

**Kereskedelmi és Hitelbank Zártkörűen Működő
Részvénytársaság**

KONSZOLIDÁLT ÉVES JELENTÉS

2017. december 31.

K&H BANK ZRT.

KONSZOLIDÁLT ÉVES JELENTÉS
2017. DECEMBER 31.

TARTALOMJEGYZÉK

Kibocsátói nyilatkozat

Konszolidált éves beszámoló

 Független könyvvizsgálói jelentés

 Konszolidált eredménykimutatás

 Konszolidált mérleg

 Kiegészítő melléklet

Konszolidált vezetőségi jelentés

Kibocsátói nyilatkozat

A K&H Bank Zrt., mint kibocsátó (képviseeli: David Moucheron Vezérigazgató és Gombás Attila a Pénzügyi divízió vezetője) nyilatkozik, hogy a K&H Bank Zrt. 2017. évi Éves jelentése és az összevont (konszolidált) 2017. évi Éves jelentése az alkalmazható számviteli előírások alapján, a kibocsátó legjobb tudása szerint készült, és az azokban szereplő pénzügyi kimutatások valós és megbízható képet mutatnak a K&H Bank Zrt. és a konszolidációba bevont vállalkozások eszközeiről, kötelezettségeiről, pénzügyi helyzetéről, valamint nyereségéről, továbbá a Vezetőségi jelentés és az összevont (konszolidált) Vezetőségi jelentés megbízható képet adnak a K&H Bank Zrt. és a konszolidációba bevont vállalkozások helyzetéről, fejlődéséről és teljesítményéről, ismertetve a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket.

Budapest, 2018. április 30.

David Moucheron
Vezérigazgató

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője

KERESKEDELMI ÉS HITELBANK ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI SZABVÁNYOK (IFRS) SZERINT**

2017. DECEMBER 31.

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉSEL

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A K&H Bank Zrt. részvényesének

A konszolidált éves beszámoló könyvvizgálatáról készült jelentés

Vélemény

Elvégeztük a K&H Bank Zrt. (a „Bank”) és leányvállalatai (együtt a „Csoport”) mellékelt 2017. évi konszolidált éves beszámolójának könyvvizgálatát, amely a 2017. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 3.013.676 M Ft – valamint az ugyanezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból és konszolidált egyéb átfogó jövedelemkimutatásból – melyben a tárgyévi konszolidált teljes átfogó eredmény összesen 45.697 M Ft nyereség –, konszolidált saját tőke kimutatásból, konszolidált cash flow kimutatásból, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó kiegészítő mellékletből áll.

Véleményünk szerint a mellékelt konszolidált éves beszámoló megbízható és valós képet ad a Csoport 2017. december 31-én fennálló konszolidált vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó konszolidált jövedelmi helyzetéről és konszolidált cash-flow-járól az Európai Unió („EU”) által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban („IFRS”) foglaltakkal összhangban valamint az minden lényeges vonatkozásban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvénynek (a továbbiakban: „számviteli törvény”) az EU által befogadott IFRS-ek szerint összeállított konszolidált éves beszámolóra vonatkozó kiegészítő követelményeinek megfelelően készült.

Véleményünk összhangban van az auditbizottságnak címzett kiegészítő jelentésünkkel.

A vélemény alapja

Könyvvizgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban és a könyvvizgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgáló konszolidált éves beszámoló könyvvizgálatáért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

Függetlenek vagyunk a Csoporttól a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara „A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzata”-ban, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Könyvvizsgálók Etikai Kódexe”-ben (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelünk az ugyanezen normákban szereplő további etikai előírásoknak is.

A Csoportnak a 2017. január 1-től 2017. december 31-ig tartó üzleti évben általunk nyújtott nem könyvvizsgálói szolgáltatások a kiegészítő melléklet 42. pontjában kerültek bemutatásra.

Legjobb tudásunk és meggyőződésünk szerint kijelentjük, hogy az általunk nyújtott nem könyvvizsgálói szolgáltatások összhangban vannak a Magyarországon alkalmazandó jogszabályokkal és előírásokkal és nem nyújtottunk az Európai Parlament és a Tanács 537/2014-es rendeletének 5. cikke, és a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről és a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény 67/A (1) és (2) bekezdése szerinti tiltott szolgáltatásokat.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Könyvvizsgálati megközelítésünk

Áttekintés

<i>Csoport lényegességi szint</i>	A Csoport könyvvizsgálata során alkalmazott lényegességi szint 2.496 M Ft.
<i>Csoportkönyvvizsgálat hatóköre</i>	A K&H Bank Zrt.-n, mint anyavállalaton kívül egyéb leányvállalatot nem vontuk be a könyvvizsgálatba, mivel a Bank a teljes Csoport több, mint 95%-át kiteszi, a konszolidált mérlegfőösszeg és a konszolidált adózás előtti eredmény tekintetében is.
<i>Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Hitelek és követelések értékelése • Fedezeti elszámolás

A könyvvizsgálatunk megtervezése során meghatároztuk a lényegességi szintet és felmértük a konszolidált éves beszámoló lényeges hibás állításának kockázatait. Figyelembe vettük különös tekintettel azokat a területeket, amelyek vezetői megítélést igényelnek; például olyan jelentős számvetési becsléseket, amelyek feltételezéseken és bizonytalan jövőbeli eseményeken alapulnak. Mint minden könyvvizsgálatunk esetében, a kontrollok vezetés általi felülrírásával kapcsolatos kockázatokkal is foglalkoztunk, ideértve többek között annak az értékelését, hogy azonosítottunk-e olyan, elfogultságra utaló bizonyítékokat, amelyek csalásból eredő lényeges hibás állításra utalnak.

Lényegesség

Könyvvizsgálatunk hatókörét befolyásolta az általunk alkalmazott lényegességi szint. A könyvvizsgálat úgy kerül megtervezésre, hogy kellő bizonyosságot nyújtson arról, hogy a konszolidált éves beszámoló nem tartalmaz lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából. A hibás állítások akkor minősülnek lényegesnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált éves beszámoló alapján meghozott gazdasági döntéseit.

Szakmai megítélésünk alapján meghatároztunk a lényegességhez kapcsolódó bizonyos nagyságrendi küszöbértékeket, ideértve a konszolidált éves beszámoló egészére vonatkozó lényegességi szintet, amit az alábbi táblázatban mutatunk be. Ezek és egyéb minőségi tényezők figyelembe vételének segítségével határoztuk meg a könyvvizsgálatunk hatókörét, a könyvvizsgálati eljárásaink jellegét, ütemezését és terjedelmét, valamint a hibák önmagukban vagy együttesen a konszolidált éves beszámoló egészére gyakorolt hatásainak értékelését.

<i>Lényegességi szint</i>	2.496 M Ft
<i>Meghatározás módja</i>	Konszolidált adózás előtti eredmény 5%-a
<i>Az alkalmazott viszonyítási alap kiválasztásának magyarázata</i>	<p>Azért választottuk a konszolidált adózás előtti eredményt a viszonyítás alapjául, mert megítélésünk szerint, a konszolidált éves beszámoló felhasználói a Csoport teljesítményét jellemzően ez alapján értékelik és ez egy általánosan elfogadott viszonyítási alap.</p> <p>A lényegesség nagyságrendjének meghatározáskor 5%-os arányt vettük figyelembe, amely összhangban van a szektorban működő profitorientált társaságok esetében alkalmazott aránnyal.</p> <p>Ez a módszer összhangban van az előző évben alkalmazottakkal.</p>

A Csoport könyvvizsgálatának hatóköre

A Csoport könyvvizsgálatának hatókörét úgy alakítottuk ki, hogy elegendő munkát végezzünk ahhoz, hogy a konszolidált éves beszámoló egészére vonatkozóan véleményt tudjunk nyilvánítani, figyelembe véve a Csoport felépítését, számviteli folyamatait és kontrolljait és az iparágat, melyben a Csoport működik.

Ennek során a K&H Bank Zrt.-n kívül nem azonosítottunk olyan leányvállalatot, melynek a beszámolóit bevontuk volna a könyvvizsgálatba, mert a Csoport szempontjából a leányvállalatok mérete nem jelentős és kockázatosságuk miatt sem ítéltük indokoltnak a bevonásukat.

A konszolidálásba bevont társaságok esetében így Csoport szinten hajtottunk végre elemző eljárásokat. Ezek a további Csoport szinten végrehajtott eljárásokkal, ideértve többek között a Csoporton belüli konszolidációs módosításokat, lehetővé tették, hogy a Csoport konszolidált éves beszámolójának egészéről véleményt alkossunk.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált éves beszámoló egészére vonatkozó könyvvizsgálatunkkal összefüggésben, az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A könyvvizsgálat során a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések vonatkozásában elvégzett eljárások

Hitelek és követelések értékelése

A hitelek és követelések nettó összege 2017. december 31-én 1.758.515 M Ft, ami a mérlegfőösszeg 58%-át képezi. A mérlegben megjelenített értékvesztés összege 34.710 M Ft.

A vezetés a kapcsolódó megítéléseket, egyenlegeket és becsléseket a kiegészítő melléklet számviteli politikára vonatkozó részének 2.4.6. pontjában, valamint a 12., 25. és a 45.4-45.5 pontokban tette közzé.

Az értékvesztés meghatározása szubjektív feltételek alkalmazásán alapul és a vezetéstől nagyfokú becslést igényel, az egyedi és a csoportos értékvesztés kalkulációja során egyaránt.

Feltérképeztük a teljes hitelezési folyamatot a folyósítástól a monitoringig és az értékvesztés számításáig, azonosítottuk a főbb kontrollpontokat, valamint teszteltük azok működési hatékonyságát, beleértve a vezetés általi jóváhagyást is.

Az egyedileg jelentős hitelek esetén hitelvizsgálatot végeztünk, ennek során az előterjesztések, illetve az ügyfélre vonatkozó pénzügyi és nem pénzügyi információk alapján ellenőriztük, hogy az ügyfél minősítése megfelelő-e.

Az egyedileg értékvesztett hitelek esetében ellenőriztük a kalkuláció során alkalmazott feltételezések és becslések ésszerűségét, valamint a számolás helyességét.

Egyedi értékvesztés kalkulációja esetén a legnagyobb bizonytalanságot a jövőbeli várható cash flow-k összegének és időzítésének a becslése jelenti, ahol a várható cash flow-k egyaránt tartalmazzák a működésből és a fedezetek érvényesítéséből származó megtérüléseket.

A csoportos értékvesztés számításához a bank értékvesztési modelleket alkalmaz, amely modellek a megtérülő összeg becsléséhez legfontosabb paraméterként a nemteljesítés valószínűségét valamint a nemteljesítés esetén várható veszteséget számszerűsítik.

Kiemelt figyelmet fordítottunk erre a területre, mivel az egyenlege jelentős, valamint a meghatározása során nagy a becslési bizonytalanság.

A csoportos értékvesztés vizsgálatánál szakértőink bevonásával elemeztük az értékvesztés alakulását, megvizsgáltuk az alkalmazott módszertant, a felhasznált alapadatokat, a paraméterváltozásokat, előző időszaki becsléseket tényadatokhoz egyeztetettük, illetve mintavételes alapon újraszámolást végeztünk.

Áttekintettük a kiegészítő melléklet 12., 25. és 45.4 – 45.5. pontjait.

Az általunk végzett eljárások során nem azonosítottunk lényeges hibát, a vezetés becslései ésszerű tartományon belül voltak.

Fedezeti elszámolás

A fedezeti elszámolásra vonatkozó számviteli előírások és elszámolások a kiegészítő melléklet számviteli politikára vonatkozó részének 2.4.2.3. fejezetében, valamint a 26. és a 45.2.-45.3. mellékletben találhatóak.

A Csoport a működéséből és nyitott pozícióiból eredő kockázatok, - árfolyam- és kamatkockázat - fedezésére származékos ügyleteket alkalmaz. Ezen derivatív ügyletek mérlegben és eredménykimutatásban történő bemutatása fedezeti elszámolás alkalmazása nélkül eltérő lehet a kockázatokat létrehozó ügyletek bemutatásától, ezért a fedezeti és a fedezett ügyletek elszámolása összhangjának megteremtése érdekében a Csoport pénzáram- és valóérték fedezeti elszámolást alkalmaz.

A fedezeti elszámolás alkalmazása szigorú számviteli szabályokhoz kötött, többek között bizonyítani szükséges, hogy a nyitott pozíciók alapjául szolgáló ügyletek és azok fedezésére kötött ügyletek értéke a piaci változások hatására ellentétesen mozog, ennek vizsgálatát hatékonyságmérésnek nevezik.

Feltérképeztük a kulcsfontosságú belső kontrollokat, amelyeket a Csoport annak érdekében működtet, hogy a származékos ügyletek valós értékének meghatározása, valamint a fedezeti hatékonyság mérése megfelelően történjen.

Elvégeztük a származékos ügyletek értékelésének, valamint az alkalmazott piaci árak mintavételes ellenőrzését, megvizsgáltuk a fedezeti elszámolásokhoz kapcsolódó fedezeti dokumentációt, a benne foglalt kockázatfedezeti stratégiát továbbá a fedező, valamint a fedezett ügyletek meghatározását. Ellenőriztük, hogy a fedezeti kapcsolat hatékonyságmérése, valamint a számviteli elszámolások a vonatkozó számviteli standardokkal összhangban kerültek-e végrehajtásra.

Mivel a Csoport fedezeti stratégiája dinamikus portfólió fedezeti elszámolást is alkalmaz, amely esetén a fedezni kívánt, piaci kockázat alapjául szolgáló ügylet egy feltételezésekkel meghatározott, folyamatosan változó állomány, megvizsgáltuk a modellezett fedezett állományt és az állomány lejárat szerkezetének meghatározását.

A hatékonyságmérés meglehetősen összetett, komplex számításokat igénylő feladat, amely a mérés módszertanától függően változó mértékű feltételezéseken alapul.

Azért fordítottuk kiemelt figyelmet erre a területre, mert a piaci kockázatok kezelésére alkalmazott származékos ügyletek értékelése, valamint ebből eredően a fedezeti kapcsolatok hatékonyságmérése összetett feladat és számottevő becslést tartalmaz.

Megvizsgáltuk, hogy a fedezeti elszámolással kapcsolatos közzétételek az előírásokkal összhangban szerepelnek-e a beszámolóban.

Az általunk végzett eljárások során lényeges hibát nem azonosítottunk.

Egyéb információk: a konszolidált üzleti jelentés

Az egyéb információk a Csoport 2017. évi konszolidált üzleti jelentéséből állnak. A vezetés felelős a konszolidált üzleti jelentésnek a Magyarországon hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a „számviteli törvény”), illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A független könyvvizsgálói jelentésünk „Vélemény” szakaszában a konszolidált éves beszámolóra adott véleményünk nem vonatkozik a konszolidált üzleti jelentésre.

A konszolidált éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelősségünk a konszolidált üzleti jelentés átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy a konszolidált üzleti jelentés lényegesen ellentmond-e a konszolidált éves beszámolónak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy az lényeges hibás állítást tartalmaz. Ha az elvégzett munkánk alapján arra a következtetésre jutunk, hogy a konszolidált üzleti jelentés lényeges hibás állítást tartalmaz, kötelességünk erről és a hibás állítás jellegéről jelentést tenni.

A számviteli törvény alapján a mi felelősségünk továbbá a konszolidált üzleti jelentés átolvasása során annak megítélése, hogy a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény, illetve, ha van, egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban van-e, és erről, valamint a konszolidált üzleti jelentés és a konszolidált éves beszámoló összhangjáról vélemény nyilvánítása.

Mivel a Bank konszolidált éves beszámolót készítő, közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősülő anyavállalat és az adott üzleti év mérleg fordulónapján a számviteli törvény 134. § (5) bekezdés a) és b) pontjában foglalt feltételek teljesültek, így a konszolidált üzleti jelentésében a konszolidálásba bevont vállalkozásokra vonatkozóan a 95/C. § szerinti nem pénzügyi kimutatást kell közzétennie. Ebben a tekintetben nyilatkozunk kell arról, hogy a konszolidált üzleti jelentés tartalmazza-e a 95/C. §, illetve a 134. § (5) bekezdés szerinti nem pénzügyi kimutatást.

Véleményünk szerint a Csoport 2017. évi konszolidált üzleti jelentése minden lényeges vonatkozásban összhangban van a Csoport 2017. évi konszolidált éves beszámolójával és a konszolidált üzleti jelentés összhangban van a számviteli törvény vonatkozó előírásaival. Mivel egyéb más jogszabály a Csoport számára nem ír elő a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó további követelményeket, ezért e tekintetben nem mondunk véleményt.

A konszolidált üzleti jelentésben más jellegű lényeges ellentmondás vagy lényeges hibás állítás sem jutott a tudomásunkra, így e tekintetben nincs jelentenivalónk.

A konszolidált üzleti jelentés tartalmazza a 95/C. §, (1) bekezdés, illetve a 134. § (5) bekezdés szerinti nem pénzügyi kimutatást.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a konszolidált éves beszámolóért

A vezetés felelős a konszolidált éves beszámolóért az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban („IFRS”) foglaltakkal összhangban történő és a valós bemutatás követelményének, valamint a számviteli törvény EU által befogadott IFRS-ek szerint összeállított konszolidált éves beszámolóra vonatkozó kiegészítő követelményeinek megfelelő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes konszolidált éves beszámoló elkészítése.

A konszolidált éves beszámoló elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Csoportnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közzétegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felelős a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel konszolidált éves beszámolóban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Bankot vagy megszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgáló konszolidált éves beszámoló könyvvizsgálatáért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a konszolidált éves beszámoló egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált éves beszámoló alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok szerinti könyvvizsgálat egésze során szakmai megítélést alkalmazunk és szakmai szkepticizmust tartunk fenn. Továbbá:

- Azonosítjuk és felmérjük a konszolidált éves beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, kialakítjuk és végrehajtjuk az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálói eljárásokat, valamint elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szerzünk a véleményünk megalapozásához. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhatja az összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.
- Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel konszolidált éves beszámolóban való alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport a vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívni a figyelmet a konszolidált éves beszámolóban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősíteniünk kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói

jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.

- Értékeljük a konszolidált éves beszámoló átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a kiegészítő mellékletben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált éves beszámolóban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.
- A konszolidált éves beszámolóra vonatkozó vélemény nyilvánításához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a Csoporton belüli gazdálkodó egységek vagy üzleti tevékenységek pénzügyi információiról. Felelősek vagyunk a Csoport könyvvizsgálatának irányításáért, felügyeletéért és elvégzéséért. Továbbra is kizárólagos felelősséggel tartozunk a könyvvizsgálói véleményünkért.

Az irányítással megbízott személyek tudomására hozzuk – egyéb kérdések mellett – a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is, ha voltak ilyenek.

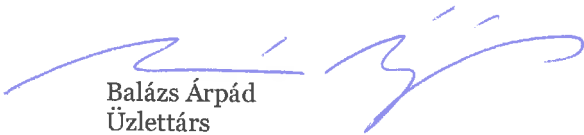
Nyilatkozunk az irányítással megbízott személyeknek arról, hogy megfelelünk a függetlenségre vonatkozó releváns etikai követelményeknek, és kommunikáljuk feléjük mindazon kapcsolatokat és egyéb kérdéseket, amelyekről ésszerűen feltételezhető, hogy befolyásolják a függetlenségünket, valamint adott esetben a kapcsolódó óvintézkedéseket.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat a kérdéseket, amelyek a tárgyidőszaki konszolidált éves beszámoló könyvvizsgálata során a legjelentősebb kérdések, és ennél fogva a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések voltak. Könyvvizsgálói jelentésünkben ismertetjük ezeket a kérdéseket, kivéve, ha jogszabály vagy szabályozás kizárja az adott kérdés nyilvános közzétételét, vagy ha – rendkívül ritka körülmények között – azt állapítjuk meg, hogy egy adott kérdést a könyvvizsgálói jelentésben nem lehet kommunikálnunk, mert ésszerű várakozások alapján annak hátrányos következményei súlyosabbak lennének, mint a kommunikáció közérdekű hasznai.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

A Bank első alkalommal 2016. április 28-án választott minket könyvvizsgálójává. Megválasztásunk a részvényesi határozatok alapján évente ismételt jövahagyásra került, 2 év folyamatos megbízást eredményezve.

Budapest, 2018. április 13.

Balázs Árpád
Üzlettárs
Kamarai tag könyvvizsgáló
Kamarai tagsági sz.: 006931
PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft.
1055 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 78.
Nyilvántartásba vételi sz.: 001464

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****TARTALOMJEGYZÉK A KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓHOZ**

KONSZOLIDÁLT EREDMÉNYKIMUTATÁS.....	4
KONSZOLIDÁLT EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS	5
KONSZOLIDÁLT MÉRLEG.....	6
KONSZOLIDÁLT SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSA.....	7
KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁS	8
1 – ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK.....	11
2 – SZÁMVITELI POLITIKA.....	11
2.1 A beszámoló készítésének alapja	11
2.1.1 Megfelelőségi nyilatkozat	11
2.1.2 A konszolidáció alapjai	11
2.2 Jelentős számviteli döntések és becslések	12
2.3 Változások a számviteli politikában	12
2.4 A számviteli politika jelentős pontjainak összefoglalása	13
2.4.1 Devizaátváltás	13
2.4.2 Pénzügyi instrumentumok	13
2.4.2.1 Kereskedési-napi és teljesítés-napi könyvelés	14
2.4.2.2 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	14
2.4.2.3 Kereskedési és fedezeti célú származékos ügyletek - derivatívák.....	15
2.4.2.4 Amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek.....	16
2.4.2.4.1 Hitelek és követelések	16
2.4.2.4.2 Amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségek	16
2.4.2.4.3 Lejáratig tartott instrumentumok	16
2.4.2.5 Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	17
2.4.2.6 Pénzügyi instrumentumok valós érték hierarchiája	17
2.4.2.7 Eszközosztályok meghatározása az IFRS7 kiegészítő mellékletre vonatkozó igényeinek kielégítésére	18
2.4.3 Első napi eredmény	18
2.4.4 Repo és fordított repo megállapodások	19
2.4.5 Értékpapírok kölcsönadása és kölcsönvétele.....	19
2.4.6 Pénzügyi eszközök értékvesztése	19
2.4.6.1 Amortizált bekerülési értéken szereplő pénzügyi eszközök	20
2.4.6.2 Értékesíthető pénzügyi eszközök	20
2.4.6.3 Újratárgyalt hitelek	20
2.4.7 Beszámítás.....	21
2.4.8 Pénzügyi eszközök kivezetése.....	22
2.4.9 Pénzügyi kötelezettségek kivezetése	22
2.4.10 Lízingügyletek.....	22
2.4.10.1 Csoport mint lízingbe vevő	22
2.4.10.2 Csoport mint lízingbe adó	23
2.4.11 Bevételek elszámolása.....	23
2.4.12 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés	23
2.4.13 Pénzeszközök	23
2.4.14 Befektetési célú ingatlanok.....	24
2.4.15 Tárgyi eszközök	24
2.4.16 Immateriális javak	25
2.4.17 Független kötelezettségek	26
2.4.18 Céltartalékok	26
2.4.19 Adózás	26
2.4.20 Letétkezelésre átvett eszközök	27
2.4.21 Törzsrésvények osztaléka	27
2.4.22 Tőketartalékok.....	27
2.4.23 Részvény alapú juttatások	27
2.4.24 Állami támogatások.....	27
2.4.25 Értékesítésre tartott befektetett eszközök valamint elidegenítési csoportokhoz kapcsolódó kötelezettségek	28
2.4.26 Munkavállalói juttatások	28
2.5 A számviteli politika jövőbeli változásai.....	29

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

2.6 Pénzügyi szervezetek különadói és illetékei	32
2.7 Visszamenőleges átsorolások és módosítások	32
2.8 Változások az alkalmazott becslésekben	35
3 – NETTÓ KAMAT ÉS KAMATJELLEGŰ BEVÉTELEK	36
4 – NETTÓ DÍJ ÉS JUTALÉK BEVÉTELEK	37
5 – EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK NETTÓ EREDMÉNYE ÉS DEVIZA ÁTÉRTÉKEELÉS	38
6 – ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK NETTÓ REALIZÁLT EREDMÉNYE	38
7 – OSZTALÉK BEVÉTEL	39
8 – EGYÉB BEVÉTELEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK	39
9 – ÁLTALÁNOS ADMINISZTRATÍV KÖLTSÉGEK	40
10 – BANKADÓ	41
11 – SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY ÁTLAGOS LÉTSZÁMA ÉS SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	42
12 – ÉRTÉKVESZTÉS (eredménykimutatás)	43
13 – TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK EREDMÉNYE	43
14 – NYERESÉGADÓ	44
15 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA	46
16 – ÁTADOTT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	54
17 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÁTSOROLÁSA	55
18 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK BESZÁMÍTÁSA	57
19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE	60
20 – EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK	67
21 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS SZERINTI BONTÁS	68
22 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS	70
23 – ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – HÁTRALÉVŐ LEJÁRAT SZERINTI BONTÁS	75
24 – ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖKRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS	78
25 – HITELEKRE ÉS FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS (MÉRLEG)	78
26 – SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK	81
27 – ÉRTÉKESÍTÉSRE ÉS ELIDEGENÍTÉSRE SZÁNT BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	83
28 – EGYÉB ESZKÖZÖK	83
29 – HALASZTOTT ADÓKÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK	84
30 – BEFEKTETÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN	85
31 – BEFEKTETÉSI CÉLÚ INGATLANOK	87
32 – TÁRGYI ESZKÖZÖK	88
33 – IMMATERIÁLIS JAVAK	89
34 – CÉLTARTALÉK JÖVŐBENI KÖTELEZETTSÉGEKRE	90
35 – EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK	91
36 – JEGYZETT TŐKE	91
37 – TOVÁBBI INFORMÁCIÓK A KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁSHOZ KAPCSOLÓDÓAN	92
38 – FÜGGŐ KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK	94
39 – PÉNZÜGYI ÉS OPERATÍV LÍZING ÜGYLETEK	96
40 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL	98
41 – MEGHATÁROZOTT JUTTATÁSI PROGRAMOK	104
42 – KÖNYVVIZSGÁLÓ JAVADALMAZÁSA	105
43 – LEÁNYVÁLLALATOK ÉS TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK	105
44 – MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK	106
45 – KOCKÁZATKEZELÉS	107
45.1 Általános tudnivalók	107
45.2 A likviditási kockázat és a finanszírozás kezelése	109
45.3 Piaci kockázat	113
45.4 Hitelezési kockázat	117
45.5 Hitelkockázat – átstrukturált hitelek (forbearance)	127
45.6 Működési kockázat	131
46 – TŐKE ÉS TŐKEMEGFELELÉS	133

K&H BANK ZRT.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET**

KONSZOLIDÁLT EREDMÉNYKIMUTATÁS

Adatok millió Ft-ban

	Kiegészítő melléklet	2017	Újra megállapított 2016
Kamat és kamatjellegű bevételek		92 704	93 389
Kamat és kamatjellegű ráfordítások		(19 737)	(23 367)
Nettó kamat és kamatjellegű bevétel	3;41	72 967	70 022
Díj és jutalék bevételek		73 212	69 696
Díj és jutalék ráfordítások		(18 629)	(17 054)
Nettó díj és jutalék bevétel	4	54 583	52 642
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés	5	18 254	20 900
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok nettó realizált eredménye	6	534	5 288
Osztalék bevétel	7	13	2
Egyéb bevétel	8	5 449	12 909
Egyéb ráfordítás	8	(1 500)	(2 562)
Bevételek összesen		150 300	159 201
Működési költségek		(100 202)	(98 280)
Személyi jellegű ráfordítások	11;41	(33 988)	(32 867)
Általános adminisztratív költségek	9	(52 494)	(49 863)
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékcsökkenése	32;33	(8 279)	(7 993)
Bankadó	10	(5 441)	(7 557)
Értékvesztés	3;12	(199)	(5 710)
Hitelekre és függő kötelezettségekre	25	764	(4 753)
Egyéb eszközökre		(963)	(957)
Társult vállalkozások eredménye	13	27	-
Adózás előtti eredmény		49 926	55 211
Nyereségadó	14	(8 105)	(16 334)
Adózott eredmény		41 821	38 877

Az Igazgatóság 2018. április 13-án hagyta jóvá a beszámolót.

David Moucheron
Vezérigazgató,
az Igazgatóság tagja

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője
az Igazgatóság tagja

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.

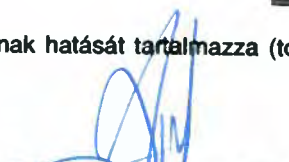
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

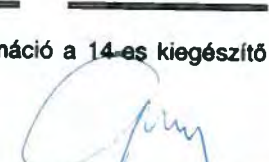
KONSZOLIDÁLT EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS

	Kiegészítő melléklet	Adatok millió Ft-ban	
		2017	2016
Adózott eredmény		41 821	38 877
Egyéb átfogó jövedelemkimutatás Eredménybe visszafordítható elemek:			
Értékesíthető tőkeinstrumentumok			
Későbbiekben az eredménybe átvezetendő tételek:			
Valós érték változásából származó nyereség / (veszteség)	15	298	292
Valós érték változásának halasztott adó hatása	29	(32)	(32)
Átvzetés az átértékelési tartalékból az eredménybe			
Értékesítés vesztesége	6	-	(4 565)
Halasztott adó	29	-	494
Értékesíthető kötvények			
Későbbiekben az eredménybe átvezetendő tételek:			
Valós érték változásából származó nyereség / (veszteség)	15	5 230	3 118
Valós érték változásának halasztott adó hatása	29	(566)	(337)
Átvzetés az átértékelési tartalékból az eredménybe			
Értékesítés vesztesége	6	(534)	(723)
Átsorolt eszközök amortizációja		(571)	(31)
Halasztott adó	29	120	82
Cash flow fedezeti ügyletek			
Későbbiekben az eredménybe átvezetendő tételek:			
Valós érték változásából származó nyereség / (veszteség)		(276)	1 148
Valós érték változásának halasztott adó hatása	29	25	(103)
Átvzetés a cash flow fedezeti tartalékból az eredménybe			
Nem hatékony rész	26	233	272
Realizált adó előtti eredmény	26	(129)	(100)
Halasztott adó	29	(9)	(16)
Eredménybe vissza nem fordítható elemek:			
Saját hitelkockázat kiigazítása	5	51	-
Halasztott adó	29	(5)	-
Meghatározott juttatási programokra vonatkozó aktuáriusi eredmény	41	45	-
Halasztott adó	29	(4)	-
Egyéb	29	-	2 132
Egyéb átfogó jövedelem összesen		3 876	1 631
Átfogó jövedelem összesen		45 697	40 508

Az egyéb sor a társasági adó kulcs 2017-es várható változásának hatását tartalmazza (további információ a 14-es kiegészítő mellékletben).

Az Igazgatóság 2018. április 13-án hagyta jóvá a beszámolót.

David Moucheron
Vezérigazgató,
az Igazgatóság tagja

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője
az Igazgatóság tagja

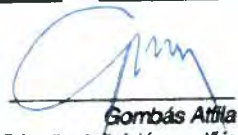
KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
KONSZOLIDÁLT MÉRLEG

Adatok millió Ft-ban

	Kiegészítő melléklet	2017	Újra megállapított 2016. december 31.	Újra megállapított 2016. január 1.
ESZKÖZÖK				
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek		437 846	239 784	117 710
Készpénz		36 789	35 457	33 148
Készpénz egyenlegek központi bankoknál	15;22	201 542	186 563	36 567
Egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	15;22	199 515	17 764	48 995
Pénzügyi eszközök	15	2 487 478	2 516 356	2 382 291
Kereskedési célú eszközök	26	98 191	95 274	81 735
ebből fedezetül szolgáló eszközök	15	-	-	4 674
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	24	194 208	193 110	163 245
ebből fedezetül szolgáló eszközök	15	69 859	79 868	51 081
Hitelek és követelések	22	1 758 515	1 785 282	1 695 608
ebből fedezetül szolgáló eszközök	15	15 852	7 049	13 900
Lejárattig tartott eszközök	15	423 500	426 237	428 371
ebből fedezetül szolgáló eszközök	15	214 648	225 838	235 747
Fedezeti célú származékos ügyletek	26	23 084	16 453	11 023
Adókövetelések		2 864	2 750	13 902
Nyereségadóból származó követelések		2 843	2 400	7 803
Halasztott adókövetelés	29	21	350	6 099
Befektetések társult vállalkozásokban	30	542	542	542
Befektetési célú ingatlanok	31	1 476	1 010	740
Tárgyi eszközök	32	37 144	37 836	37 457
Immateriális javak	33	14 525	12 476	11 723
Értékesítésre és elidegenítésre szánt befektetett eszközök	27	1 921	-	-
Egyéb eszközök	28	19 880	14 943	18 790
Eszközök összesen		3 013 676	2 825 697	2 583 155
FORRÁSOK				
Pénzügyi kötelezettségek	15	2 674 000	2 512 972	2 286 854
Kereskedési célú kötelezettségek	26	38 474	31 806	35 859
Eredménnyel szemben valós értéken értékelte kötelezettségek	20	120 509	200 131	218 315
Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	15	2 512 914	2 277 915	2 034 669
Fedezeti célú származékos ügyletek	26	4 103	3 120	11
Fedezett instrumentum valós érték változása a kamatkockázat portfólió fedezetéhez kapcsolódóan	26	12 560	6 185	3 164
Adókötelezettségek		840	36	15
Nyereségadóból származó kötelezettségek		12	36	15
Halasztott adókötelezettségek		828	-	-
Céltartalék jövőbeli és függő kötelezettségekre	25;34	1 559	2 437	7 765
Egyéb kötelezettségek	35;41	56 871	43 020	64 818
Kötelezettségek összesen		2 745 830	2 564 650	2 362 616
Jegyzett tőke	36	140 978	140 978	140 978
Ársó		48 775	48 775	48 775
Felhalmozott eredmény		38 480	39 724	5 560
Egyéb tartalékok		39 613	31 570	25 226
Saját tőke összesen	36;46	267 846	261 047	220 539
Források összesen		3 013 676	2 825 697	2 583 155

Az Igazgatóság 2018. április 13-án hagyta jóvá a beszámolót.

 David Moucheron
 Vezérigazgató,
 az Igazgatóság tagja

 Gombás Attila
 Pénzügyi divízió vezetője
 az Igazgatóság tagja

Az eszközök és források hátralévő lejárata szerinti bontása a 23-as kiegészítő mellékletben található.

A 11–133. oldalakon található kiegészítő melléklet e beszámoló részét képezi.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

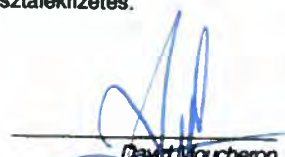
KONSZOLIDÁLT SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSA

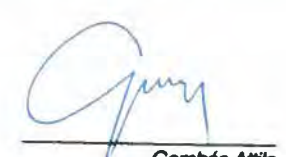
Adatok millió Ft-ban

	Jegyzett tőke	Ázsaló	Általános tartalék	Értékesíthető pő. Instrum. átértékelési tartalék	Cash flow fedezeti tartalék	Egyéb átértékelési tartalék	Felhalmozott eredmény	Saját tőke Összesen
2016								
Egyenleg az időszak elején	140 978	48 775	8 749	12 211	4 266	-	5 560	220 539
Adózott eredmény	-	-	-	-	-	-	38 877	38 877
Konszolidált egyéb átfogó jövedelem (kieg. mell. 5)	-	-	-	(195)	1 826	-	-	1 631
Konszolidált átfogó jövedelem összesen	-	-	-	(195)	1 826	-	38 877	40 508
Eredménytartalék átvezetése a kötelező kockázati tartalékba (kieg. mell. 46)	-	-	4 713	-	-	-	(4 713)	-
Változások összesen	-	-	4 713	(195)	1 826	-	34 164	40 508
Egyenleg az időszak végén	140 978	48 755	13 462	12 016	6 092	-	39 724	261 047
Ebből:								
részvények átértékelési tartaléka (kieg. mell. 15)	-	-	-	68	-	-	-	68
kötvények átértékelési tartaléka (kieg. mell. 15)	-	-	-	11 948	-	-	-	11 948
2017								
Egyenleg az időszak elején	140 978	48 775	13 462	12 016	6 092	-	39 724	261 047
Az IFRS9 korai alkalmazása	-	-	-	-	-	21	(21)	-
Adózott eredmény	-	-	-	-	-	-	41 821	41 821
Egyéb átfogó jövedelem (kieg. mell. 5)	-	-	-	3 945	(156)	66	-	3 878
Átfogó jövedelem összesen	-	-	-	3 945	(156)	87	41 821	45 697
Fizetett osztalék	-	-	-	-	-	-	(38 877)	(38 877)
Általános tartalék felhasználás (kieg. mell. 46)	-	-	4 168	-	-	-	(4 168)	-
Változások összesen	-	-	4 168	3 945	(156)	87	(1 245)	6 799
Egyenleg az időszak végén	140 978	48 775	17 630	15 961	5 936	87	38 479	267 846
Ebből:								
részvények átértékelési tartaléka (kieg. mell. 15)	-	-	-	334	-	-	-	334
kötvények átértékelési tartaléka (kieg. mell. 15)	-	-	-	15 627	-	-	-	15 627

Az egyéb átértékelési tartalék a saját hitelkockázathoz kapcsolódó kiigazításokat és a meghatározott juttatási programokra vonatkozó aktuárius eredményt tartalmazza. 2017-ben a tőzsrészesvények után 38 877 millió Ft-ot (0,275766 Ft/részvény) fizetett a Bank (2016-ban nem volt osztalékfizetés). A tőzsrészesvényekhez kapcsolódóan 2018-ban nem várható osztalékfizetés.

Az Igazgatóság 2018. április 13-án hagyta jóvá a beszámolót.

David Koucheron
Vezérigazgató,
az Igazgatóság tagja

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője
az Igazgatóság tagja

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁS

	Kiegészítő melléklet	2017	Adatok millió Ft-ban Átsorolt 2016
MŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ CASH FLOW			
Adózás előtti eredmény		49 926	55 211
Módosító tételek:			
Kamat és kamatjellegű bevétel	3	(92 704)	(93 389)
Kamat és kamat jellegű ráfordítás	3	19 737	23 367
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok átértékelési tartalékából az eredménybe átvett nettó összeg	6	(1 105)	(5 319)
Cash flow fedezeti tartalékából az eredménybe átvett nettó összeg	5	104	172
Tárgyi eszközök, immateriális javak, értékesíthető pénzügyi eszközök és egyéb eszközök értékcsökkenése és értékvesztése	31;32	9 260	8 897
Társult vállalkozásokkal kapcsolatos nettó realizált eredmény	13	(27)	-
Tárgyi eszköz értékesítés nettó realizált eredménye	8	(134)	(156)
Befektetési célú ingatlanok értékesítésének nettó realizált eredménye	8	(122)	(20)
Leányvállalatok értékesítésének nettó realizált eredménye	8	-	(1)
Értékvesztés lejáratig tartott eszközökre, hitelekre és függő kötelezettségekre*	12;25	(764)	4 822
Egyéb céltartalékok változása	34	(9)	(1 344)
Nem realizált átértékelési különbözet	5	2 923	(334)
Adózás előtti működési eredményből származó cash flow a működési eszközök és források változása előtt		(12 915)	(8 094)
Kereskedési célú eszközök változása		(4 004)	(13 091)
Lejáratig tartott eszközök változása		3 136	2 699
Eszközök átsorolása értékesíthetőből lejáratig tartott portfólióba		-	(27 821)
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok változása		3 060	(30 745)
Hitelek és követelések változása		(103 256)	178 078
Egyéb eszközök változása		(5 383)	9 210
Működési eszközök változása		(106 447)	118 330
Kereskedési célú kötelezettségek változása		6 129	(3 111)
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kötelezettségek változása		(72 974)	(15 315)
Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek változása		238 343	255 407
Egyéb kötelezettségek változása		13 802	(22 000)
Működési kötelezettségek változása		185 300	214 981
Fizetett nyereségadó		(7 419)	(8 365)
Kapott kamat		94 882	94 703
Fizetett kamat		(25 400)	(23 701)
Működési tevékenységből származó nettó cash flow		<u>128 001</u>	<u>387 854</u>

*Tartalmazza a hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztést és céltartalékot.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	<u>Kiegészítő melléklet</u>	<u>2017</u>	<u>Átsorolt 2016</u>
BEFEKTETÉSI ÉS BERUHÁZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ CASH FLOW			
Lejáratig tartott eszközök beszerzése		(43 409)	(75 800)
Lejáratig tartott eszközök értékesítéséből befolyt összeg		-	23 404
Lejáratig tartott eszközök visszafizetéséből befolyó összeg az eszköz lejáratokor		41 602	77 558
Leányvállalat vagy üzletrész értékesítéséből befolyó összeg	6	-	4 598
Immateriális javak beszerzése	33	(6 050)	(4 214)
Tárgyi eszközök beszerzése	32	(6 797)	(5 967)
Tárgyi eszközök értékesítéséből befolyó összeg	32	518	385
Befektetési célú ingatlanok beszerzése	31	(1 031)	(501)
Befektetési célú ingatlanok értékesítéséből befolyó összeg	31	644	228
		<u> </u>	<u> </u>
Befektetési és beruházási tevékenységből származó nettó cash flow		(14 523)	19 691
FINANSZÍROZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ CASH FLOW			
Alárendelt kölcsöntőkéből befolyt összeg	15	10 765	-
Fizetett osztalék		(38 877)	-
		<u> </u>	<u> </u>
Finanszírozási tevékenységből származó nettó cash flow		(28 112)	-
PÉNZESZKÖZÖK VÁLTOZÁSA			
Pénzeszközök nettó növekedése/(csökkenése)		85 366	407 545
Pénzeszközök devizaátértékelési különbözete		(2 996)	(2 228)
Pénzeszközök állománya év elején		607 530	202 213
		<u> </u>	<u> </u>
Pénzeszközök állománya a periódus végén		689 900	607 530
		<u> </u>	<u> </u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

MŰKÖDÉSI CASH FLOW OSZTALÉKOKBÓL	Kiegészítő melléklet	2017	Átsorolt 2016
Kapott osztalék	7	13	2
PÉNZESZKÖZÖK ÖSSZETEVŐI			
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek		437 846	239 784
Más hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló és 3 hónapon belüli lejáratú betétek	15	283 392	412 677
Hitelintézetek által elhelyezett látra szóló betétek	15	(31 338)	(44 931)
Pénzeszközök összesen		<u>689 900</u>	<u>607 530</u>

A kamat cash flow és a kamateredmény között immateriális az eltérés. A kamat cash flow-k a Csoport banki tevékenységéből származnak és a működési cash flow részét. További információ a 3-as számú kiegészítő mellékletben.

A más hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló és 3 hónapon belüli lejáratú betétek a Hitelek és követelések között kerülnek elszámolásra a konszolidált mérlegben, a hitelintézetek által elhelyezett látra szóló betétek pedig az amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek közé tartoznak.

A Csoport a működési tevékenységéből származó cash flow kimutatására az indirekt módszert alkalmazza.

Az Igazgatóság 2018. április 13-án hagyta jóvá a beszámolót.

David Moucheron
Vezérigazgató,
az Igazgatóság tagja

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője
az Igazgatóság tagja

1 – ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A Kereskedelmi és Hitelbank Zártkörűen Működő Részvénytársaság („K&H Bank Zrt.” vagy a „Bank”) Magyarországon létrehozott és bejegyzett részvénytársaság. A K&H Bank és leányvállalatai (a továbbiakban a „Csoport”) a banki szolgáltatások teljes skáláját nyújtják a 207 fiókból álló országos hálózaton keresztül. A K&H Bank székhelye 2017. december 31-én: 1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.

A K&H Bank Zrt. anyavállalata a KBC Bank N.V., végső tulajdonosa pedig a KBC Group N.V.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA

A pénzügyi beszámoló készítése során alkalmazott főbb számviteli alapelveket az alábbiakban foglaljuk össze.

2.1 A beszámoló készítésének alapja

A konszolidált beszámolóban az eszközök és források alapvetően bekerülési értéken szerepelnek, a kereskedési célú pénzügyi instrumentumok, az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, az értékesíthető pénzügyi eszközök és a fedezeti célú származékos ügyletek kivételével, amelyek valós értéken kerülnek megjelenítésre. Valós érték fedezeti ügyletek esetén az eszközök és források könyv szerinti értéke, mely más esetben amortizált bekerülési érték lenne, korrigálásra kerül az instrumentum fedezett kockázatára vonatkozó valós értékében bekövetkező változásokkal.

A Csoport a Magyarországon hatályos kereskedelmi banki és pénzügyi jogszabályok előírásainak megfelelően vezeti számviteli nyilvántartásait és állítja össze főkönyvét. A Csoport magyar forintban („Ft”) vezeti könyveit. Amennyiben másképp nincs jelezve, az egyenlegek millió forintban („millió Ft”) kerültek feltüntetésre.

2.1.1 Megfelelőségi nyilatkozat

Ezen konszolidált pénzügyi beszámoló a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolók Szabványai (IFRS) és annak minden, alkalmazható és az EU által átvett szabályai szerint készült.

A magyar számviteli törvény 2005. január 1-jétől hatályos változása lehetővé teszi, hogy a Csoport a konszolidált pénzügyi beszámolóját az EU által is átvett IFRS szerint készítse.

2017. január 1-jétől a K&H Bank a magyar számviteli szabályok helyett az IFRS-eket alkalmazza törvényi célokra. A Bank önálló pénzügyi kimutatásaiban alkalmazott számviteli elvek nem különböznek a Csoport pénzügyi kimutatásaiban alkalmazott számviteli elvektől.

2.1.2 A konszolidáció alapjai

A konszolidált pénzügyi beszámoló tartalmazza a Bank, valamint mindazon vállalkozások pénzügyi beszámolóit, amelyek felett a Bank a 2017. december 31-i állapot szerint kontrollt gyakorolt. A Bank és az irányítása alá tartozó vállalkozások együtt alkotják a „Csoport”-ot. Feltételezhető a kontroll megléte, ha a következő feltételek egyszerre teljesülnek:

- a Banknak befolyása van a vállalkozás felett;
- a Banknak valamilyen változó jövedelme származik a vállalkozással való kapcsolatából;
- a Bank a vállalkozás feletti befolyását fel tudja használni úgy, hogy az hatással legyen erre a változó jövedelemre.

A Bank kizárólagos kontrollja esetén valamennyi lényeges csoporton belüli tranzakció, valamint azok hatása eliminálásra kerül.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

Társultnak számít az a vállalkozás, melyben a Bank közvetlenül vagy közvetve a szavazati jogok 20%-ot meghaladó hányadával rendelkezik és a társaságban a Csoport jelentős, de többségi irányítást nem biztosító befolyással bír. A társult vállalkozások konszolidációja az equity módszerrel történik, azaz eredményüknek a Csoportra jutó arányos része szerepel a konszolidált eredménykimutatásban. Konszolidáció után a mérlegben a Csoport társult vállalkozásban lévő befektetésének könyv szerinti értéke a társult vállalkozás nettó eszközértékéből a Csoportra jutó részt testesíti meg.

A Csoport leányvállalatai és társult vállalkozásai e kiegészítő melléklet 43-as fejezetében kerülnek bemutatásra.

2.2 Jelentős számviteli döntések és becslések

A Csoport számviteli politikájának alkalmazása során a Vezetőség döntéseire alapozva becsléseket használt a konszolidált beszámoló adatainak előállításához. Ezek közül a következők a legjelentősebbek:

A pénzügyi instrumentumok valós értéke

Amennyiben a konszolidált mérlegben kimutatott pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek valós értéke nem állapítható meg az aktív piac segítségével, a valós érték meghatározására különböző értékelési technikák alkalmazhatóak, mint például a matematikai modellek. Ezek a modellek az elérhető piaci információkon alapulnak, ha azonban nincsenek ilyen adatok, a valós érték megállapítása becsléssel történik. A becslés során a Csoport figyelembe vesz likviditási szempontokat és egyéb olyan változókat, mint korreláció és volatilitás. A valós érték kalkuláció során alkalmazott becslések érzékenységről bővebb információ a 19-es és 45.3-as kiegészítő mellékletben található.

Hitelekre és követelésekre képzett értékvesztés, illetve függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék

A Csoport rendszeresen felülvizsgálja a hiteleket és a követeléseket, illetve a függő és jövőbeni kötelezettségeket az értékvesztés, illetve a céltartalék megállapítása céljából. A Csoport abban az esetben, amikor a hitelfelvevőnek pénzügyi nehézségei adódnak, és a hasonló hitelfelvevőkre vonatkozóan kevés múltbéli adat áll rendelkezésére, az értékvesztés, illetve a céltartalék összegének megállapításához saját döntési tapasztalataira támaszkodik. A Csoport becsléseket alkalmaz a jövőbeli cash flow-ra azokban az esetekben is, amikor bizonyos adóscsoportokra vonatkozóan változás történik azok fizetési képességében, hajlandóságában, az őket érintő gazdasági feltételekben, és ezek veszteséget okozhatnak a Csoport eszközeiben. A Vezetőség a múltbéli veszteségek tapasztalatai alapján végzi el a becslést a hitelek és követelések azon csoportjaira, amelyeknél az eszközök hitelkockázati jellemzője és az értékvesztés objektív bizonyítékai hasonlóak (további információkat lásd a 25-ös kiegészítő mellékletben).

Jogi ügyekre és követelésekre képzett céltartalék

A peres ügyekből és követelésekből származó veszteség fedezéséhez szükséges céltartalék összege szintén megemlíthető bizonytalansági tényezőként a konszolidált pénzügyi beszámolóban. Részletes információk a konszolidált pénzügyi beszámoló kiegészítő mellékletének 34-es fejezetében található.

2.3 Változások a számviteli politikában

IFRS-ek változása

A Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) változásokat alkalmazott több számviteli szabványban, melyek 2017-ben léptek hatályba.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

Az alábbi módosított IFRS szabványok 2017. január 1-jén léptek hatályba, de a K&H Csoport pénzügyi kimutatásait nem érintették:

- IFRS 12 módosításai (Más gazdálkodó egységekben lévő érdekeltségek közzététele): közzétételi követelmények alkalmazási körének tisztázása IFRS 12-ben – Éves IFRS javítások 2014-2016 ciklus
- IAS 12 módosításai (Nyeréségadók): a nem realizált veszteségek utáni halasztott adó megjelenítése

2017-ben a következő - közzétételt és számviteli politikát érintő - változások kerültek alkalmazásra:

- IAS 7 módosításai (Cash flow kimutatások) – Közzététel: A cash flow kimutatásra vonatkozó közzététel kiegészítésre került a pénzügyi kötelezettségek finanszírozási tevékenységgel kapcsolatos fontos változásairól szóló információkkal.
- A pénzügyi kötelezettségek esetében, az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok saját hitelkockázatból eredő nyereség, illetve veszteség bemutatásának szabályát az IFRS 9 megváltoztatja. A Csoport 2017. január 1-től él az IFRS 9 ezen részére vonatkozó korábbi alkalmazás lehetőségével és a saját hitelkockázatból eredő nyereséget, illetve veszteséget az egyéb átfogó jövedelemben mutatja ki. Ezen korábbi alkalmazásnak a hatása minimális a saját hitelkockázatból eredő eredmény csekély összege miatt.

A módosítások bevezetése nem volt jelentős hatással az éves beszámolóra.

2.4 A számviteli politika jelentős pontjainak összefoglalása

2.4.1 Devizaátváltás

A devizában meghatározott eszközök és források forintra való átváltása a Magyar Nemzeti Bank által a mérleg fordulónapjára vonatkozóan közzétett deviza-középfolyamon történik. A negatív és pozitív árfolyam különbözetek az eredménykimutatásban kerülnek kimutatásra. Az előbbi általános szabály alól kivételt képez az az eset, amikor valamely monetáris eszköz vagy forrás fedezeti instrumentumként bevonásra kerül egy cash flow fedezeti kapcsolatba, és a fedezeti dokumentációval összhangban a fedezeti instrumentum deviza átváltási különbözete egyéb átfogó jövedelemként kerül elszámolásra. A devizában felmerülő bevételek és kiadások az ügylet napján érvényes árfolyamon kerülnek átváltásra. Az ebből adódó árfolyamnyereséget, illetve veszteséget a eredménykimutatásban kell elszámolni.

2.4.2 Pénzügyi instrumentumok

A pénzügyi instrumentumok számviteli értékelése alapján a pénzügyi instrumentumok besorolhatók mint eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek, vagy értékesíthető pénzügyi instrumentumok. Megszerzéskor a nyilvántartásba vétel valós értéken történik, növelve - az eredményben átértékelt valós értéken tartott eszközök kivételével – a megszerzéskor felmerülő költségekkel. A pénzügyi instrumentumok kategorizálása megszerzéskor történik, és évente felülvizsgálatra kerül, amennyiben ez megengedett, illetve szükséges.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.2.1 Kereskedési-napi és teljesítés-napi könyvelés

Minden „szabványos módon” vásárolt vagy eladott pénzügyi eszköz elszámolása a teljesítés napján történik, azaz amikor az eszköz a partner számára átadásra kerül. Szabványos vásárlásnak vagy eladásnak azok az ügyletek minősülnek, amelyek során az eszközt előírások vagy a piaci szokványok által meghatározott időn belül át kell adni.

2.4.2.2 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

A Vezetőség azokat a pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket sorolhatja bekerüléskor ebbe a kategóriába, melyek eleget tesznek az alábbi követelmények valamelyikének:

- az instrumentum valós értékre értékelése megszünteti vagy jelentős mértékben csökkenti az inkonzisztenciát, mely az eszköz vagy forrás más alapokon történő értékelésekor fellépne, vagy
- az eszköz vagy forrás része egy olyan pénzügyi eszközökből vagy forrásokból, esetleg mindkettőből álló csoportnak, melynek kezelése és eredményességének mérése valós értéken alapul, egy dokumentált kockázatkezelési vagy befektetési stratégiával összhangban, vagy
- a pénzügyi instrumentum beágyazott derivatívát tartalmaz, kivéve, ha a beágyazott derivatíva nem gyakorol jelentős hatást a pénzáramra vagy elemzések elvégzése nélkül is egyértelmű, hogy nem lehetséges elkülönítetten kimutatni.

Ebbe a kategóriába tartoznak a kereskedési célú instrumentumok is. Kereskedési céllal tartott egy instrumentum, amennyiben beszerzése azzal a céllal történik, hogy rövid időn belül továbbértékesítésre kerüljön. A derivatívák kereskedési célúnak tekintendők, kivéve, ha előre megtervezett és hatékony fedezeti instrumentumok.

A bekerülést követően ezek az instrumentumok valós értéken értékelődnek, kamatozó instrumentumok esetén a valós érték és az amortizált bekerülési érték különbségének változása az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredményében kerül a konszolidált eredménykimutatásban elszámolásra. A kamatjellegű rész a kamatbevételek között az effektív kamat módszer alkalmazásával kerül elszámolásra.

Nem kamatozó instrumentumok esetén a valós értékben bekövetkező változások kerülnek az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredményébe.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.2.3 Kereskedési és fedezeti célú származékos ügyletek - derivatívák

A Csoport mind a devizapiacra, mind pedig a pénzpiacra köt származékos ügyleteket, ideértve a határidős kamatláb megállapodásokat (FRA), határidős devizaügyleteket, swap (betétcsere) ügyleteket, valamint az opciókat. A származékos ügyletek valós értéken kerülnek nyilvántartásra. A származékos ügylet valós értéke megegyezik a származékos ügyletek - az érvényben lévő árfolyamok vagy belső árazási modellek alapján történő - piaci értékelése során kapott nem realizált nyereséggel vagy veszteséggel. A pozitív valós értékkel bíró (nem realizált nyereség) származékos ügyletek a konszolidált mérleg eszköz oldalán, míg a negatív valós értéket képviselő (nem realizált veszteség) származékos ügyletek a forrás oldalon jelennek meg.

A derivatívák kereskedési, illetve fedezeti célúak lehetnek. Fedezeti könyvelés szempontjából a fedezeti ügyletek két kategóriába sorolhatók: (a) valós érték fedezeti ügyletek, amelyek egy létező eszköz vagy forrás valós értékében bekövetkező változás kockázatára nyújtanak fedezetet; illetve (b) „cash flow” fedezeti ügyletek, amelyek egy létező eszközzel vagy forrással kapcsolatos konkrét kockázatnak, vagy egy jövőbeni ügyletnek tulajdonítható pénzáram-ingadozás kockázatát hivatottak kivédeni. A Csoport mikro és makro szinten egyaránt alkalmaz valós érték fedezeti elszámolást.

A fedezeti kapcsolat kezdetekor a Csoport formális dokumentációt készít a fedezett tétel és a fedezeti instrumentum közötti kapcsolatáról. A fedezeti dokumentáció tartalmazza a fedezett kockázat típusát, a fedezeti ügylet létrehozásának kockázatkezelési céljait és stratégiáját valamint a fedezeti hatékonyság mérésének a módszerét.

A fedezeti kapcsolat kezdetekor a Csoport formális értékeléssel biztosítja, hogy a fedezeti instrumentum várhatóan nagyon hatékonyan kiegyenlíti a fedezett tétel előrejelzett kockázatát. A fedezeti ügyletek formális értékelésére a fedezeti dokumentációban meghatározott gyakorisággal kerül sor. A fedezeti kapcsolat akkor tekinthető hatékonynak, ha a fedezeti kapcsolat fennállása során a fedezett tétel valós értékének, illetve cash flow-inak (a fedezett kockázat következtében bekövetkező) változását várhatóan a fedezeti instrumentum valós értékének, illetve cash flow-inak változása 80-125%-os határok között kiegyenlíti. Amennyiben a fedezett tétel egy előrejelzett ügylet, a Csoport meghatározza, hogy az ügylet mennyire valószínű és bemutatja a cash flow-k különböző variációit, amelyek hatása végül a konszolidált eredménykimutatásban jelenik meg.

Az olyan valós érték fedezeti ügyletek esetében, amelyek megfelelnek a fedezeti ügyletekre vonatkozó számviteli szabályoknak, a fedezeti eszköz átértékeléséből adódó bármely nyereség vagy veszteség azonnal elszámolásra kerül az eredmény terhére. A fedezett tétel helyesbítésre kerül a fedezett kockázathoz kapcsolódó valós érték változásokkal, melynek elszámolása az eredményben történik.

Az olyan „cash flow” fedezeti ügyletek esetében, amelyek megfelelnek a fedezeti ügyletekre vonatkozó számviteli szabályoknak, a hatékony fedezeti ügyletnek minősülő fedezeti ügyleten realizált nyereség vagy veszteség elkülönítetten, konszolidált egyéb átfogó jövedelemként kerül elszámolásra, míg a nem hatékony rész az eredményben. A hatékony „cash flow” fedezeti ügyletekből származó, korábban saját tőkeként elszámolt felhalmozott nyereség vagy veszteség a későbbiekben átkerül annak az időszaknak az eredményébe, amelyben a fedezett ügylet realizált eredménye is megmutatkozik, vagy bekerül annak a nem pénzügyi eszköznek vagy forrásnak a bekerülési értékébe, melynek kockázatát az említett ügylet fedezte. Az olyan fedezeti ügyletek esetében, amelyek nem felelnek meg a fedezeti ügyletekre vonatkozó számviteli szabályoknak, a fedezeti eszköz piaci értékében bekövetkező változásokból eredő nyereség vagy veszteség közvetlenül az adott időszakra vonatkozó eredményben kerül elszámolásra.

Olyan fedezeti ügyletek esetén, melyek nem felelnek meg a fedezeti elszámolás és a kereskedési célú származékos ügyletekre vonatkozó számviteli szabályoknak, a fedezeti ügylet valós értékében bekövetkező változásokból származó nyereségek és veszteségek közvetlenül az adott konszolidált eredménykimutatásában kerül elszámolásra.

A fedezeti elszámolás megszűnik, ha a fedezeti instrumentum lejár, eladásra, megszüntetésre vagy lehívásra kerül, vagy már nem felel meg a fedezeti elszámolás elveinek. A cash flow fedezeti ügylet felhalmozott nyeresége vagy vesztesége az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra egészen addig, amíg a fedezett tranzakció be nem következik, akkor pedig átvezetésre kerül az konszolidált eredménybe. Valós érték fedezeti ügylet megszűnése esetén a fedezet tárgyát képező instrumentum átértékelése is megszűnik.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

A fedezeti ügyletekből származó cash flow-k ugyanazon a soron kerülnek bemutatásra a konszolidált cash-flow kimutatásában, mint a fedezett instrumentum. Amennyiben a fedezett tranzakció várhatóan nem fog bekövetkezni, a fedezeti instrumentum felhalmozott nyeresége vagy vesztesége azonnal elszámolásra kerül a konszolidált eredményben, mint eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés.

Beágyazott derivatívák esetén a Csoport a szerződéskötéskor eldönti, hogy a beágyazott derivatívát el kell-e különíteni az alapszerződéstől és elkülönült származékos ügyletként kell-e elszámolni. A későbbiekben nincs lehetőség a minősítés felülvizsgálatára.

2.4.2.4 Amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek

2.4.2.4.1 Hitelek és követelések

Azok a nem derivatív pénzügyi eszközök tartoznak ide, melyekhez rögzített vagy meghatározott kifizetések kapcsolódnak és nem rendelkeznek aktív piaccal. Ezek az eszközök a belső megtérülési ráta alkalmazásával számított amortizált bekerülési értéken szerepelnek a beszámolóban. Nyereségük, illetve veszteségük az eredményben az amortizáció során folyamatosan, illetve az eszköz nyilvántartásból való kivezetésekor vagy értékvesztésekor egy összegben kerülnek elszámolásra.

2.4.2.4.2 Amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi és ügyfélbetétek tranzakciós költségekkel növelt valós értéken kerülnek nyilvántartásba. Ezt követően valamennyi kamatozó betét - a kereskedési célú kötelezettségek és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kivételével - a törlesztett összegekkel csökkentett, amortizált bekerülési értéken kerül értékelésre. Az amortizált bekerülési érték kiszámításánál figyelembe kell venni a teljesítéskor felmerülő esetleges diszkontot, illetve prémiumot. A prémiumok, illetve diszkontok leírása belső megtérülési ráta alkalmazásával a betét lejáratáig rendszeresen történik, és a kamatráfordítások között jelenik meg. Az amortizált költségen nyilvántartott - fedezeti ügylettel nem érintett - kötelezettségek esetében a valós értékre értékelésből származó esetleges veszteséget vagy nyereséget a Csoport az adott kötelezettség megszűnésekor számolja el az eredményben.

2.4.2.4.3 Lejáratig tartott instrumentumok

A nem derivatív pénzügyi instrumentumok, melyekhez rögzített vagy meghatározott kifizetések tartoznak, és rögzített lejáratral rendelkeznek, lejáratig tartott instrumentumoknak minősülnek, amennyiben a Csoport szándéka és lehetősége szerint azt meg kívánja tartani lejáratig. Az instrumentum nem minősül lejáratig tartottnak, amennyiben a fenti feltételek nem állnak fenn. A lejáratig tartott instrumentumokat amortizált bekerülési értéken kell tartani. Az amortizált bekerülési érték az eredeti bekerülési érték csökkentve a tőketörlesztésekkel, csökkentve vagy növelve az eredeti bekerülési érték és a lejáratkor megtérülő tőkeösszeg különbözetének belső megtérülési rátájával számított felhalmozott amortizációval. A számításban minden, az ügyletthez kapcsolódó kapott vagy fizetett díjat, költséget és egyéb prémiumot vagy diszkontot figyelembe kell venni, mely részét képezheti az instrumentum belső megtérülési rátájának.

Az amortizált bekerülési értéken tartott instrumentumok nyereségét vagy veszteségét az eredményben az amortizáció során folyamatosan, illetve az instrumentum nyilvántartásból való kivezetésekor vagy értékvesztésekor egy összegben kell elszámolni.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

A Csoport egyik pénzügyi eszközére sem alkalmazhatja a lejáratig tartott instrumentum kategóriáját az aktuális, illetve az azt követő két üzleti évben, amennyiben a teljes lejáratig tartott portfólió értékéhez viszonyítva jelentős értékű eszközt értékesít vagy átsorol azok lejáratára előtt, kivéve az értékesítés és az átsorolás következő eseteit:

- a pénzügyi eszköz lejáratára annyira közeli (például 3 hónappal a lejárat előtt), hogy a piaci kamatváltozások már nem befolyásolhatják jelentősen a pénzügyi eszközök valós értékét; vagy
- azután következik be, hogy a tőkeösszeg lényegében teljes egészében realizálódott az addig teljesített tervezett kifizetéseken, vagy előzetes fizetéseken keresztül; vagy
- olyan elszigetelt, nem ismétlődő eseményeknek tulajdonítható a bekövetkezése, amelyek kontrollálására a Csoportnak nem volt lehetősége, illetve amelyet a Csoport ésszerűen nem láthatott előre.

A lejáratig tartott instrumentumokból való értékesítés akkor tekinthető nem jelentősnek éves szinten, ha az értékesítés nem haladja meg a pénzügyi év január 1-jén meglévő lejáratig tartott állomány 5%-át.

2.4.2.5 Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Értékesíthető pénzügyi instrumentumnak minősül minden nem derivatív pénzügyi instrumentum, melyet a Csoport ezzel a céllal szerez be, illetve melyek nem tartoznak a következő kategóriákba:

- eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok
- hitelek és előlegek és amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségek
- lejáratig tartott pénzügyi instrumentumok

Beszerzéskor az értékesíthető pénzügyi instrumentumok valós értéken kerülnek a nyilvántartásokba, nyereségük, illetve veszteségük konszolidált egyéb átfogó jövedelemként elkülönítetten kerül kimutatásra mindaddig, amíg az instrumentum kivezetésre vagy értékvesztésre nem kerül, ekkor a korábban tőkében elszámolt felhalmozott nyereséget vagy veszteséget a tárgyévi eredmény terhére kell elszámolni. A belső megtérülési ráta alapján kalkulált kamattjellegű eredmény elszámolása mindig az eredményben történik.

Azon instrumentumok valós értékének meghatározása, melyek forgalmazása szabványosított aktív pénzügyi piacon történik, a piacon jegyzett, a mérleg fordulónapja végén érvényes záróárfolyam alapján történik. Az aktív piaccal nem rendelkező instrumentumok valós értékének meghatározására egyéb értékelési technikák alkalmazhatók. Ezek közé tartozik a diszkontált cash flow elemzés, de az adott instrumentum valós értéke meghatározható más, hasonló kondíciókkal rendelkező instrumentum aktuális valós értéke alapján is.

Az értékesíthető befektetések közé tartoznak olyan tőkeinstrumentumok, melyek nem rendelkeznek aktív piacon jegyzett árfolyammal, valós értékük nem becsülhető megbízhatóan. Ezek a befektetések értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerülnek elszámolásra.

2.4.2.6 Pénzügyi instrumentumok valós érték hierarchiája

A valós érték számítási módszerek besorolásra kerülnek a valós érték hierarchiába, amelyben a valós érték kalkuláció alapjául szolgáló adatok jelentősége is visszatükröződik. Az egyes szintekre történő besorolás a valós érték meghatározásához alkalmazott alapadatok alapján történik a következők kritériumok szerint:

1 - es szint	aktív piacokon jegyzett (korrigálatlan) ár az eszközökre vagy forrásokra vonatkozóan,
2 - es szint	az 1 - es szintben szereplő jegyzett árakon kívüli, közvetlenül (pl. árak) vagy közvetetten (pl. áraból származtatott) megfigyelhető alapadatok az eszközökre vagy forrásokra vonatkozóan,
3 - as szint	az eszközökre vagy forrásokra vonatkozó olyan alapadatok, amelyek piacon meg nem figyelhető adatokon alapulnak.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

A valós értékelési eljárások a legalacsonyabb szintű, jelentősnek minősülő alapadat alapján kerülnek besorolásra a valós érték hierarchia szintjeibe. Egy alapadat jelentősége a kapcsolódó portfólió valós értékéhez való viszonyításával kerül meghatározásra. Ha egy megfigyelhető adatokon alapuló valós értékelés eredménye jelentősen módosításra kerül a piacon meg nem figyelhető adatok alapján, akkor az értékelési módszer a 3 - as szintbe kerül besorolásra.

A Csoport a valós érték korrekció jelentőségét portfólió szinten határozza meg, a korrekciónak az érintett portfólióhoz történő viszonyításával. A Csoport akkor tekinti jelentősnek a valós érték korrekciót, ha az eléri az érintett portfólió névértékének legalább 5%-át.

Változások a valós érték besorolásában

A pénzügyi instrumentumok valós érték hierarchiába történő besorolása nem statikus. A besorolás módosítása szükségessé válhat különböző okok miatt, például:

- piaci változások: A piac inaktívvá válhat. Ennek eredményeként a korábban a piacon megfigyelhető input paraméterek meg nem figyelhető paraméterekké válhatnak (esetleges áttérés az 1. szintről a 2. illetve 3. szintre).
- modell változás: Egy új modell alkalmazása, amely kifinomultabb, amelyik több, a piacon megfigyelhető input tényezőt vesz figyelembe, illetve csökkenti a meg nem figyelhető inputok hatását (esetleges áttérés a 3. szintről a 2. szintre).
- érzékenység változása: A teljes valós érték érzékenysége az értékelési input paraméterekre idővel változhat. Egy használt input paraméter hatása jelentőssé vagy éppen jelentéktelenné válhat. A valós érték hierarchia besorolása ennek következtében változhat a 3. szintről a 2. szintre illetve fordítva, a 2. szintről a 3. szintre.

A fenti példák mutatják, hogy a pénzügyi eszközök valós érték besorolását a változó piaci körülmények, a korszerűsített modellek és az input tényezők érzékenységének figyelembe vételével lehet csak elvégezni. Ebből következően egy-egy instrumentum típus valós érték besorolását rendszeresen időről-időre felülvizsgálja a Csoport.

2.4.2.7 Eszközosztályok meghatározása az IFRS7 kiegészítő mellékletre vonatkozó igényeinek kielégítésére

A vezetőség nem határozott meg speciális eszközosztályokat az IFRS7 által előírt kiegészítő információk bemutatásának céljára, ezért a Bank a számviteli portfóliókat használja, amikor a sztenderd eszköz osztályonkénti bemutatást ír elő.

2.4.3 Első napi eredmény

A valós értéken tartott instrumentumok esetén a kezdeti valós érték legjobb megközelítése a tranzakció ára. Bekerüléskor csak abban az esetben keletkezhet nyereség vagy veszteség, ha a valós érték és a tranzakció ára között eltérés van, amit ugyanannak az instrumentumnak más, piacon megfigyelhető tranzakcióival vagy valamilyen piacon megfigyelhető adaton alapuló értékelési technikával lehet alátámasztani.

Azon egyéb pénzügyi instrumentumoknál, ahol a valós érték 3-as szintű paramétereket használó értékelési technikán alapul, az induláskori különbözet (egyéb) eszközként vagy (egyéb) kötelezettségként kerül rögzítésre és a továbbiakban egyenletesen kerül amortizálásra az instrumentum lejáratáig.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.4 Repo és fordított repo megállapodások

Azon eszközök, melyeket egy későbbi időpontban való visszavásárlásra szóló megállapodás keretében (repo) értékesít a Csoport, nem kerülnek kivezetésre a nyilvántartásokból, értékelésükre a kereskedési, illetve a befektetési célú eszközökre vonatkozó számviteli előírások vonatkoznak, amennyiben a visszavásárlási ár nem egyenlő a visszavásárlás időpontjában érvényes piaci értékkel. A visszavásárlási kötelezettséget amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségként kell kimutatni a beszámolóban az értékesítésből származó bevétellel egyező összegben. Az eladási ár és a visszavásárlási ár közötti különbözetet kamatráfordításként kell kezelni és az ügylet futamideje alatt időarányosan az eredményben elszámolni. Azon eszközök, melyek egy későbbi időpontban való újraértékesítésre szóló megállapodás keretében (fordított repo) kerülnek beszerzésre, nem szerepelnek a konszolidált mérlegben, mert a Csoportnak nincs rendelkezési joga ezen eszközök felett. Az ilyen megállapodásból eredő követelések a hitelek és követelések között jelenhetnek meg a konszolidált mérlegben a beszerzési értékkel egyező összegben. A beszerzési ár és a jövőbeni értékesítési ár közötti különbözetet kamatbevételként kell kezelni és az ügylet futamideje alatt időarányosan az eredményben elszámolni.

2.4.5 Értékpapírok kölcsönadása és kölcsönvétele

Az értékpapír kölcsönadási és kölcsönvételi ügyletek általában értékpapírral vagy készpénzzel fedezettek. Az értékpapírok elidegenítése csak akkor jelenik meg a konszolidált mérlegben, ha a tulajdonjoghoz kapcsolódó kockázatok és hasznok is átadásra kerülnek. A biztosítékként adott vagy kapott készpénz eszközként vagy forrásként kerül bemutatásra.

A kölcsönkapott értékpapírok nem kerülnek bemutatásra a konszolidált mérlegben, kivéve, ha azokat a Csoport harmadik fél részére értékesíti. Ebben az esetben az értékpapírok visszaadására vonatkozó kötelezettség, mint Kereskedési célú kötelezettség jelenik meg a konszolidált mérlegben, értékelése valós értéken történik, a kapcsolódó nyereségek és veszteségek pedig az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredményében jelennek meg.

2.4.6 Pénzügyi eszközök értékvesztése

A Csoport minden mérlegkészítéskor felülvizsgálja, hogy szükséges-e pénzügyi eszközeire értékvesztést elszámolnia. Egy pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi eszközök egy csoportja akkor és csak akkor tekinthető értékvesztettnek, ha olyan objektív külső tényezők lépnek fel, amelyeket az eszköz beszerzése után bekövetkezett események váltanak ki, és amely eseménynek hatása van a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi eszközök egy csoportjának becsült jövőbeli cash flow-jára, és ez megbízhatóan becsülhető.

Az értékvesztés alapjául szolgáló objektív külső tényezők lehetnek a következő jelzések: a hitelfelvevőnek vagy a hitelfelvevők csoportjának jelentős pénzügyi nehézségei vannak, a kamat- vagy tőkefizetések késedelme vagy elmulasztása, valószínűsíthetően csődeljárás vagy egyéb pénzügyi átstrukturálás fog bekövetkezni, és ahol elérhető adatok mérhető csökkenést mutatnak a becsült jövőbeli cash flow-ban, mint például a fizetési elmaradások vagy olyan gazdasági feltételek, melyek a fizetéseképtelenséggel korrelálnak.

A pénzügyi eszközök értékvesztését az eszköz behajthatatlansága vagy a tulajdonjog átruházása miatt történő kivezetésekor kell felhasználni.

Tőkeinstrumentumok esetén az értékvesztés alapjául szolgáló objektív külső tényezőnek számít, ha jelentős vagy hosszan tartó csökkenés következik be a valós értékükben (amellyel a befektetés értéke a beszerzési érték alá kerül). A Csoport „jelentős” alatt általában a 15%-os vagy a feletti változást, a „hosszan tartó” alatt pedig az 1 évnél hosszabb időtartamot érti.

A három hónapnál hosszabb ideje esedékes kamatok elhatárolása visszavételre kerül és a kamateredmény elszámolása az értékvesztés megállapításánál is használt módszerrel, a jövőbeli cash flow-k effektív kamatlábbal való diszkontálásával történik (diszkont hatás).

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.6.1 Amortizált bekerülési értéken szereplő pénzügyi eszközök

A Csoport először megvizsgálja, hogy objektív külső tényezők indokolják-e a pénzügyi eszközök értékvesztését.

Amennyiben objektív külső tényezők alapján a Csoport úgy ítéli meg, hogy egy egyedileg jelentős, amortizált bekerülési értéken szereplő pénzügyi eszközre értékvesztést kell elszámolni, az értékvesztés összegét az eszköz könyv szerinti értéke és a becsült jövőbeli cash flow-nak (mely nem tartalmazza a lehetséges, de még be nem következett jövőbeli veszteségeket) az eszköz eredeti belső megtérülési rátájával (az eszköz keletkezésekor kiszámított belső megtérülési ráta) diszkontált jelenértéke közötti különbözetként állapítja meg. Az értékvesztés az eszköz könyv szerinti értékétől elkülönítetten kerül elszámolásra, a veszteség leírása a tárgyévi eredményben történik.

A biztosítékkal fedezett eszközök esetében a becsült jövőbeni cash flow jelenértékének számításakor figyelembe kell venni a biztosíték értékesítéséből származó lehetséges bevételeket, csökkentve az értékesítéssel járó költségekkel, függetlenül attól, hogy az értékesítésre sor kerül-e vagy sem.

Amennyiben a Csoport objektív külső tényezők alapján úgy ítéli meg, hogy egy egyedileg nem jelentős, amortizált bekerülési értéken szereplő pénzügyi eszközre értékvesztést kell elszámolni, vagy ha nem léteznek ilyen objektív külső tényezők az értékvesztés elszámolására (akár jelentős, akár nem jelentős egyedileg az eszköz), akkor az eszközre más, hasonló hitelkockázati jellemzőkkel rendelkező eszközökkel együttesen, csoportosan történik meg az értékvesztés képzése. Azok az eszközök, melyekre egyedileg megállapított értékvesztést számolt el a Csoport, nem képezhetik alapját a csoportos értékvesztésnek.

A csoportos értékvesztés képzés érdekében a pénzügyi eszközök a Csoport belső hitelminősítési rendszere alapján csoportosításra kerülnek. A csoportok kialakítása a hitelezési kockázat különböző jellemzőinek figyelembe vételével történik, mint például az eszköz típusa, a hitelfelvevő iparága, a földrajzi elhelyezkedés, a biztosíték típusa, az eszköz esedékessége és egyéb lényeges tényezők.

A pénzügyi eszközök egy csoportjára csoportosan képzett értékvesztés számítása a hasonló hitelkockázati jellemzőkkel rendelkező eszközökre vonatkozó múltbéli veszteségek tapasztalatain alapul. A Csoport a múltbéli veszteségek tapasztalatait alkalmazza az aktuális objektív külső tényezőkre, hogy azok olyan aktuális kondíciók hatásait tükrözzék, melyek a múltban nem léteztek.

Ha egy, az értékvesztés elszámolása után bekövetkező esemény az értékvesztés visszairását indokolja, akkor azt a tárgyévi eredmény javára kell elszámolni. Az eszköz nettó könyv szerinti értéke a visszairást követően nem haladhatja meg az eszköznek az adott időpontra vonatkozó amortizált bekerülési értékét.

Ha egy hitel behajthatatlanná válik, leírásra kerül a rá képzett értékvesztéssel szemben. A hitelek a szükséges eljárások befejeztével kerülnek leírásra, miután a veszteség összege meghatározásra került. A korábbi leírásokhoz kapcsolódó esetleges megtérülések csökkentik az eredményben elszámolt hitelezési veszteség összegét.

2.4.6.2 Értékesíthető pénzügyi eszközök

Ha egy értékesíthető eszköz értékvesztetté válik, akkor az amortizált bekerülési értéke és az aktuális valós értéke közötti különbség csökkentve a korábban már az eredményben elszámolt értékvesztéssel átkerül a tőkéből a tárgyévi eredménybe. Az értékesíthető tőkeinstrumentumok értékvesztésének visszairása nem számolható el az eredményben. A hitelt megtestesítő instrumentumok értékvesztésének visszairása az eredményben kerül elszámolásra, amennyiben az adott eszköz valós értékében bekövetkező növekedés egy, az értékvesztés eredményben való elszámolását követően bekövetkező eseménynek köszönhető.

A kamatok elhatárolása az eszközök értékvesztéssel csökkentett könyv szerinti értéke és az eredeti effektív kamatláb alapján folytatódik, és a kamat és kamatjellegű eredményben kerülnek elszámolásra.

2.4.6.3 Újratárgyalt hitelek

Amennyiben lehetséges, a Csoport a hitelek újratárgyalására törekszik a biztosítékok birtokba vétele helyett.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

A Csoport újratárgyaltnak tekinti az adós vagy a Csoport kezdeményezésére a - követelést keletkeztető eredeti - szerződés módosítása keretében újratárgyalt, átütemezett (prolongált), átstrukturált azon hiteleket, kölcsönöket, amelyek esetében a szerződésmódosításra a nem fizetés elkerülése érdekében azért került sor, mert az adós, pénzügyi pozíciójának, fizetőképességének jelentős romlása miatt, visszafizetési kötelezettségének az eredeti szerződéses feltételek szerinti nem tud eleget tenni. Az ilyen szerződésmódosítás az eredeti szerződés szerinti feltételeket - az azonos típusú, azonos feltételekkel kötött szerződésekre vonatkozó piaci feltételektől eltérően, az ügyfél számára lényegesen kedvezőbb módon és - jelentősen megváltoztatja.

A módosított szerződési feltételek vonatkozhatnak többek között a visszafizetések (kamat- és/vagy a tőketörlesztések) átmeneti időre (türelmi időre) történő elhalasztására, részletfizetésre, a kamatok mértékének megváltoztatására (átarázására például kamatkedvezmény formájában), a kamatok tőkésítésére, a devizanem megváltoztatására, a hitel futamidejének meghosszabbítására, a törlesztések átütemezésére, a megkövetelt fedezetek, biztosítékok mértékének csökkentésére, más fedezettel, biztosítókkal való kicserélésére, a fedezettől való eltekintésre (fedezetkiengedésre), újabb szerződéses feltételek kialakítására vagy az eredeti feltételek egy részének megszüntetésére. Továbbá sor kerülhet az adós és a Csoport, vagy az adós és az eredeti hitelező kapcsolt vállalkozása között olyan kiegészítő megállapodásra, vagy új szerződés megkötésére, amely a fel nem mondott eredeti szerződés miatt fennálló tartozások (tőke- és/vagy kamattartozások) törlesztése céljára nyújtott új hitelre, illetve a kockázat növekedésének elkerülését és a veszteség mérséklését szolgáló további kötelezettségvállalásra vonatkoznak. Ilyen esetben ezen kiegészítő megállapodások, illetve kapcsolódó új szerződések miatt a Csoportnál (beleértve az eredeti hitelező kapcsolt vállalkozásának minősülő pénzügyi intézményt is) keletkezett követelések is újratárgyalt hitelnek (követelésnek) minősülnek.

A Csoport nem tekinti újratárgyaltnak az olyan hiteleket, amelyek szerződésmódosítására a piaci feltételek változása miatt került sor, és amelynek során a felek a hasonló típusú szerződésekre vonatkozó piaci feltételekben állapodnak meg, továbbá az adós fizetőképessége azt igazolja, hogy képes lesz kötelezettségét a szerződés szerint teljesíteni.

Amennyiben az újratárgyalás nem eredményezi az érintett hitelek kivezetését, a Csoport a módosítás hatását vagy az effektív kamatláb módosításaként, vagy a hitel könyv szerinti értékének módosításaként számolja el.

Újratárgyalt hitelek kivezetése

Az újratárgyalt hitelek kivezetésére a Csoport a következő szabályokat alkalmazza. Az adósságinstrumentumok jelentősen eltérő feltételek melletti cseréjét a meglévő hitelező és az adós között az eredeti pénzügyi eszköz megszűnéseként és egy új pénzügyi eszköz megjelenítéseként számolja el a Csoport. Egy meglévő pénzügyi eszköz, vagy annak egy része feltételeinek jelentős módosítása az eredeti pénzügyi eszköz megszűnéseként és egy új pénzügyi eszköz megjelenítéseként kerül elszámolásra.

A feltételek abban az esetben mindenképpen lényegesen eltérőnek minősülnek, ha az új feltételek alapján a – kapott díjakkal csökkentett fizetett díjakat is tartalmazó – cash flow-k diszkontált jelenértéke az eredeti effektív kamatlábbal diszkontálva legalább 10 százalékkal eltér az eredeti pénzügyi eszköz még hátralévő cash flow-inak diszkontált jelenértékétől.

Ha az adósságinstrumentumok cseréje vagy a feltételek módosítása megszüntetesként kerül elszámolásra, akkor bármely felmerülő költséget vagy díjat az eszköz megszűnésével kapcsolatos nyereségként vagy veszteségként jelenít meg a Csoport. Ha a csere vagy a módosítás nem megszüntetesként kerül elszámolásra, akkor a felmerülő költségek vagy díjak az eszköz könyv szerinti értékét módosítják, és a módosított kölcsön hátralévő futamideje alatt kerülnek amortizálásra.

2.4.7 Beszámítás

A pénzügyi eszközök és források egymással szembeni kölcsönös beszámítására és azok nettó egyenlegének mérlegbeli megjelenítésére csak akkor kerülhet sor, ha az elismert összegek beszámítására törvényesen érvényesíthető jogosultság áll fenn és a Csoport vagy nettó módon kívánja rendezni az adott tételeket, vagy egyidejűleg akarja értékesíteni az eszközt és rendezni a kötelezettséget.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.8 Pénzügyi eszközök kivezetése

A pénzügyi eszközök (esetleg azok egy része vagy hasonló pénzügyi eszközök csoportjának egy része) kivezetésre kerülnek, ha:

- az eszközből származó pénzáramok beszedésének joga megszűnik;
- a Csoport átruházza az eszközből származó pénzáramok szedésének jogát, vagy megállapodás keretében kötelezettséget vállal arra, hogy a megszerzett teljes pénzáramot haladéktalanul átadja egy harmadik félnek;
- vagy (a) a Csoport az eszközből származó összes gazdasági előnyt, illetve kockázatot átadja vagy (b) a Csoport nem adja át az eszközből származó összes gazdasági előnyt, illetve kockázatot, de átadja az eszköz feletti kontrollt.

Ha a Csoport átruházta az eszközből származó pénzáramokra vonatkozó jogát, vagy megállapodást köt azok átadására, de sem az eszközből származó gazdasági előnyöket illetve kockázatokat, sem az eszköz feletti kontrollt nem adta át, akkor a Csoport az eszközt a folytatólágosság elvének megfelelően mutatja ki. A folytatólágosság ebben az esetben egy, az eszközre vonatkozó garancia formájában jelenik meg, melyet az eredeti bekerülési érték, illetve a Csoporttól követelhető maximum visszafizetés összege közül az alacsonyabbra kell értékelni.

2.4.9 Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

Egy pénzügyi kötelezettség akkor kerül kivezetésre, ha a kötelezettség kifizetésre vagy törlésre kerül, illetve lejár. Amennyiben egy meglévő pénzügyi kötelezettséget az adós egy másik, eltérő kondíciókkal rendelkező pénzügyi kötelezettséggel vált ki, esetleg egy meglévő kötelezettség kondíciói módosításra kerülnek, akkor az eredeti kötelezettség kivezetésre kerül, és egy újat kell rögzíteni, a kettő közti különbözetet pedig a konszolidált eredménykimutatásban kell elszámolni.

2.4.10 Lízingügyletek

Annak meghatározása, hogy egy szerződés lízing-e

Annak meghatározása, hogy egy ügylet lízingnek minősül-e, az ügylet tartalmától függ. A megítélés azon alapul, hogy az ügylet teljesítése függ-e egy speciális eszköz használatától, illetve hogy az eszköz használati joga átadásra kerül-e.

2.4.10.1 Csoport mint lízingbe vevő

A pénzügyi lízingek, amelyek során a bérbe adott eszköz tulajdonjogából származó minden kockázat és haszon a Csoporté, a lízingidőszak kezdetén fizetendő minimum lízingdíjak jelenértékén kerülnek aktiválásra egy – az aktivált összeggel azonos mértékű – lízingkötelezettséggel szemben. A kifizetett lízingdíjak a lízingkötelezettség törlesztéseként és kamatjellegű ráfordításként, azaz finanszírozási költségként kerülnek megosztásra az ügylet belső megtérülési rátája alapján.

Az aktivált bérbevett eszközök értékcsökkenése az eszköz várható hasznos élettartama és a bérlet futamideje közül a rövidebb idő alatt kerül elszámolásra.

Az olyan lízingszerződések, amelyek során a bérbeadónál marad a bérbe adott eszköz összes kockázata és a belőle származó haszon, operatív lízingnek minősülnek. Az operatív lízing keretében fizetett lízingdíjak a lízingidőszak során lineáris módszerrel költségként kerülnek elszámolásra az eredményben.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.10.2 Csoport mint lízingbe adó

A pénzügyi lízingbe adott eszközök esetében a lízingdíjak és a nem garantált maradványérték jelenértéke lízing követelésként jelenik meg a beszámolóban. A követelés bruttó összegének és a követelés jelenértékének a különbsége a pénzügyi tevékenység meg nem szolgált bevételeként kerül elszámolásra.

A lízingbevétel a lízingidőszak során folyamatosan kerül be az eredménybe, így a követelés fennmaradó összegére rögzített kamatláb alkalmazható.

Az operatív lízingbe adott eszközök a konszolidált mérleg Tárgyi eszközök sorában szerepelnek, míg a kapott lízingdíjak az eredményben bevételként jelennek meg.

Gépjármű vagy egyéb berendezés vásárlás finanszírozása esetén a finanszírozás fő biztosítékát a vásárolt gépjármű, egyéb berendezés képezi, amelyre a banknak vételi joga van.

A gépjármű vagy egyéb berendezés finanszírozási szerződésének rendkívüli felmondása esetén a követelés fejében átvett készletek bekerülési értéke a gépjármű vagy az egyéb berendezés piaci értéke. Amennyiben az átvett eszközök értékelése során megállapított érték eltér az eszköz könyv szerinti értékétől értékvesztés kerül elszámolásra, illetve a már elszámolt értékvesztés részben vagy egészben visszairásra kerül.

2.4.11 Bevételek elszámolása

A nettó kamatbevétel az IAS39 hatálya alá esik, mely szerint a kamatbevételeket és a kamatráfordításokat az effektív kamatláb módszer alapján kell kiszámítani és elszámolni. Az effektív kamat tartalmazza az effektív kamatláb meghatározása során figyelembe vett díjakat is (általánosságban a kockázatokat kompenzáló, illetve az ügylet keletkeztetéséhez kapcsolódó díjakat).

A Csoport több különböző tranzakció bevételét mutatja ki a Nettó díj- és jutalékbevétel soron. Ezek olyan tételekhez kapcsolódnak, mint ügyfelek részére nyújtott szolgáltatások vagy áruk. Ezekon felül olyan hitelezéssel kapcsolatos tranzakciók bevétele is itt kerül kimutatásra, amelyek nem részei az effektív kamatnak.

Az osztalékbevétel elszámolása a jogosultság megállapításakor történik.

2.4.12 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés

Az „Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés” tartalmazza az összes valós értéken értékelt pénzügyi eszköz és kötelezettség (kivéve az értékesíthető pénzügyi eszközöket) vásárlásából és eladásából származó nettó realizált eredményt, a valós érték változását, valamint a deviza- és valutaügyletek hatását.

2.4.13 Pénzeszközök

A cash flow kimutatás céljából minden - a megszerzéstől számított - 90 napnál rövidebb eredeti lejáratú eszköz pénzeszköznek minősül, ideértve a készpénzállományt, az MNB-nél elhelyezett betéteket (ideértve a kötelező tartalékot), az egyéb hitelintézeteknél elhelyezett betéteket, az egyéb hitelintézetekkel szembeni követeléseket, melyekből levonásra kerülnek a hitelintézetek által elhelyezett látra szóló betétek.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.14 Befektetési célú ingatlanok

Követelés kiegyenlítéseként kapott hitelfedezeti ingatlanok befektetési célú ingatlanként kerülnek besorolásra. A befektetési célú ingatlanok bekerülési értéken kerülnek nyilvántartásba vételre, amelynek részét képezik a tranzakciós költségek is. Későbbi értékelés során a bekerülési érték csökkentésre kerül a halmozott értékcsökkenéssel, és ha szükséges, értékvesztéssel. A befektetési célú ingatlanok értékcsökkenése lineáris módszerrel kerül elszámolásra az eszköz hasznos élettartama alatt. A befektetési célú ingatlanok hasznos élettartama 33 év. A befektetési célú ingatlanok hasznos élettartamát a Bank általában 33 évben határozza meg, kivéve, ha egyes egyedi körülmények mérlegelése ettől eltérő időszakot eredményez.

2.4.15 Tárgyi eszközök

Az ingatlanok, gépek és berendezések kezdetben bekerülési értéken kerülnek nyilvántartásba. Értékcsökkentésük lineáris módszerrel történik az eszközök becsült hasznos élettartama alatt, a földterületek kivételével, melyek élettartama korlátlan, ezért értékcsökkenés sem számolható el utánuk. Az ingatlanok, gépek és berendezések becsült hasznos élettartama a következőkben kerül bemutatásra:

Épületek	10-50 év
Bérleményen végzett átalakítások	3-20 év
Bútorok, berendezések és felszerelések	3-7 év
Rendszer szoftver	5 év
Vagyon értékű jogok	10-50 év

Az eszköz élettartamát meghosszabbító vagy állapotát jelentős mértékben javító cserék és korszerűsítések aktiválásra kerülnek. A javítási és karbantartási költségeket azok felmerülésekor az eredmény terhére kell elszámolni. A Csoport minden mérlegkészítéskor felülvizsgálja, hogy történt-e olyan esemény, mely az adott eszközre értékvesztés elszámolását teheti szükségessé. Amennyiben a körülmények azt indokolják, vagy egy adott eszköz értékvesztés tesztelése évente szükséges, a Csoport becslést készít az eszköz megtérülési értékére. Az eszköz megtérülési értéke a valós értéke, csökkentve az esetleges értékesítés költségeivel, és a használati értéke közül a magasabb, melyeket eszközönként egyedileg kell megállapítani, kivéve, ha az eszközön realizált gazdasági haszon más eszközökből vagy eszközcsoportokból származó haszontól nem különíthető el. Amennyiben az eszköz könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülési értékét, az eszközre értékvesztést kell elszámolni, úgy, hogy az új könyv szerinti érték a megtérülési érték legyen. A használati érték a becsült jövőbeli cash flow-k adóhatást nem tartalmazó diszkontrátával számított jelenértéke, amely a pénz időértékét és az adott eszközhöz kapcsolható kockázatot tükrözi az aktuális piaci körülmények között.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.16 Immateriális javak

Az immateriális javak csak abban az esetben kerülnek megjelenítésre, ha valószínű, hogy az eszköznek tulajdonítható várható jövőbeni gazdasági hasznok be fognak folyni a Bankhoz, valamint az eszköz bekerülési értéke megbízhatóan mérhető. A saját előállítású immateriális eszköz bekerülési értéke magában foglalja az eszköznek a használatra alkalmassá válásához szükséges, az eszköz létrehozásához, elkészítéséhez és előkészítéséhez közvetlenül kapcsolódó költségeket. A saját előállítású szoftverek esetében a Bank jellemzően ilyennek tekinti a személyi jellegű ráfordításokat, valamint a szoftverfejlesztéshez szükséges infrastruktúrával kapcsolatos költségeket.

Az immateriális javak határozott vagy határozatlan hasznos élettartammal rendelkezhetnek. A határozott hasznos élettartamú immateriális javak értékcsökkenése a hasznos gazdasági élettartam alatt mint „Általános adminisztratív költség” kerül elszámolásra a konszolidált eredménykimutatásban. A határozott hasznos élettartamú immateriális javak értékvesztésének meghatározása a tárgyi eszközökkel megegyező módon történik. A Csoport tulajdonában lévő immateriális javak határozott hasznos élettartammal rendelkeznek.

Az immateriális javak a halmozott értékcsökkenéssel csökkentett bekerülési értéken szerepelnek a beszámolóban. Az értékcsökkenés lineáris módszer alkalmazásával kerül kiszámításra, az eszközök becsült hasznos élettartamára vetítve:

Felhasználói szoftverek és egyéb immateriális javak	5 év
Banküzemi szoftverek	8 év

Alapvető banküzemi szoftverek alatt az olyan standard és testre szabott alkalmazásokat értjük, melyek a nap folyamán keletkező összes tranzakciót feldolgozzák és megképzik az azokra vonatkozó könyvelési tételeket is, melyeket feladnak a főkönyvi rendszer felé. Alapvető banküzemi szoftvernek így jellemzően a számlavezető, ill. hiteleket kezelő alkalmazásokat tekintjük, melyek a főkönyvi, valamint a jelentésszolgálati alkalmazások felé is rendelkeznek kapcsolattal.

Testre szabott szoftverek alatt olyan vásárolt szoftverek vagy szoftver modellek értendők, melyek az átadás vagy a használatbavétel előtt módosításra kerülnek egy, a meglévő szoftvert kiegészítő, pótlólagosan fejlesztett szoftverrel.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.17 Függő kötelezettségek

A Csoport szokásos üzletmenete során mérlegen kívüli kötelezettségeket vállal, idetartoznak például a garanciák, hitelnyújtásra vonatkozó kötelezettségvállalások, akkreditívek, kezességek, valamint a pénzügyi eszközökre vonatkozó ügyletek. Ezek a kötelezettségvállalások a pénzügyi beszámolóban csak akkor jelennek meg, amikor esedékessé válnak.

A pénzügyi garanciák bekerüléskor valós értéken kerülnek rögzítésre az „Egyéb kötelezettségek” között, mint kapott prémium. A bekerülést követően a Csoport a kötelezettséget átértékeli az amortizált prémium vagy a garanciához kapcsolódó pénzügyi kötelezettség teljesítéséhez szükséges becsült ráfordítás közül a magasabbra.

A pénzügyi garanciákból származó kötelezettség értékében bekövetkező növekedés a konszolidált eredménykimutatás „Hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztés” során jelenik meg. A kapott prémium lineáris módszer alkalmazásával a garancia futamideje alatt kerül elszámolásra a konszolidált eredményben mint „Nettó díj és jutalék bevétel”.

Mivel az IAS 39, IAS 37 illetve egyéb standardok nem tartalmaznak specifikus előírásokat a nem pénzügyi garanciák kibocsátására vállalt kötelezettségek (garanciakeretek) elszámolásával kapcsolatban, ezért a nem pénzügyi garanciák elszámolását is a pénzügyi garanciákkal azonos módon végzi el a Csoport.

A függő kötelezettségek veszteségeire olyan mértékű céltartalék kerül képzésre, amely a Vezetőség megítélése szerint elégséges ahhoz, hogy fedezze a jövőben esetlegesen felmerülő veszteséget. A tartalék megfelelőségét a Vezetőség az egyes tételek rendszeres áttekintése, a közelmúltban elszenvedett veszteségek, az aktuális gazdasági helyzet, az egyes ügyletkategóriák kockázati jellemzői és más kapcsolódó tényezők alapján határozza meg.

2.4.18 Céltartalékok

Céltartalékok akkor kerülnek elszámolásra, amikor egy múltbeli esemény következtében a Csoportnak a jelenben merül fel (törvényi vagy feltételezett) kötelezettsége, és fennáll annak a valószínűsége, hogy a kötelezettség rendezése érdekében gazdasági hasznot megtestesítő források kifizetésére lesz szükség és az ilyen kötelezettségek összege megbízhatóan becsülhető. A kereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó követelésekből és jogi vitákból adódó működési veszteségekre képzett céltartalékok megtérülése egyéb bevételként / ráfordításként kerül elszámolásra, amikor az lényegileg biztossá válik.

2.4.19 Adózás

Az adójellegű követelések és kötelezettségek megállapítása Magyarország adórendeleteivel összhangban történik.

A halasztott adókövetelés vagy kötelezettség megállapítása a Csoport magyar és nemzetközi számviteli alapelvek alapján összeállított konszolidált mérlegében mutatkozó átmeneti eltérések alapján történik. Az adó megállapításához a Csoport azt a jogszabályban meghatározott adókulcsot alkalmazza, mely az átmeneti eltérés megszűnésekor várhatóan érvényben lesz.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.20 Letétkezelésre átvett eszközök

Az ügygondnoki vagy vagyonkezelői minőségben átvett eszközök nem a Csoport eszközei, és így nem jelennek meg jelen pénzügyi beszámolóban.

2.4.21 Törzsrészcények osztaléka

A törzsrészcények osztaléka kötelezettségként jelenik meg és a részvényesek jóváhagyásakor kerül levonásra a tőkéből. Az időközi osztalék levonása a tőkéből a bejelentéskor történik meg, amikor az osztalékfizetés ténye már nem számít banktitoknak.

2.4.22 Tőketartalékok

A Csoport konszolidált mérlegében szereplő tartalékok a következőket tartalmazzák:

- értékesíthető pénzügyi instrumentumok átértékelési tartaléka, melyben az értékesíthető pénzügyi instrumentumok valós értékének változásai kerülnek elszámolásra;
- cash flow fedezeti tartalék, a cash flow fedezeti ügyletek nyereségéből, illetve veszteségéből a hatékony rész elszámolására;
- általános tartalék, mely a Bank magyar Számviteli törvény szerint számolt eredményének 10%-a, és a jövőbeli veszteségek fedezésére kell megképezni;
- egyéb tartalék, mely magában foglalja a valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek valós értékének saját hitelkockázati tartalmát, valamint a meghatározott juttatási programhoz kapcsolódó aktuárius nyereséget és veszteséget

2.4.23 Részvény alapú juttatások

A Csoport munkavállalóinak egy része jutalmát részvény alapú juttatás formájában kapja. A munkavállalók jogot szereznek a részvény értékére, melynek kiegyenlítése pénzeszközben történik. A pénzeszközben kiegyenlített részvény alapú kifizetések a jog átruházásának napján valós értékre értékelődnek a KBC részvényárfolyam alapján. A részvény alapú kifizetés a teljesítmény évében kerül elszámolásra a költségek és a kötelezettségek között. A kötelezettséget a Csoport év végén az érintett részvények aktuális záró árfolyamára értékeli. A kötelezettség a juttatás kifizetésének napján kerül kivezetésre.

2.4.24 Állami támogatások

Az állami támogatások olyan állami közreműködések, mely során erőforrások kerülnek átadásra a Csoport részére és amelyet az Állam a Csoport működési tevékenységéhez kapcsolódó, meghatározott feltételek múltbeli vagy jövőbeli teljesítése ellenében nyújt.

Egy állami támogatás csak akkor kerül megjelenítésre az eredményben, ha ésszerű bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a Csoport teljesíteni fogja a hozzá kapcsolódó feltételeket, és hogy a támogatást meg fogja kapni. Az állami támogatások szisztematikusan kerülnek bevételként elszámolásra azon időszakok alatt, amelyek alatt a kompenzálni kívánt kapcsolódó ráfordítások felmerülnek.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.25 Értékesítésre tartott befektetett eszközök valamint elidegenítési csoportokhoz kapcsolódó kötelezettségek

Az értékesítésre tartott befektetett eszközök vagy csoportok, valamint az értékesítésre tartott kötelezettségek azok az eszközök és kötelezettségek, amelyek könyv szerinti értéke várhatóan egy éven belüli értékesítésből fog megtérülni, az eszköz folyamatos használata helyett. Az értékesítésre tartott befektetett eszközök és kötelezettségek az egyéb eszközöktől és kötelezettségektől külön kerülnek bemutatásra a mérlegben a beszámolási időszak végén.

Az értékesítésre tartott befektetett eszközökre (elidegenítési csoportokra) értékcsökkenés nem számolható el, hanem a könyv szerinti érték és az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték közül az alacsonyabb értéken kerülnek értékelésre.

2.4.26 Munkavállalói juttatások

Rövid távú munkavállalói juttatások

A rövid távú munkavállalói juttatásokat, például a fizetéseket, a fizetett távolléteket, a teljesítményalapú készpénzdíjakat és a társadalombiztosítási költségeket azon időszak alatt számolja el a Bank, amelyben a munkavállalók a kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtják. A kapcsolódó ráfordításokat az eredménykimutatásban a Bank a Személyi jellegű ráfordítások soron mutatja be.

Foglalkoztatás utáni juttatások

A Bank munkavállalóinak egy csoportja jogosult meghatározott juttatási programban való részvételre.

A meghatározott juttatási program a foglalkoztatás utáni juttatások közé tartozik. A programhoz kapcsolódó meghatározott juttatási költségek összetevőit a Bank az alábbiak szerint számolja el:

- a megszolgált juttatásokat, illetve a program feltételeinek módosulása miatti költségeket a személyi jellegű ráfordítások között,
- a meghatározott juttatási kötelezettség miatti kamatráfordítást az eredménykimutatás kamat és kamatjellegű ráfordítások sorában, továbbá
- a meghatározott juttatási kötelezettség újraértékelését (pl. a becsléshez vagy a diszkontáláshoz használt hozamgörbék változásának, vagy a juttatáshoz kapcsolódó adókulcs változásának hatása) az egyéb átfogó jövedelemben.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.5 A számviteli politika jövőbeli változásai

A Csoport által még nem alkalmazott IAS, IFRS és IFRIC szabványok

A Bank a következő kibocsátott, de hatályban még nem lévő IAS, IFRS és IFRIC szabványokat nem alkalmazza. A Bank ezeket a standardokat akkor fogja alkalmazni, mikor azok kötelezővé válnak.

IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok

2014 júliusában az IASB kibocsátotta az IFRS 9 (Pénzügyi instrumentumok) szabványt a pénzügyi instrumentumok besorolásáról és értékeléséről, amely felváltja a jelenlegi IAS 39 (Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés) megfelelő követelményeit. Az IFRS 9 kötelező alkalmazásának dátuma 2018. január 1.

Az IFRS 9 bevezetésére irányuló projekt mind KBC, mind K&H Csoport szintjén évek óta futott és 2017-ben a projekt rendszer és folyamat implementációs szakasza is befejeződött. A Bank alkalmazni fogja az összehasonlító adatok közzététele alóli mentesítésre vonatkozó áttérési szabályt az első alkalmazáskor.

Besorolás és értékelés

A besorolás és értékelés a pénzügyi eszközök esetében IFRS 9 szerint az adott üzleti modelltől és az eszköz szerződéses cash flow jellemzőitől függ. Az első alkalmazáskori hatás elsődlegesen a treasury kötvényportfólió átcsoportosításához (átsorolás az 'Értékesíthető pénzügyi instrumentumok' kategóriából az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök' kategóriába), valamint a befagyasztott AFS tartalék visszavezetéséhez kapcsolódik. A befagyasztott AFS tartalék IAS 39 alatt keletkezett az 'Értékesíthető' (AFS) értékelési kategóriából a 'Lejáratig tartott' (HTM) vagy 'Hitelek és követelések' kategóriába való korábbi átsorolások miatt, melyet vissza kell vezetni az IFRS 9 - re való áttéréskor.

Bizonyos hitelek szerződéses tulajdonságai nem felelnek meg az amortizált bekerülési értéken történő értékelésnek, így ezeket valós értéken kell szerepeltetni a beszámolóban.

Pénzügyi instrumentumok értékvesztése

Az értékvesztés tárgyát képező pénzügyi instrumentumok három kategóriába kerülnek besorolásra:

- 1. szint: Jól teljesítő
- 2. szint: Alulteljesítő (ahol a teljes élettartam alatt várható veszteséget kell elszámolni)
- 3. szint: Nem teljesítő vagy értékvesztett

A KBC Csoport elkészítette a politikákat és folyamatokat arra vonatkozóan - melyet minden beszámolási időszak végén felülvizsgál -, hogy történt-e jelentős növekedés a hitelkockázatban, amely szükségessé teszi a szintek közötti átsorolást (azaz egyik szintről a másikra történő átsorolást). A Csoport elfogadta ezen politikákat és folyamatokat és a jövőben alkalmazni fogja azokat.

A hitelportfólió esetén alkalmazható a szintek közti váltások egy többszintű módszertan szerint történnek, amely a belső hitelminősítést, az adósságkönnyítési intézkedéseket, a csoportos értékelést és a késett napok számát veszi figyelembe. A befektetési portfólió esetében egy hasonló többszintű módszer kerül alkalmazásra azzal a kivétellel, hogy a Csoport élni kíván az alacsony hitelkockázat esetén alkalmazható mentesítéssel, mely szerint minden befektetési besorolású kötvényt 1. szintre sorol, hacsak más szempont nem indokol ettől eltérő besorolást.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

Az 1-es és 2-es szintre vonatkozóan a Bank IAS 39 alatt is számol el portfólió alapú értékvesztést, melyet az észlelési periódus befolyásol. IFRS 9 alatt a pénzügyi eszközök értékvesztése az 1-es szinten a 12 hónapra vonatkozó várható hitelezési veszteséggént, a 2-es szinten a teljes élettartam alatt várható veszteséggént kerül meghatározásra.

Mind a szintekbe történő besorolás feltételeit, mind a várható hitelezési veszteség meghatározását jövőbe tekintő információk vezérik. Különböző makrogazdasági tényezők kerülnek figyelembe vételre, valamint kiértékelésre kerülnek a lehetséges kimenetek, amelyből a Bank 3 féle kimenetet vesz figyelembe a számítások során.

A Csoport könyveiben található olyan hitelszerződések, amelyek az IFRS9 előírásai szerint „vásárláskor vagy keletkeztetéskor értékvesztett” pénzügyi eszköznek (POCI) minősülnek.

Fedezeti elszámolás

A Bank élni fog azzal a lehetőséggel, hogy a fedezeti elszámolást továbbra is az IAS 39 szabályai szerint végzi, a makro fedezeti elszámolással kapcsolatban pedig vár az IASB további szabályozására.

A Bank az áttéréshez kapcsolódóan semmilyen átmeneti rendelkezést nem fog alkalmazni az IFRS 9 tőke megfelelésre vonatkozóan, mivel teljes átláthatóságot kíván biztosítani. Következésképpen a szavatoló tőke, a tőke és a tőkeáttételi aránymutató az IFRS 9 teljes hatását tükrözni fogja.

Összességében az IFRS 9 első alkalmazásának a hatása a saját tőkére 16 milliárd Ft veszteség lesz, melynek nagyobb része a számviteli portfóliók átstrukturálásához (értékesíthető és lejáratig tartott) és a befagyasztott AFS tartalék visszavételéhez kapcsolódik.

IFRS 15 Vevői követelésekből származó bevétel

Az IASB 2014 májusban kibocsátotta a bevételek elszámolására vonatkozó IFRS 15 szabványt. Az új szabvány 2018. január 1-től lesz hatályos.

A Bank azonosította a vonatkozó szerződéseket és értékelte azokat a bevétel bemutatására vonatkozó új ötlépcsős modell alkalmazásával, melynek fő fókuszja:

- a teljesítési kötelek azonosítása, valamint
- a változó ellenérték összegének megfelelő becslése egyes alapkezelési szerződésekben.

A Bank nem vár jelentős hatást az IFRS 15 bevezetése kapcsán.

IFRS 16 Lízingek

Az IASB 2016. januárban kibocsátotta az IFRS 16 (Lízingek) szabványt, mely 2019. január 1-től lesz hatályos. Az IFRS 16 szerint a lízingbe vevő használati jog követelést, valamint lízing kötelezettséget mutat ki a nyilvántartásaiban. A használati jog követelést az egyéb nem pénzügyi eszközökhöz hasonlóan kell nyilvántartani, illetve értékcsökkenést kell rá elszámolni. Ez a módszer jellemzően egy magas kezdeti költség profilt fog eredményezni, mivel a használati jog követelés lineáris értékcsökkenési leírását és a kötelezettségek után fizetendő kamatráfordítás csökkenését feltételezve, a módszer összességében a költségek csökkenését eredményezi a beszámolási időszak alatt. A lízing kötelezettséget a lízingszerződés időtartama alatt fizetendő lízingdíjak jelenértékeként kell a nyilvántartásokban kimutatni, az ügylet belső megtérülési rátája alapján diszkontálva.

A lízingbe adó félnél a lízingbevétel a lízingidőszak során folyamatosan kerül be az eredménybe, így a követelés fennmaradó összegére rögzített kamatláb alkalmazható. Operatív lízing esetén a kapott lízingdíjak lineárisan kerülnek be az eredménybe.

Az új szabvány nem változtatja jelentősen a lízing ügyletek elszámolását a lízingbe adónál, ezáltal a bevezetése várhatóan nem lesz jelentős hatással a Bankra. A bevezetés hatásának elemzése folyamatban van.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

IFRS 17 Biztosítási szerződések

Az IASB 2017 májusában kibocsátotta az IFRS 17 (Biztosítási szerződések) szabványt, mely 2021. január 1-től lesz hatályos. Az IFRS17 egy olyan egységes szabvány, amely valamennyi biztosítási szerződés típusra kiterjed, beleértve a viszontbiztosításokat is.

A Bank biztosítási szolgáltatásokat nem nyújt, így a szabvány nincs hatással a Bankra.

Egyéb

Az IASB 2017 folyamán számos egyéb szabványra vonatkozóan adott ki kisebb módosításokat. Ezeket a Bank alkalmazni fogja, amikor azok kötelezővé válnak, hatásuk azonban a jelenlegi becslések alapján elenyésző lesz.

A hivatkozott módosítások listája a következő:

- *Részvény alapú juttatások – IFRS 2 módosítása*
Hatályba lépés napja: 2018. január 1.
- *Éves IFRS javítások 2014-2016 ciklus*
Hatályba lépés napja: 2018. január 1.
- *IFRIC 22 – Külföldi pénznemben végzett tranzakciók és előlegek*
Hatályba lépés napja: 2018. január 1.
- *Befektetési célú ingatlanok átadása - IAS 40 módosítása*
Hatályba lépés napja: 2018. január 1.
- *IFRIC 23 – Bizonytalan jövedelemadó pozíciók*
Hatályba lépés napja: 2019. január 1.
- *Befektetések leányvállalatokba és közös vezetésű vállalkozásokban – IAS 28 módosítása*
Hatályba lépés napja: 2019. január 1.
- *Éves IFRS javítások 2015-2017 ciklus*
Hatályba lépés napja: 2019. január 1.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.6 Pénzügyi szervezetek különadói és illetékei

A magyarországi hitel- és pénzügyintézetek 2010 óta ún. bankadó fizetésére kötelezettek (lásd 10-es kiegészítő melléklet).

A bankadót és annak visszaírását abban az évben kell ráfordításként elszámolni, amelyre az törvényileg vonatkozik.

Mivel a bankadó a nem nettó bevételi értékeken alapszik, nem elégíti ki a társasági adó feltételeit IFRS szerint, ezért működési költségként kell bemutatni a konszolidált beszámolóban.

Az IFRIC 21 illetékekről szóló értelmezés úgy azonosítja a fizetési kötelezettség megjelenítését keletkeztető eseményt, mint azon tevékenység, amely a vonatkozó jogszabály alapján kiváltja az illeték megfizetését. Az IFRIC 21 értelmezése alapján a bankadó év elején egy összegben kerül elszámolásra a Csoport pénzügyi beszámolójában.

2013-ban pénzügyi tranzakciós illeték került bevezetésre bizonyos tranzakció típusokra (készpénzes műveletek és átutalások). Az adó alanyi hatálya a pénzügyi szolgáltatást nyújtókra terjed ki (akik magyarországi székhellyel vagy fiókkal rendelkeznek).

A pénzügyi tranzakciós illeték az általános adminisztratív költségek között kerül elszámolásra a kapcsolódó gazdasági esemény felmerülésekor.

A bankkártyával végzett tranzakciók utáni illetékfizetési kötelezettség ettől eltérően év elején egy összegben kerül elszámolásra, mivel az illetékfizetés alapja az előző naptári év fizetési műveletei, mely év elején keletkeztet fizetési kötelezettséget.

A Befektető-védelmi Alap (BEVA) célja, hogy a befektetési szolgáltatók esetleges fizetéseképtelensége miatt a befektetőket érő vagyoni károk részbeni kompenzálását biztosítsa. A tagok éves díjat fizetnek az alapnak, melyet a Csoport év elején egy összegben számol el az IFRIC 21 előírása alapján.

A 2014-ben alapított Szanálási Alapot a hitelintézetek és befektetési vállalkozások finanszírozzák, célja pedig, hogy a pénzügyi szektorban felmerülő problémák kezelésének költségeit a szektor viselje. Az alap a tagok által fizetett éves díjakból kerül feltöltésre. Az IFRIC 21-nek megfelelően a Csoport az alapnak fizetendő díjat a beszámolási időszak elején egy összegben elszámolja.

2.7 Visszamenőleges átsorolások és módosítások

A Konszolidált éves beszámoló kiegészítő mellékletének néhány pontja megváltozott az előző évihez képest. A kiegészítő mellékletekben bemutatott új és újra megállapított kategóriák az érintett mellékletekben megjelölésre kerültek.

A módosítások a következő kiegészítő mellékleteket érintették:

- 8 Egyéb bevételek és ráfordítások
- 9 Általános adminisztratív költségek
- 12 Értékvesztés
- 15 Pénzügyi eszközök és kötelezettségek portfólió és termék szerinti bontása
- 19 Pénzügyi eszközök és források valós értéke
- 21 Pénzügyi eszközök és kötelezettségek portfólió és földrajzi elhelyezkedés szerinti bontás
- 22 Pénzügyi eszközök és kötelezettségek portfólió és minősítés szerinti bontás
- 23 Eszközök és kötelezettségek hátralévő lejárata szerinti bontás
- 26 Származékos ügyletek
- 33 Immateriális javak
- 34 Céltartalékok jövőbeni kötelezettségekre
- 45 Kockázatkezelés

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

Az Európai Bankfelügyeleti Hatóság konszolidált pénzügyi beszámolási keretrendszerének (FINREP) való megfelelés érdekében a konszolidált mérlegben kisebb változtatások történtek. 2017-től a Készpénz és készpénz egyenlegek központi bankoknál kiegészült az egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétekkel és ennek megfelelően a megnevezése is megváltozott Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétekre. Az átsorolások ennek megfelelően a kiegészítő mellékleteken is át lettek vezetve.

A beruházások egy része nem külső fejlesztésű szoftverként lett azonosítva 2016. december 31-én. Az ebből következő átsorolás a tárgyi eszközök és immateriális javak között okoz átmozgást.

A forintosított hitelek esetén a jövőbeli cash flow-knak a hitel minőségének javulásából eredő növekedése az egyéb bevételek között kerül elszámolásra. A realizált veszteségre felhasznált összeg visszasorolásra került a hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztésbe.

A saját fejlesztésű szoftverek aktiválása a működési költségeket csökkenti. Az aktivált költségek szétbontása személyi jellegű költségekre és általános adminisztratív költségekre javítja a 9 – Általános adminisztratív költségek kiegészítő melléklet minőségét.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

A fent említett átsorolások következtében a 2016. január 1-jén és 2016. december 31-én a konszolidált pénzügyi kimutatásban a következő változások történtek.

Adatok millió Ft-ban

	Átsorolás előtt 2016. január 1.	Átsorolás	Átsorolás után 2016. január 1.
Konszolidált pénzügyi kimutatás			
Eszközök			
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek			
Készpénz	33 148		33 148
Készpénz egyenlegek központi bankoknál	35 567		35 567
Egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	-	48 995	48 995
Pénzügyi eszközök			
Hitelek és követelések	1 746 912	(48 995)	1 697 917
Tárgyi eszközök	37 457	-	37 457
Immateriális javak	11 723	-	11 723

Adatok millió Ft-ban

	Átsorolás előtt 2016. december 31.	Átsorolás	Átsorolás után 2016. december 31.
Konszolidált pénzügyi kimutatás			
Eszközök			
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek			
Készpénz	35 457		35 457
Készpénz egyenlegek központi bankoknál	186 563		186 563
Egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	-	17 764	17 764
Pénzügyi eszközök			
Hitelek és követelések	1 803 046	(17 764)	1 785 282
Tárgyi eszközök	38 252	(416)	37 836
Immateriális javak	12 060	416	12 476

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

Az átsorolások következtében a 2016. évi konszolidált pénzügyi kimutatásban változások következtek be.

	<u>Átsorolás előtt 2016.</u>	<u>Átsorolás</u>	Adatok millió Ft-ban <u>Átsorolás után 2016.</u>
Konszolidált eredménykimutatás			
Egyéb nettó bevétel	14 728	(14 728)	-
Egyéb bevétel	-	12 909	12 909
Egyéb ráfordítás	-	(2 562)	(2 562)
Működési költségek			
Személyi jellegű ráfordítások	(34 341)	1 474	(32 867)
Általános adminisztratív költségek	(48 389)	(1 474)	(49 863)
Értékvesztés			
hitelekre és függő kötelezettségekre	(9 134)	4 381	(4 753)

2.8 Változások az alkalmazott becslésekben

A Csoport 2017-ben nem módosította az eszközök és kötelezettségek értékelési módszereit a Konszolidált éves beszámolóban.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
3 – NETTÓ KAMAT ÉS KAMATJELLEGŰ BEVÉTELEK

Adatok millió Ft-ban

	2017	2016
Hitelek és követelések	53 853	57 225
Lejáratig tartott eszközök	19 566	20 921
Értékesíthető pénzügyi eszközök	5 427	6 528
Eredménnyel szemben valós értékre nem értékelt pénzügyi eszközök kamat és kamatjellegű bevétele összesen	78 846	84 674
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	1 612	2 120
Eszköz/forrás menedzsment célú származékos ügyletek	722	832
Fedezeti célú származékos ügyletek	11 524	5 763
Kamat és kamatjellegű bevétel összesen	92 704	93 389
Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	(11 355)	(12 963)
Egyéb, eredménnyel szemben valós értékre nem értékelt kötelezettségek	(3)	(17)
Eredménnyel szemben valós értékre nem értékelt pénzügyi kötelezettségek kamat és kamatjellegű bevétele összesen	(11 358)	(12 980)
Kereskedési célú kötelezettségek	(30)	(24)
Eszköz/forrás menedzsment célú származékos ügyletek	(181)	(773)
Fedezeti célú származékos ügyletek	(3 838)	(2 804)
Egyéb, eredménnyel szemben valós értékre nem értékelt pénzügyi kötelezettségek	(4 314)	(6 755)
Meghatározott juttatási programok kamatráfordítása	(16)	(31)
Kamat és kamatjellegű ráfordítások összesen	(19 737)	(23 367)
Nettó kamat és kamatjellegű bevétel összesen	72 967	70 022

A Csoport 147 millió Ft kamatbevételt (unwinding diszkont hatás) számolt el az értékvesztett eszközökre 2017-ben (183 millió Ft -ot 2016-ban).

K&H BANK ZRT.**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****4 – NETTÓ DÍJ ÉS JUTALÉK BEVÉTELEK**

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Befektetési szolgáltatások	1 558	1 708
Letétkezelési szolgáltatások	10 495	12 037
Hitel és garancia díjak	3 478	3 243
Projekt finanszírozás	81	269
Pénzforgalom és számlavezetés	43 187	39 977
Bankkártya szolgáltatások	11 948	10 654
Egyéb	2 465	1 808
	<u>73 212</u>	<u>69 696</u>
Díj és jutalék bevétel összesen		
Befektetési szolgáltatások	(1 445)	(1 667)
Hitel és garancia díjak	(2 146)	(1 867)
Ügynöki jutalék	(214)	(205)
Strukturált finanszírozás	(5)	-
Pénzforgalom és számlavezetés	(5 082)	(5 295)
Bankkártya szolgáltatások	(6 700)	(5 346)
Biztosítási díjak	(2 994)	(2 558)
Egyéb	(43)	(116)
	<u>(18 629)</u>	<u>(17 054)</u>
Díj és jutalék ráfordítás összesen		
Nettó díj és jutalék bevétel	<u><u>54 583</u></u>	<u><u>52 642</u></u>

A hitelezéshez kapcsolódó egyösszegű díjak részét képezik az effektív kamat módszer számításnak és a kamat és kamatjellegű bevételek és ráfordítások között kerülnek elszámolásra az érintett hitel, illetve követelés futamideje alatt.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
5 – EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK NETTÓ EREDMÉNYE ÉS DEVIZA ÁTÉRTÉKELÉS

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Kereskedési célú értékpapírok	(1 054)	1 313
Származékos kamatügyletek (valós érték átértékelés és kamat)	2 137	3 825
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt egyéb pénzügyi instrumentumok és deviza átértékelés	1 355	31
Kereskedési tevékenység eredménye (beleértve a származékos devizaügyletek valós érték átértékelését és kamatát)	15 920	15 903
Cash flow hedge ügyletek valós értékelése*	<u>(104)</u>	<u>(172)</u>
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés	<u>18 254</u>	<u>20 900</u>

*Melyből 2017-ben 129 millió Ft nyereség került átvezetésre a cash flow hedge származékos ügyletek miatt a Konszolidált egyéb átfogó jövedelemből a Konszolidált eredménykimutatásba (2016-ban 100 millió Ft nyereség). A 2017-es eredményben ezen kívül elszámolásra került 233 millió Ft veszteség (272 millió Ft veszteség 2016-ban) a nem hatékony cash flow fedezeti ügyletek valós érték átértékelése címén.

Azoknak az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumoknak a valós értékében bekövetkező változások, melyek valós érték számítása nem a piacon megfigyelhető paraméterek alapján történik, 9 millió Ft nyereséget tettek ki 2017-ben (93 millió Ft nyereség 2016-ban).

A Magyar Nemzeti Bank által indított Piaci Hitelprogramhoz kapcsolódóan a Csoport 805 millió Ft bevételt számolt el (2016-ban 902 millió Ft bevétel) a hitelezési aktivitáshoz kötött kamatcsere ügyleten (HIRS) 2017-ben, a 2. kiegészítő megjegyzésben leírt állami támogatások számviteli kezelésének megfelelően.

6 – ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK NETTÓ REALIZÁLT EREDMÉNYE

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Fix kamatozású értékpapírok	534	723
Részvények	-	4 565
Értékesíthető pénzügyi eszközök nettó realizált eredménye	<u>534</u>	<u>5 288</u>

A 2016-ban rendelkezésre álló értékesíthető részvényekből származó nettó realizált nyereséggként megjelenített 4 565 millió forint nyereség a Visa Europe értékesítéséből származik.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

7 – OSZTALÉK BEVÉTEL

A Csoport 13 millió forint osztalék bevételt számolt el 2017-ben (2016-ban 2 millió forint osztalék bevételt). Az osztalékot a Visa Inc. fizette.

8 – EGYÉB BEVÉTELEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>Átsorolt 2016</u>
Tárgyi eszközök értékesítésének nyeresége	640	407
Közvetített szolgáltatások nyeresége	324	414
Lejáratig tartott befektetések értékesítéséből származó nyereség	100	374
Egyéb szolgáltatások nyeresége	461	314
Működési kockázatból adódó nyereségek	530	1 015
Egyéb	<u>3 394</u>	<u>10 385</u>
Egyéb bevétel	<u><u>5 449</u></u>	<u><u>12 909</u></u>

A 461 millió Ft bevétel az egyéb szolgáltatások bevételei soron 2017-ben (2016-ban 314 millió Ft) a Csoport által más KBC Csoporttagoknak (melyek Magyarországon működnek, de a konszolidációba nincsenek bevonva) nyújtott pénzügyi és számviteli, üzemgazdasági, műszaki, logisztikai és bankbiztonsági szolgáltatásokból adódik.

A forintosítás során kivezetett és újbóli nyilvántartásba vett hitelek könyv szerinti értékének folytatólagos módosításaként bemutatott 2 737 millió Ft nyereség a forintosított hitelek könyv szerinti értékének a hitelek minőségének javulásából származó növekedéséből ered (9 358 millió Ft nyereség 2016-ban). A jövőbeni pénzbefolyások becslött értékében a hitelminőség romlásából eredő későbbi csökkenés értékvesztésként kerül kimutatásra az összes hitelre és követelésre.

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>Átsorolt 2016</u>
Tárgyi eszközök értékesítésének vesztesége	(384)	(230)
Közvetített szolgáltatások vesztesége	(1)	(19)
Lejáratig tartott befektetések értékesítéséből származó veszteség	-	(36)
Működési kockázatból adódó veszteségek	(659)	(1 433)
Egyéb	<u>(456)</u>	<u>(844)</u>
Egyéb ráfordítások	<u><u>(1 500)</u></u>	<u><u>(2 562)</u></u>

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

9 – ÁLTALÁNOS ADMINISZTRATÍV KÖLTSÉGEK

Adatok millió Ft-ban

	2017	Átsorolt 2016
	_____	_____
IT költségek	(8 957)	(8 711)
Bérleti díjak	(2 715)	(2 819)
Javítás és karbantartás	(1 491)	(1 311)
Marketing költségek	(1 514)	(1 460)
Szakértői díjak	(3 133)	(2 818)
Egyéb fenntartási költség	(4 148)	(4 132)
Kommunikációs költségek	(344)	(274)
Utazási költség	(119)	(91)
Oktatási költség	(608)	(478)
Munkavállalókkal kapcsolatos költségek	(180)	(217)
Pénzügyi tranzakciós illeték	(23 407)	(21 326)
Egyéb adminisztratív költségek	(5 879)	(6 229)
Egyéb céltartalékok	1	3
	_____	_____
Általános adminisztratív költségek összesen	<u>(52 494)</u>	<u>(49 863)</u>

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

10 – BANKADÓ

A Csoport 2017-ben 5 441 millió Ft bankadót fizetett (7 557 millió Ft 2016-ban). A pénzügyi szervezetek által fizetendő bankadó alapja és az adórátája csoporttagonként változhat tevékenységüktől függően.

Az alábbi tábla a csoporttagok által 2017-ben és 2016-ban fizetett bankadót mutatja be.

2017	Tevékenység	Adóalap	Adatok millió Ft-ban	
			Adórátája %	Adó
Csoporttagok:				
K&H Bank Zrt.	Hitelintézet	2 511 401	0,212*	5 325
K&H Befektetési Alapkezelő Zrt.	Alapkezelő	211 992	0,050	93
K&H Faktor Zrt.	Egyéb pénzügyi szolgáltatások	363	6,500	23
Összesen		<u>2 723 756</u>	<u>0,200</u>	<u>5 441</u>
2016	Tevékenység	Adóalap	Adatok millió Ft-ban	
			Adórátája %	Adó
Csoporttagok:				
K&H Bank Zrt.	Hitelintézet	2 888 110	0,258*	7 443
K&H Befektetési Alapkezelő Zrt.	Alapkezelő	211 992	0,050	114
Összesen		<u>3 100 102</u>	<u>0,244</u>	<u>7 557</u>

*Effektív ráta

A Csoporttagok által 2017-re fizetendő bankadó az alábbiak szerint került számszerűsítésre.

A hitelintézetek esetén az adóalap a teljes mérlegfőösszeg 2015. december 31-re vonatkozóan, csökkentve:

- magyar bankközi hitelek, beleértve a bankközi kihelyezéseket és a viszonteladási megállapodásokat is;
- magyar hitelintézetek, pénzügyi és befektetési szolgáltatók által kibocsátott kötvények és részvények;
- magyar hitelintézeteknek, pénzügy és befektetési szolgáltatóknak nyújtott hitelek és alárendelt kölcsöntőkének számító hitelek és hiteljellegű követelések (beleértve a velük kötött valódi penziós, óvadéki repo és sajátos szállítási repo ügyleteket is);
- Európai Unió bankközi hitelekből származó követelések, hitelintézetek által kibocsátott kötvények és részvények.

2016-ban a hitelintézetek adóalapja 2009. december 31-én a fent említett csökkenő tételekkel kiigazított teljes eszközérték volt.

A 2017-ben alkalmazandó adórátája a hitelintézetek számára 0,15% az adóalap 50 000 millió Ft-ot meg nem haladó részére és 0,21% az 50 000 millió Ft-ot meghaladó részre (0,24% 2016-ban).

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****10 – BANKADÓ (folytatás)**

Alapkezelők esetén az adó alapja a forgalmazó által ügyfelei részére vezetett értékpapír számlákon nyilvántartott értékpapírok forintban kifejezett – a vásárolt értékpapírok napi nettó eszközértékén számított, negyedévben összesített érték és a negyedév naptári napjai hányadosaként számított – értéke, ide nem értve a kollektív befektetési forma tulajdonában lévő, ezen számlákon nyilvántartott értékpapírok értékét. Az alkalmazandó adóráta 0,05%.

A Csoport számára előírt bankadó 2018-ra vonatkozóan várhatóan 5 868 millió Ft lesz (amely tartalmazza az alapok által fizetendő adó becsült összegét is). A 2018-ban várható bankadó növekedését az adóalap változása okozza. 2018-ban hitelintézeteknél az adó alapja a fent felsorolt tételekkel csökkentett 2016. december 31-i mérlegfőösszeg.

A Bank 5 868 millió Ft adókötelezettsége 2018. január 1-jén keletkezik.

11 – SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY ÁTLAGOS LÉTSZÁMA ÉS SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Szellemi dolgozók	3 592	3 594
Fizikai dolgozók	23	26
Vezetőség	39	38
Foglalkoztatottak átlagos létszáma összesen	<u>3 654</u>	<u>3 658</u>

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Béreköltség	23 973	24 227
Szociális hozzájárulások	6 985	7 831
Meghatározott juttatási program	(36)	(562)
Részvényalapú juttatások	73	63
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	2 993	2 782
Személyi jellegű ráfordítások összesen	<u>33 988</u>	<u>34 341</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
12 – ÉRTÉKVESZTÉS (eredménykimutatás)

Adatok millió Ft-ban

	2017	Átsorolt 2016
Hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztés és céltartalék		
Hitelekre képzett specifikus értékvesztés	(362)	(5 636)
Függő kötelezettségekre képzett specifikus céltartalék	875	735
Portfolió alapon képzett értékvesztés és céltartalék	251	148
Hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztés és céltartalék összesen	<u>764</u>	<u>(4 753)</u>

Az értékvesztés változásáról további információ található a 25-ös kiegészítő mellékletben.

Adatok millió Ft-ban

	2017	2016
Egyéb értékvesztés		
Immateriális javak	(575)	(149)
Követelés fejében átvett ingatlanok	(26)	(7)
Tárgyi eszközök	(254)	(728)
Lejáratig tartott eszközök	-	(69)
Egyéb	(108)	(4)
Egyéb értékvesztés összesen	<u>(963)</u>	<u>(957)</u>

13 –TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK EREDMÉNYE

A HAGE Zrt. könyv szerinti értéke 542 millió Ft volt 2017. december 31-én (és 2016. december 31-én). A Vezetőség úgy gondolja, hogy ez a könyv szerinti érték reprezentálja legjobban a Csoport befektetésének értékét. A vállalat 2017-ben 27 millió Ft osztalékot fizetett a csoportnak, melyet a „Társult vállalkozások eredménye” soron szerepel a konszolidált eredménykimutatásban. Az előző évekhez hasonlóan a HAGE Zrt. teljes eredményének a Csoportra jutó része értékvesztésre került 2017-ben. A Csoport a HAGE Zrt. esetében 221 millió Ft értékvesztést képzett 2017-ben (2016-ban 166 millió Ft értékvesztést képzett). A társult vállalkozások tárgyévi eredménye és a rájuk képzett értékvesztés nettó módon került kimutatásra a konszolidált eredménykimutatás „Társult vállalkozások eredménye” során. (A társult vállalkozások főbb pénzügyi adatairól további információk a 30-as kiegészítő mellékletben található.)

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****14 – NYERESÉGADÓ**

A nyereségadó összetevői 2017. és 2016. december 31-re a következők:

Adatok millió Ft-ban

	<u>Kieg. mell.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Társasági adó ráfordítás		(3 365)	(5 013)
Társasági adó önrevízióból		(42)	1 134
Helyi adó		(4 012)	(3 271)
Befektetési szolgáltatási adó		-	(1 215)
Halasztott adó (bevétel) / ráfordítás	29	(686)	(7 969)
Nyereségadó ráfordítás / bevétel		<u>(8 105)</u>	<u>(16 334)</u>

Társasági adó ráfordítás

2017-ben a társasági adó 9% az éves szinten elért nyereségre (2016-ban 10% az 500 millió Ft-ot meg nem haladó nyereségre, 500 millió Ft-ot meghaladó nyereségre pedig 19%).

A helyi adók nem forgalmi jellegük miatt a nyereségadó részét képezik a konszolidált eredménykimutatásban. A helyi adó az iparüzési adót és az innovációs adót foglalja magába.

2016-ban a nyereségadó (ráfordítás) / bevétel tartalmaz befektetési szolgáltatási adót, melyet a befektetési szolgáltatások eredménye után 5,6%-os rátával kellett számolni. A befektetési szolgáltatási adó 2017. január 1-től megszűnt.

Magyarországon nem létezik az adók megállapítására vonatkozó jogerős megállapodás. Az adóhatóság az adóévet követő hat éven belül bármikor felülvizsgálhatja a számviteli nyilvántartásokat és módosíthatja a kivetett adót. Ennek megfelelően adóhatósági ellenőrzés esetén a Banknál is előfordulhat adómódosítás. Az adóhatóság a Bank társasági adóbevallásait 2013-ig bezárólag felülvizsgálta és lezárta. A Vezetőségnek nincs tudomása olyan jelentős elmaradt adókötelezettségről, amely az adóhatóság által még nem ellenőrzött évek kapcsán felmerülhetne.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

14 – NYERESÉGADÓ (folytatás)

A Csoport eredményében érvényesülő tényleges adókulcs a következő tételek miatt tér el a törvényileg előírttól:

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Adózás előtti eredmény	49 926	55 211
Társasági adó kulcs	9.00%	19.00%
Kalkulált társasági adó	(4 493)	(10 490)
Adóalap módosító tételek adóhatása:		
Nem átmeneti különbözetekből adódó adóalap csökkentő tételek	480	425
Előző évekkal kapcsolatos társasági adó korrekció	(42)	1 134
Halasztott adó nyitó állományának korrekciója adóráta változása miatt	-	(2 988)
Elhatárolt veszteség felhasználása, melyre nem volt halasztott adó képezve	12	106
Helyi adók és befektetési szolgáltatási adó	(4 012)	(4 255)
Nem átmeneti különbözetekből adódó adóalap növelő tételek	(49)	(263)
Egyéb	(1)	(3)
Adóalap módosító tételek adóhatása összesen	(3 612)	(5 844)
Nyereségadó ráfordítás (kalkulált társasági adó + adóalap módosító tételek adóhatása)	<u>(8 105)</u>	<u>(16 334)</u>

Az effektív adókulcs 2017-ben 16,23% (2016-ban 29,58%) volt.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
15 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA

Adatok millió Ft-ban

	Kézpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Pénzügyi eszközök és Kézpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek 2017. december 31-én							
Hitelek és követelések központi bankokkal szemben*	201 542	-	-	6 903	-	-	208 445
Látra szóló betétek	201 542	-	-	-	-	-	201 542
Lekötött betétek és hitelek	-	-	-	6 903	-	-	6 903
Hitelek és követelések hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szemben**	199 515	-	-	424 426	-	-	623 941
Hitelek és követelések ügyfelekkel szemben	-	-	-	1 313 038	-	-	1 313 038
Factoring	-	-	-	24 310	-	-	24 310
Fogyasztási hitel	-	-	-	35 176	-	-	35 176
Hitelkártya	-	-	-	5 888	-	-	5 888
Jelzáloghitel	-	-	-	482 823	-	-	482 823
Meghatározott időre szóló hitel	-	-	-	605 605	-	-	605 605
Pénzügyi lízing követelés	-	-	-	58 486	-	-	58 486
Folyószámla	-	-	-	99 973	-	-	99 973
Egyéb	-	-	-	777	-	-	777
Tőkeinstrumentumok	-	504	1 856	-	-	-	2 360
Hitelviszonyt megtestesítő állampapírok	-	58 538	192 352	14 148	423 500	-	688 538
Közintézmény által kibocsátott értékpapírok	-	58 538	192 352	14 148	423 500	-	688 538
Pénzügyi vállalkozások által kibocsátott értékpapírok	-	-	-	-	-	-	-
Származékos ügyletek	-	39 149	-	-	-	23 064	62 213
Könyv szerinti érték összesen	401 057	98 191	194 208	1 758 515	423 500	23 064	2 898 535

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
15 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Kézpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Pénzügyi eszközök és Kézpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek 2016. december 31-én							
Hitelek és követelések központi bankokkal szemben*	186 563	-	-	86 206	-	-	272 769
Látra szóló betétek	186 563	-	-	-	-	-	186 563
Lekötött betétek és hitelek	-	-	-	86 206	-	-	86 206
Hitelek és követelések hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szemben**	17 764	-	-	503 485	-	-	521 249
Hitelek és követelések ügyfelekkel szemben	-	-	-	1 179 522	-	-	1 179 522
Faktoring	-	-	-	19 758	-	-	19 758
Fogyasztási hitel	-	-	-	24 568	-	-	24 568
Hitelkártya	-	-	-	5 444	-	-	5 444
Jelzáloghitel	-	-	-	449 579	-	-	449 579
Meghatározott időre szóló hitel	-	-	-	548 111	-	-	548 111
Pénzügyi lízing követelés	-	-	-	44 072	-	-	44 072
Folyószámla	-	-	-	87 255	-	-	87 255
Egyéb	-	-	-	735	-	-	735
Tőkeinstrumentumok	-	559	1 558	-	-	-	2 117
Hitelviszonyt megtestesítő állampapírok	-	54 450	191 552	16 069	426 237	-	688 308
Közintézmény által kibocsátott értékpapírok	-	54 450	191 552	1 176	426 237	-	673 415
Pénzügyi vállalkozások által kibocsátott értékpapírok	-	-	-	14 893	-	-	14 893
Származékos ügyletek	-	40 265	-	-	-	16 453	56 718
Könyv szerinti érték összesen	204 327	95 274	193 110	1 785 282	426 237	16 453	2 720 683

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
15 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

A közintézmények által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok magyar államkötvényeket és magyar önkormányzati kötvényeket tartalmaznak.

*A központi bankokkal szembeni hitelek és követelések 90 napon belüli eredeti lejáráttal rendelkeznek.

**A hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szembeni hitelek és követelések teljes állományából 283 392 millió Ft látra szóló, illetve 90 napon belüli eredeti lejáráttal rendelkezik (2016. december 31-én 412 669 millió Ft). A hitelek és követelések hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal, valamint ügyfelekkel szemben 8 206 millió Ft viszonteladási megállapodást tartalmaz (2016. december 31-én 384 116 millió Ft).

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Fedezeti célú származékos ügyletek	Amortizált bekerülési értéken tartott instrumentumok	Összesen
Pénzügyi kötelezettségek 2017. december 31-én					
Központi bankok által elhelyezett betétek	-	-	-	117 154	117 154
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások által elhelyezett betétek*	-	-	-	108 595	108 595
Betétek és betét jellegű kötelezettségek ügyfelekkel szemben	-	120 509	-	2 286 608	2 407 117
Betétek	-	110 973	-	2 175 997	2 286 970
Látra szóló	-	-	-	1 732 656	1 732 656
Meghatározott időre lekötött	-	110 973	-	151 002	261 975
Megtakarítási	-	-	-	292 339	292 339
Betét jellegű kötelezettségek	-	9 536	-	110 611	120 147
Betéti okirat	-	-	-	233	233
Nem átváltható kötvények	-	9 536	-	71 016	80 552
Nem átváltható alárendelt kölcsöntőke	-	-	-	39 362	39 362
Származékos ügyletek	27 637	-	4 103	-	31 740
Rövid pozíció	7 964	-	-	-	7 964
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokban	7 964	-	-	-	7 964
Egyéb	873	-	-	557	1 430
Könyv szerinti érték összesen	<u>36 474</u>	<u>120 509</u>	<u>4 103</u>	<u>2 512 914</u>	<u>2 674 000</u>

*Melyből 31 338 millió Ft látra szóló.

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások által elhelyezett betétek 4 152 millió Ft visszavásárlási megállapodást tartalmaznak.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
15 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredménnyel szemben valós értéken értékelte pénzügyi instrumentumok	Fedezeti célú származékos ügyletek	Amortizált bekerülési értéken tartott instrumentumok	Összesen
Pénzügyi kötelezettségek 2016. december 31-én					
Központi bankok által elhelyezett betétek	-	-	-	172 500	172 500
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások által elhelyezett betétek*	-	-	-	136 921	136 921
Betétek és betét jellegű kötelezettségek ügyletekkel szemben	-	200 131	-	1 968 161	2 168 292
Betétek	-	191 512	-	1 939 968	2 131 480
Látra szóló	-	-	-	1 404 079	1 404 079
Meghatározott időre lekötött	-	191 512	-	243 416	434 928
Megtakarítási	-	-	-	292 473	292 473
Betét jellegű kötelezettségek	-	8 619	-	28 193	36 812
Betéti okirat	-	-	-	236	236
Nem átváltható kötvények	-	8 619	-	-	8 619
Nem átváltható alárendelt kölcshöntőke	-	-	-	27 957	27 957
Származékos ügyletek	24 295	-	3 120	-	27 415
Rövid pozíció	4 626	-	-	-	4 626
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokban	4 626	-	-	-	4 626
Egyéb	2 885	-	-	333	3 218
Könyv szerinti érték összesen	31 806	200 131	3 120	2 277 915	2 512 972

*Melyből 44 931 millió Ft látra szóló.

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások által elhelyezett betétek 1 035 millió Ft visszavásárlási megállapodást tartalmaznak

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
15 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)
Kötelezettségek és függő kötelezettségek fedezetül szolgáló eszközök

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Eszközök, melyek fedezetül szolgálnak az alábbi kötelezettségeknek:		
Repo kötelezettségek	3 817	1 006
EIB refinanszírozási hitelek	-	11 213
MNB Növekedési Hitelprogram	124 200	182 600
Származékos ügyletek	4 838	7 915
Elszámolási ügyletek	<u>167 504</u>	<u>110 021</u>
Fedezetül szolgáló eszközök összesen	<u>300 359</u>	<u>312 755</u>

A repo kötelezettségek mögött álló fedezetekről a 16-os kiegészítő mellékletben található további információk.

A refinanszírozási hitelek, származékos ügyletek és egyéb elszámolások mögött álló fedezetek pénzeszközöket és értékpapírokat foglalnak magukban. Ezek az eszközök nem kerülnek átadásra a partnernek. A származékos ügyletek esetén a fedezetek elszámolására vonatkozó feltételek külön CSA-kban (Credit Support Annex) kerülnek rögzítésre a felek között. Az értékpapírok esetén a fedezeti követelmények meghatározása portfólió alapon történik és a központi elszámolóháznál (KELER) vezetett számlán elkülönítésre kerül.

Az elszámolási ügyletek soron a CLS rendszer biztonságos működtetéséhez zárolt értékpapírok láthatók.

Részletes információk a pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan
Tőkeinstrumentumok és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

A tőkeinstrumentumok és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bontását az alábbi tábla tartalmazza:

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Kereskedési célú értékpapírok</u>		
Magyar kincstárjegyek	16 405	14 543
Forintban kibocsátott magyar államkötvények	28 953	28 843
Devizában kibocsátott magyar államkötvények	13 180	11 064
Tőzsdén jegyzett tőkeinstrumentumok	<u>504</u>	<u>559</u>
Kereskedési célú értékpapírok összesen	<u>59 042</u>	<u>55 009</u>

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

15 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Forintban kibocsátott magyar államkötvények	171 196	169 485
Devizában kibocsátott magyar államkötvények	21 156	22 067
Tőzsdén nem jegyzett tőkeinstrumentumok	<u>1 856</u>	<u>1 558</u>
Értékesíthető értékpapírok összesen	<u><u>194 208</u></u>	<u><u>193 110</u></u>

Az értékesíthető pénzügyi instrumentumok közé tartoznak tőzsdén nem jegyzett részesedések is, melyek könyv szerinti értéke 2017. év végén 646 millió Ft (646 millió Ft 2016. év végén) és amelyek valós értéke nem állapítható meg megbízhatóan. Ezen részesedéseknek nincs aktív piaca. A Vezetőség véleménye szerint a bekerülési értéken tartott befektetések könyv szerinti értéke megközelítően a valós értéküknek felel meg.

Ezek az értékesíthető pénzügyi instrumentumok hosszú távú befektetések olyan vállalkozásokban, melyekben a Csoportnak nincs befolyásoló részesedése, ezért nincsenek konszolidálva sem teljeskörűen, sem equity módszerrel.

A fent említett befektetések nettó könyv szerinti értékét a következő táblázat mutatja be:

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	640	640
SWIFT S.C.	<u>6</u>	<u>6</u>
	<u><u>646</u></u>	<u><u>646</u></u>

A Csoport 4 664 millió Ft adózott nyereséget számolt el egyéb átfogó jövedelemként az értékesíthető kötvények valós érték értékelésének eredményeként 2017-ben (2 781 millió Ft nyereség 2016-ban).

Az értékesíthető kötvények nem realizált, felhalmozott adózott eredménye 2017. december 31-én 15 627 millió Ft nyereség volt (11 948 millió Ft nyereség 2016. december 31-én).

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
15 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Hitelek és követelések</u>		
Forintban kibocsátott önkormányzati kötvények	924	1 176
Pénzintézetek által forintban kibocsátott kötvények	<u>13 224</u>	<u>14 892</u>
Hitelek és követelések összesen	<u><u>14 148</u></u>	<u><u>16 068</u></u>

A pénzintézetek által kibocsátott kötvények az Országos Betétbiztosítási Alap és a Befektető-védelmi Alap által kibocsátott kötvényeket tartalmazzák.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Lejáratig tartott eszközök</u>		
Devizában kibocsátott magyar államkötvények	28 122	15 347
Forintban kibocsátott magyar államkötvények	<u>395 378</u>	<u>410 890</u>
Lejáratig tartott eszközök összesen	<u><u>423 500</u></u>	<u><u>426 237</u></u>

Refinanszírozási hitelek

A Bank több refinanszírozási hitelkeret megállapodást is kötött különböző pénzintézetekkel (EIB, FHB – Jelzálogbank, MFB – Fejlesztési Bank; EXIM Bank) a Bank tevékenysége egy részének finanszírozása céljából. A jogosult kedvezményezettek meghatározását, valamint a végső hitelfelvevők, illetve a visszafizetési folyamat figyelemmel kísérését számos szerződéses előírás szabályozza. A végső hitelfelvevőhöz kapcsolódó összes hitelkockázatot minden esetben a Bank viseli és köteles biztosítani az összes kötelezettség betartását is.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) új programot indított 2013-ban Növekedési Hitelprogram néven. A program célja a kis- és középvállalkozások (KKV) refinanszírozása a magyar bankrendszeren keresztül. Az MNB átmeneti ideig és meghatározott összegig a piaci kamatlábnál alacsonyabb kamatozású forrást nyújt a programban résztvevő hitelintézeteknek. A hitelintézetek ezt a forrást arra használják, hogy hasonlóan kedvező kondíciójú hiteleket adjanak a KKV-knak meghatározott célokra. A refinanszírozási hitelek maximális lejáratát 10 év az induláskor és összhangban áll az ügyfélnek nyújtott hitel lejáratával.

A Vezetőség úgy gondolja, hogy a Bank 2017. december 31-én minden kötelezettségének megfelel. A konszolidált mérlegben a refinanszírozási hitelek amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségként vannak nyilvántartva.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
15 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Refinanszírozási hitelek MNB Növekedési Hitelprogram keretében	117 154	172 500
Egyéb refinanszírozási hitelek	<u>72 789</u>	<u>87 335</u>
Refinanszírozási hitelek összesen	<u><u>189 943</u></u>	<u><u>259 835</u></u>

Nem átváltoztatható kötvények

A Csoport 71 000 millió forint névértékű jelzálogleveleket bocsátott ki 2017-ben. A portfólió 1, illetve 3 év futamidejű kötvényekből áll, és a KBC Csoport tagjai vásárolták meg (lásd a 40-es kiegészítő mellékletben). A kötvények kamata 3 havi BUBOR-hoz kötött változó kamat 0,21-0,58%-os felárral. A kötvények a konszolidált beszámolóban amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségként szerepelnek.

Alárendelt kölcsöntőke

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Alárendelt kölcsöntőke a KBC csoporttól	39 362	27 957
	<u><u>39 362</u></u>	<u><u>27 957</u></u>

2006 júniusában a Bank 60 millió euró összegű (18 577 millió Ft 2017-ben, 18 624 millió Ft 2016. december 31) alárendelt kölcsöntőkét vett fel a KBC Bank N.V. Dublintól, a KBC Csoport tagjától. 2014-ben az alárendelt kölcsöntőkét a KBC Bank N.V. átvette fióktelepétől. A hitel eredeti lejáratát (2016. június 30.) 10 évvel meghosszabbították 2015 márciusában. A hitel változó kamatozása, amelynek mértékét a 3 hónapos EURIBOR plusz 2,70% éves kamatban állapították meg.

A Bank további 30 millió euró összegű (9 306 millió Ft 2017-ben, 9 333 millió Ft 2016. december 31-én) kölcsöntőkét vett fel 10 éves futamidőre a KBC Bank N.V.-től 2015 szeptemberében 3 hónapos EURIBOR plusz 3,05% éves kamattal.

A harmadik alárendelt kölcsöntőke szerződés 2017 decemberében jött létre a Bank és a KBC Bank N.V. között. A KBC Bank N.V. további 37 millió euró (11 479 millió Ft) kölcsönt nyújtott a Banknak 10 éves lejáratú és 3 havi EURIBOR + 1,53% éves változó kamattal.

Az alárendelt kölcsöntőke amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségként jelenik meg a konszolidált mérlegben.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
16 – ÁTADOTT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

Az alábbi táblázat azokat az átadott pénzügyi eszközöket tartalmazza, melyeket a Csoport teljes egészében a mérlegében mutat ki.

Adatok millió Ft-ban

	2017		2016	
	Átadott eszköz könyv szerinti értéke	A kapcsolódó kötelezettség könyv szerinti értéke	Átadott eszköz könyv szerinti értéke	A kapcsolódó kötelezettség könyv szerinti értéke
Lejáratig tartott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3 817	4 152	1 006	1 035
Átadott eszközök és kapcsolódó kötelezettségek összesen	3 817	4 152	1 006	1 035

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****16 – ÁTADOTT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK (folytatás)***Repo és fordított repo megállapodások*

A fordított repo megállapodások keretében a Csoport tulajdonjogot szerez az érintett fedezetet illetően, tehát lehetősége van a fedezetet felhasználni. Mindemellett kötelezettséget vállal arra, hogy a fedezetet visszaszolgáltatja a kölcsönt felvevőnek az ügylet lejáratakor. A keletkező kötelezettség amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségként kerül rögzítésre. A fordított repo megállapodás keretében fedezetként elfogadott értékpapírok valós értéke 2017. december 31-én 8 131 millió Ft volt, melyből 7 964 millió Ft (amely rövid pozíció címen kerül elszámolásra a konszolidált mérlegben) tényleges eladás keretében továbbértékesítésre került (2016. december 31-én ebben a sorrendben 376 220 millió Ft és 4 626 millió Ft).

A repo és fordított repo megállapodások 3 hónapon belüli futamidővel rendelkeznek, az ügyletek kamatlába a bankközi forint kamathoz igazodik (BUBOR).

A Csoportnak nincs olyan átadott eszökhöz kapcsolódó kötelezettsége, amely kizárólag az eszökre szóló visszkereseti jogot testesítene meg.

17 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÁTSOROLÁSA

A Csoport a devizában kibocsátott önkormányzati kötvényeket átsorolta az Értékesíthető eszökökből a Hitelek és követelések közé, megszüntetve ezzel a tőkének az eszökök valós értékének változásából adódó ingadozását. A kötvények az átsorolás napján (2011. július 1) megfeleltek a hitelek és követelések definíciójának és a Csoportnak szándékában állt és lehetősége volt megtartani az eszököket a belátható jövőben azok lejártáig.

Az értékesíthető eszökök kategóriájából kivezetett és a hitelek és követelések közé átsorolt eszökök könyv szerinti és valós értéke 49 376 millió Ft volt 2011. július 1-én.

Az alábbi táblázatok a kötvények könyv szerinti értékét mutatják be 2017. december 31-re és 2016. december 31-re vonatkozóan úgy, ahogyan azok a konszolidált beszámolóban szerepelnek és úgy, ahogyan szerepelnének, ha nem kerültek volna átsorolásra.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Átsorolás után</u>	<u>Átsorolás nélkül</u>
Könyv szerinti érték 2017. december 31-én	924	959
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok átértékelési tartaléka	-	34
Adózás előtti eredmény	-	-

Adatok millió Ft-ban

	<u>Átsorolás után</u>	<u>Átsorolás nélkül</u>
Könyv szerinti érték 2016. december 31-én	1 176	1 152
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok átértékelési tartaléka	-	(26)
Adózás előtti eredmény	-	-

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

17 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÁTSOROLÁSA (folytatás)

A valós érték átértékelésből származó nyereség, melyet a Csoport elszámolt volna egyéb átfogó jövedelemként, amennyiben az eszközöket nem sorolja át 60 millió Ft nyereség volt 2017-ben (14 millió Ft veszteség 2016-ban).

Az átsorolt kötvények átsorolás után amortizált bekerülési értéken értékelődnek, az átsorolás napján közvetlenül a tőkében rögzített valós érték átértékelés, mely a könyv szerinti értéknek is része, amortizálásra kerül az eredménnyel szemben.

Átsorolás nélkül a kötvények valós értéken értékelődnének, a valós érték változásai konszolidált egyéb átfogó jövedelemként kerülnének elszámolásra.

2011. július 1-jén a Csoport az átsorolt eszközökből a következő pénzáramot várta:

	Adatok millió Ft-ban
	Jövőbeli pénzáram
Három hónapon belül	363
Három hónap és egy év között	1 513
Egy éven túl és öt éven belül	21 294
Öt éven túl	48 270
Összesen	<u>71 440</u>

Az eszközök átlagos megtérülési rátája 5,21% volt 2011. július 1-jén.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
18 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK BESZÁMÍTÁSA

Az alábbi táblázatok azokat a pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket mutatják be, melyek tárgyát képezik valamilyen érvényesíthető, elsődleges nettósítási megállapodásnak 2017. december 31-én:

	Mérlegben szereplő állományok			Állományok, melyek nem kerülnek beszámításra a mérlegben			Adatok millió Ft-ban
	Pénzügyi eszközök bruttó értéke	Beszámításra kerülő pénzügyi kötelezettségek bruttó értéke	Pénzügyi eszközök nettó értéke	Pénzügyi instrumentumok	Kapott fedezetek - pénzeszközök	Kapott értékpapír fedezetek	Nettó érték
Származékos ügyletek	62 213	-	62 213	29 739	23 278	-	9 196
Fordított visszavásárlási megállapodások	8 206	-	8 206	-	-	8 131	75
Beszámítás vagy elsődleges nettósítási megállapodás tárgyát képező pénzügyi eszközök összesen	<u>70 419</u>	<u>-</u>	<u>70 419</u>	<u>29 739</u>	<u>23 278</u>	<u>8 131</u>	<u>9 271</u>
	Mérlegben szereplő állományok			Állományok, melyek nem kerülnek beszámításra a mérlegben			
	Pénzügyi kötelezettségek bruttó értéke	Beszámításra kerülő pénzügyi eszközök bruttó értéke	Pénzügyi kötelezettségek nettó értéke	Pénzügyi instrumentumok	Adott fedezetek - pénzeszközök	Adott értékpapír fedezetek	Nettó érték
Származékos ügyletek	31 740	-	31 740	29 739	350	9	1 642
Visszavásárlási megállapodások	4 152	-	4 152	-	-	3 817	335
Beszámítás vagy elsődleges nettósítási megállapodás tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek összesen	<u>35 892</u>	<u>-</u>	<u>35 892</u>	<u>29 739</u>	<u>350</u>	<u>3 826</u>	<u>1 977</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
18 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK BESZÁMÍTÁSA (folytatás)

Az alábbi táblázatok azokat a pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket mutatják be, melyek tárgyát képezik valamilyen érvényesíthető, elsődleges nettósítási megállapodásnak 2016. december 31-én:

	Mérlegben szereplő állományok			Állományok, melyek nem kerülnek beszámításra a mérlegben			Adatok millió Ft-ban
	Pénzügyi eszközök bruttó értéke	Beszámításra kerülő pénzügyi kötelezettségek bruttó értéke	Pénzügyi eszközök nettó értéke	Pénzügyi instrumentumok	Kapott fedezetek - pénzeszközök	Kapott értékpapír fedezetek	Nettó érték
Származékos ügyletek	56 718	-	56 718	22 939	25 475	-	8 304
Fordított visszavásárlási megállapodások	384 116	-	384 116	-	-	376 210	7 906
Beszámítás vagy elsődleges nettósítási megállapodás tárgyát képező pénzügyi eszközök összesen	<u>440 834</u>	<u>-</u>	<u>440 834</u>	<u>22 939</u>	<u>25 475</u>	<u>376 210</u>	<u>16 210</u>
	Mérlegben szereplő állományok			Állományok, melyek nem kerülnek beszámításra a mérlegben			
	Pénzügyi kötelezettségek bruttó értéke	Beszámításra kerülő pénzügyi eszközök bruttó értéke	Pénzügyi kötelezettségek nettó értéke	Pénzügyi instrumentumok	Adott fedezetek - pénzeszközök	Adott értékpapír fedezetek	Nettó érték
Származékos ügyletek	27 415	-	27 415	22 939	1 027	107	3 342
Visszavásárlási megállapodások	1 035	-	1 035	-	-	1 006	29
Beszámítás vagy elsődleges nettósítási megállapodás tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek összesen	<u>28 450</u>	<u>-</u>	<u>28 450</u>	<u>22 939</u>	<u>1 027</u>	<u>1 113</u>	<u>3 371</u>

18 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK BESZÁMÍTÁSA (folytatás)

A származékos ügyletek, visszavásárlási megállapodások és fordított visszavásárlási megállapodások különböző nettósítási megállapodások tárgyát képezik, mint pl. ISDA (International Swaps and Derivatives Association) megállapodások, CSA-k (Credit Support Annex) és GMRA-k (Global Master Repurchase Agreement) intézményi ügyfelekkel kötött ügyletek esetén (hitelintézetek és befektetési szolgáltatást végző intézmények), illetve treasury limitek a vállalati ügyfelekkel kötött ügyletek esetén.

Az elsődleges nettósítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök és kötelezettségek nem kerülnek egymással szemben beszámításra a konszolidált mérlegben, mivel a Csoportnak a szokásos üzletmenetben nem áll szándékában ezeket az instrumentumokat nettó módon elszámolni.

A pénzeszközök közé tartozó adott fedezetek a Hitelek és követelések portfólióban hitelintézetekkel és befektetési szolgáltatást végző intézményekkel szembeni látra szóló követelésként vannak nyilvántartva. A pénzeszköz típusú kapott fedezetek az amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségek között, mint hitelintézetek és befektetési szolgáltatást végző intézmények által elhelyezett látra szóló betétek jelennek meg.

A kapott értékpapír fedezetek nem jelennek meg a konszolidált mérlegben. Az adott értékpapír fedezetek a konszolidált mérlegben a megfelelő portfólióban vannak nyilvántartva (és a kötelezettségek és függő kötelezettségek fedezetéül szolgáló eszközökként bemutatásra kerülnek a 15-ös kiegészítő mellékletben).

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE

Az alábbi tábla a pénzügyi eszközök és források valós értékéhez kapcsolódó információkat mutat be a 2017-es évre vonatkozóan:

Adatok millió Ft-ban

	Valós érték			Valós érték összesen	Könyv szerinti érték összesen	El nem számolt nyereség - (veszteség)	Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt nyereség (nem megfigyelhető adatokon alapul)	Eredményben elszámolt – nem megfigyelhető adatokon alapuló*
	Jegyzett piaci ár (1-es szint)	Értékelési technika – megfigyel- hető adatokon alapuló (2-es szint)	Értékelési technika – nem megfigyel- hető adatokon alapuló (3- as szint)					
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	36 789	401 057	-	437 846	437 846	-	-	-
Pénzügyi eszközök	661 036	574 996	1 315 570	2 551 602	2 497 478	54 124	299	2 057
Kereskedési célú eszközök	50 679	45 110	2 402	98 191	98 191	-	-	2 057
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök	-	-	-	-	-	-	-	-
Értékesíthető eszközök	161 664	30 688	1 856	194 208	194 208	-	299	-
Hitelek és követelések	-	449 453	1 311 312	1 760 765	1 758 515	2 250	-	-
Lejáratig tartott eszközök	448 693	26 681	-	475 374	423 500	51 874	-	-
Fedezeti célú származékos ügyletek	-	23 064	-	23 064	23 064	-	-	-
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek és pénzügyi eszközök összesen	<u>697 825</u>	<u>976 053</u>	<u>1 315 570</u>	<u>2 989 448</u>	<u>2 935 324</u>	<u>54 124</u>	<u>299</u>	<u>2 057</u>
Pénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési célú kötelezettségek	7 973	26 108	2 393	36 474	36 474	-	-	(2 047)
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kötelezettségek	-	120 509	-	120 509	120 509	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	-	191 148	2 323 513	2 514 661	2 512 914	(1 747)	-	-
Fedezeti célú származékos ügyletek	-	4 103	-	4 103	4 103	-	-	-
Pénzügyi kötelezettségek összesen	<u>7 973</u>	<u>341 868</u>	<u>2 325 906</u>	<u>2 675 747</u>	<u>2 674 000</u>	<u>(1 747)</u>	<u>-</u>	<u>(2 047)</u>

*A konszolidált eredménykimutatásban az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza ártértékelés soron kerül kimutatásra.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

Az alábbi tábla a pénzügyi eszközök és források valós értékéhez kapcsolódó információkat mutat be a 2016-os évre vonatkozóan:

Adatok millió Ft-ban

	Valós érték			Valós érték összesen	Könyv szerinti érték összesen	El nem számolt nyereség - (veszteség)	Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt nyereség (nem megfigyelhető adatokon alapul)	Eredményben elszámolt – nem megfigyelhető adatokon alapuló*
	Jegyzett piaci ár (1-es szint)	Értékelési technika – megfigyel- hető adatokon alapuló (2-es szint)	Értékelési technika – nem megfigyel- hető adatokon alapuló (3- as szint)					
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	35 458	204 326	-	239 784	239 784	-	-	-
Pénzügyi eszközök	628 745	745 204	1 188 035	2 561 984	2 516 356	45 628	1 161	3 030
Kereskedési célú eszközök	54 294	37 537	3 443	95 274	95 274	-	-	3 030
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök	-	-	-	-	-	-	-	-
Értékesíthető eszközök	160 399	31 153	1 558	193 110	193 110	-	1 161	-
Hitelek és követelések	-	604 359	1 183 034	1 787 393	1 785 282	2 111	-	-
Lejáratig tartott eszközök	414 052	55 702	-	469 754	426 237	43 517	-	-
Fedezeti célú származékos ügyletek	-	16 453	-	16 453	16 453	-	-	-
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek és pénzügyi eszközök összesen	<u>664 203</u>	<u>949 530</u>	<u>1 188 035</u>	<u>2 801 768</u>	<u>2 756 140</u>	<u>45 628</u>	<u>1 161</u>	<u>3 030</u>
Pénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési célú kötelezettségek	4 733	23 723	3 350	31 806	31 806	-	-	(2 937)
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kötelezettségek	-	200 131	-	200 131	200 131	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	-	101 387	2 178 337	2 279 724	2 277 915	(1 809)	-	-
Fedezeti célú származékos ügyletek	-	3 120	-	3 120	3 120	-	-	-
Pénzügyi kötelezettségek összesen	<u>4 733</u>	<u>328 361</u>	<u>2 181 687</u>	<u>2 514 781</u>	<u>2 512 972</u>	<u>(1 809)</u>	<u>-</u>	<u>(2 937)</u>

*A konszolidált eredménykimutatásban az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza ártértékelés soron kerül kimutatásra.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

A magyar államkötvényeknek van tőzsdén jegyzett árfolyama, kivéve a 3 hónapnál rövidebb hátralévő lejáratúakat, melyeknél az értékelés alapját a 3 hónapos BUBOR hozamgörbe képezi. A kötvények értékelésében emiatt bekövetkező változás hatására a kereskedési célú kötvények esetén 2017-ben 2 614 millió Ft (181 millió Ft 2016-ban) került át a jegyzett piaci árú kategóriából a piaci adatokon alapuló értékelési technikával értékelt kategóriába.

A következőkben bemutatásra kerül azon pénzügyi instrumentumok valós értékének változása, melyeknél az értékelés nem piaci adatokon alapul.

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú derivatívák	Értékesítésre tartott tőke instrumentumok	Összesen
Pénzügyi eszközök			
Egyenleg 2016. december 31-én	3 443	912	4 355
Nettó nyereség / (veszteség) az eredményben elszámolva	(244)	-	(244)
az egyéb átfogó eredményben elszámolva	-	299	299
Elszámolás	(797)	-	(797)
Egyenleg 2017. december 31-én	2 402	1 211	3 613

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú derivatívák	Értékesítésre tartott tőke instrumentumok	Összesen
Pénzügyi eszközök			
Egyenleg 2015. december 31-én	2 380	4 349	6 729
Nettó nyereség / (veszteség) az eredményben elszámolva	1 857	-	1 857
az egyéb átfogó eredményben elszámolva	-	1 161	1 161
Elszámolás	(794)	(4 598)	(5 392)
Egyenleg 2016. december 31-én	3 443	912	4 355

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú derivatívák
Pénzügyi kötelezettségek	
Egyenleg 2016. december 31-én	3 350
Nettó (nyereség) / veszteség az eredményben elszámolva	(383)
Elszámolás	(574)
Egyenleg 2017. december 31-én	2 393

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

Pénzügyi kötelezettségek	Kereskedési célú derivatívák
Egyenleg 2015. december 31-én	2 380
Nettó (nyereség) / veszteség az eredményben elszámolva	1 578
Elszámolás	(608)
Egyenleg 2016. december 31-én	3 350

Pénzügyi instrumentumok valós értéke
Valós értékre értékelt pénzügyi instrumentumok

A kereskedési célú instrumentumok, az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, az értékesíthető instrumentumok és a fedezeti célú származékos ügyletek nyilvántartása valós értéken történik.

Piaci árfolyamon kerülnek értékelésre azok a pénzügyi eszközök, melyek számára létezik aktív piac rendszeresen nyilvánosságra hozott, jegyzett árakkal. Ebbe a kategóriába tartoznak a kincstárjegyek, magyar államkötvények, egyéb tőzsdén jegyzett kötvények és tőkeinstrumentumok, kivéve a forintban denominált 3 hónapnál rövidebb hátralévő lejáráttal rendelkező állampapírokat, az euróban denominált prémium magyar államkötvényeket, a forintban denominált bónusz magyar államkötvényeket, valamint néhány kincstárjegyet. A forintban denominált 3 hónapnál rövidebb hátralévő lejáráttal rendelkező állampapírokra nincs piaci árjegyzés ezért ezek értékelése 3 hónapos BUBOR hozamgörbe alapján történik. A prémium magyar államkötvényeknek nincs aktív másodpiaca, ezért ezek a kibocsátáskor jegyzett áron kerülnek értékelésre. Mivel az állam ezeknek a kötvényeknek a visszavásárlását a kibocsátáskor érvényes áron garantálja, ezért a Vezetőség úgy gondolja, hogy a kötvények könyv szerinti értéke megközelítőleg a valós értékük is.

Amennyiben a pénzügyi instrumentumnak nincs aktív piaca, illetve jegyzett ára, akkor piaci adatokon alapuló értékelési technikát alkalmaz a Csoport, mint például a jövőbeli cash flow-k diszkontálása vagy opció árazási modellek. A forintban denominált bónusz magyar államkötvények, a valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és a származékos ügyletek nagy része ide tartozik, például a deviza forwardok és swapok, deviza és kamatláb opciók, keresztdevizás- és kamatláb swapok és a határidős kamatláb megállapodások.

19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

Ha nincsenek rendelkezésre álló piaci paraméterek, akkor a Csoport a lehető legpontosabb feltételezéseit és becslését használja fel azoknak a befolyásoló körülményeknek a megállapítására, melyekkel számolni kell a modell értékelés során. Nem áll rendelkezésre megfigyelhető piaci adat a kereskedési célú exotikus származékos ügyletek esetében.

Az egzotikus származtatott termékeket elsősorban a belső pozícióvezető rendszer beépített modelljei értékelik ki piaci paraméterek felhasználásával. Azon termékekre, amelyekre nincs ilyen modell, kétféle megoldást alkalmaz a Csoport: (1) azokat a pozíciókat, amelyek tökéletesen fedezve vannak, a Csoport elfogadja a fedező bank által számolt árakat (amennyiben a fedező bank az értékelő ügynök szerepét is betölti), vagy (2) az értékelés belső modelleken alapuló legjobb közelítő becslés elve alapján határozódik meg (pl. az önkormányzati kötvények beágyazott swaptionjeinek értékelése esetén).

A Csoport az exotikus származékos ügyletek esetén nem hagy nyitott pozíciót, ennek megfelelően a kereskedési célú exotikus származékos ügyleteken immateriális eredmény kerül kimutatásra a konszolidált eredménykimutatásban.

A Visa Inc. elsőbbségi részvények valós érték értékelése a Csoport tulajdonában lévő részvények számán, a Visa Inc. jegyzett részvényekre vonatkozó átváltási ráta és a Visa Inc. részvények new yorki tőzsdén jegyzett árán alapul, ami korrigálásra kerül egy illikviditási diszkonttal.

A fenti pénzügyi instrumentumok valós értéke és bekerülési értéke közötti különbség, mely még nem került elszámolásra az eredményben immateriális volt az év elején és végén 2017-ban és 2016-ben.

A következőkben leírásra kerülnek azok a módszerek és feltételezések, melyeknek segítségével sor került azon pénzügyi eszközök valós értékének számszerűsítésére, melyek jelenleg még nincsenek valós értéken tartva a beszámolóban.

Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Az értékesíthető pénzügyi instrumentumok közé tartoznak részesedések is, melyek könyv szerinti értéke 2017. év végén 646 millió Ft (646 millió Ft 2016. év végén) és amelyek valós értéke nem állapítható meg megbízhatóan.

A Vezetőség véleménye szerint az értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken tartott befektetések könyv szerinti értéke megközelítően a valós értéküknek felel meg (további információ a 15-ös számú kiegészítő mellékletben).

A valós érték meghatározása mögött az a feltételezés áll, hogy a Csoport egy folyamatosan működő vállalkozás, és tevékenységét nem áll szándékában jelentősen korlátozni vagy bármilyen ügyletet hátrányos feltételek mellett megkötni, és erre nem is kötelezik.

Lejáratig tartott eszközök

A lejáratig tartott eszközök forintban és euróban kibocsátott magyar államkötvényeket tartalmaznak. Ezeknek az instrumentumoknak a jelen kiegészítő mellékletben bemutatott valós értéke rendszeresen jegyzett piaci árakon alapszik, mivel az instrumentumoknak aktív piaca van. Kivételt képeznek a forintban denominált 3 hónapnál rövidebb hátralévő lejáratú magyar államkötvények, melyek értékelésének alapját a 3 hónapos BUBOR hozamgörbe képezi. Az euróban kibocsátott magyar államkötvényeknek aktív piaca van ezért értékelésük rendszeresen jegyzett piaci árakon alapszik.

Az euróban denominált prémium magyar államkötvényeknek nincs aktív másodpiaca, ezért ezek a lejáratig tartott prémium magyar államkötvények a kibocsátáskor jegyzett áron kerülnek a konszolidált mérlegbe. Mivel az állam ezeknek a kötvényeknek a visszavásárlását az eladási ár 98%-án garantálja, ezért a Csoport ezen eladási ár alapján határozza meg a valós értéket.

19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

A forintban denominált bónusz magyar államkötvények valós értékének megállapításához értékelési technikát használ a Csoport, melynek során a jövőbeli cash flow-k asset swap és illikviditási résekkel korrigált IRS görbékkel kerülnek diszkontálásra. Habár az illikviditási rés nem a piacon megfigyelhető paraméter, tekintettel arra, hogy az eszköz teljes valós értékéhez hozzáadott értéke immateriális, ezért a kötvény a valós érték hierarchiában a piaci adatokon alapuló értékelési technikával értékelt eszközök közé került besorolásra.

Hitelek és követelések, amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek

A likvid vagy rövid hátralévő futamidővel (1 éven belüli) rendelkező eszközök és források esetén a Csoport azzal a feltételezéssel él, hogy a könyv szerinti érték megközelítően a valós érték. Ez a feltételezés alkalmazandó a látra szóló, a meghatározott lejáratnál nem rendelkező megtakarítási, és a változó kamatozású eszközökre és forrásokra is. A fix vagy változó kamatozású refinanszírozási forrásból nyújtott hitelek és refinanszírozási források valós érték különbözőzetei a hitelek és követelések, valamint az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek nem realizált nyereségében / (veszteségében) kerül bemutatásra.

Az amortizált bekerülési értéken tartott fix kamatozású és 1 évnél hosszabb hátralévő lejáratnál rendelkező források (a refinanszírozási forrásokat is beleértve) becslött valós értékének meghatározása az aktuális, a hátralévő futamidőnek megfelelő bankközi piaci hozamgörbe alapján, diszkontált cash flow számítással történik.

Az amortizált bekerülési értéken tartott fix kamatozású és 1 évnél hosszabb hátralévő lejáratnál rendelkező eszközök (a refinanszírozott eszközöket is beleértve) valós értékének meghatározása az eszköz becslött piaci hozamgörbéjével diszkontált cash flow számítással történik, ahol az aktuális, a hátralévő futamidőnek megfelelő bankközi piaci hozamgörbe módosításra kerül a Csoport lakossági és vállalati hitel portfóliójának átlagos kamatmarzsával.

A Csoport úgy gondolja, hogy az értékvesztett hitelek könyv szerinti értéke a legjobb megközelítése a valós értéküknek és ezért az értékvesztett hitelekre és hiteljellegű követelésekre nem mutat be nem realizált nyereséget illetve veszteséget ebben a kiegészítő mellékletben.

A hitelek és hiteljellegű követelések portfólióban nyilvántartott önkormányzati kötvényeket eredetileg HUF-ban bocsátották ki. A kötvény egyik tulajdonsága, hogy a futamidő alatt bármely időpontban a kötvény devizanemét az átváltás napján érvényes spot árfolyamon EUR-ra, és CHF-re lehet változtatni. Mindazonáltal a referencia kamatot meghaladó kamat margin mértéke változatlan marad.

Mindez a Csoport szempontjából egy eladott, halasztott díjfizetésű amerikai többdevizás swaptionnak tekinthető. Az ilyen jellegű deviza swaptionre nincs elérhető piaci ár, de belső értéke a rendelkezésre álló piaci paraméterekből kiszámolható. A swaption értéke nem jelentős.

Az önkormányzati kötvény két összetevőre bontható, amelyek valós értékének összege adja a kötvény teljes valós értékét. A két instrumentum a 1) kötvény és a 2) swaption. A kötvény piaci értéke a jövőbeni cash-flow-k diszkontált jelenértékéből számítható. A kötvény jövőbeni pénzáramlása az alapértelmezett pénzügyi hozamgörbével kerül előrejelzésre. A swaption értéke rendszeres időközönként kiszámításra kerül.

Az Önkormányzati kötvényeknek nincs aktív piaca, ahonnan az árazáshoz szükséges paramétereket meg lehetne figyelni, különösen érvényes ez a magyar államkötvények árán felüli kockázatra vonatkozó hitelfelárra. A Csoport az értékelési modell alátámasztására lehetséges alternatív feltételezésként növelte az alkalmazott hitelfelárat.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

20 – EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek</u>		
Lekötött betétek:		
- államháztartás	31	-
- lakosság	332	3 060
- vállalat	2 284	6 688
- befektetési alap	108 326	181 764
Egyéb kibocsátott kötvények	<u>9 536</u>	<u>8 619</u>
	<u>120 509</u>	<u>200 131</u>

A Csoport 2007-ben kötvénykibocsátási programba kezdett. A Csoport nyilvános körben bocsát ki dematerializált kötvényeket. A kötvények devizaneme HUF, EUR és USD lehet, melyek lejáratára 60 nap és 20 év között mozog, a kötvények kamatlába pedig lehet fix vagy változó, kapcsolódhat valamilyen részvény-, deviza-, vagy áruindexhez vagy hitelhez.

A kötvények a bekerüléstől kezdve Eredménnyel szemben valós értéken értékelt forrásként kerültek kimutatásra, mivel a kibocsátott kötvényeket a Csoport származékos ügyletekkel fedezte, melyek nem felelnek meg a fedezeti elszámolás követelményeinek.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek között deviza opciókkal kombinált lakossági és vállalati lekötött betétek is szerepelnek. A Csoport ezeket az opciókat beágyazott derivatívaként kezeli, a betét és az opció valós értéke nem kerül elkülönítésre.

A Csoport treasury politikájának megfelelően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek között szereplő hosszú lejáratú, fix kamatozású befektetési alapoktól származó betéteit származékos kamatügyletekkel fedezte, melyek nem felelnek meg a fedezeti elszámolás követelményeinek.

Lejáratkor a Csoport által a szerződések szerint kifizetendő összeg 2 124 millió Ft-tal magasabb a betétek és a kibocsátott kötvények valós értékénél (2016-ban 2 877 millió Ft-tal magasabb).

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ

2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

21 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS SZERINTI BONTÁS

A Csoport pénzügyi eszközei, kötelezettségvállalásai és függő kötelezettségei az alábbi földrajzi régiók szerint elemezhetők a biztosítékok és egyéb hitelminőség javítások nélkül 2017. december 31-én:

Adatok millió Ft-ban

	Kézpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett lára szólió betétek	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredményel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származé- kos ügyletek	Amortizált bekerülési értéken tartott instrumentumok	Összesen
Pénzügyi eszközök									
Magyarország	202 600	71 143	-	192 992	1 338 192	423 500	-	-	2 228 427
EMU országok	187 127	24 548	-	6	411 764	-	18 286	-	641 731
Kelet-európai országok	651	17	-	-	2 915	-	-	-	3 583
Oroszország	1 263	-	-	-	3 249	-	-	-	4 512
Egyéb európai országok	950	2 483	-	-	1 004	-	4 778	-	9 215
Nem európai országok	8 466	-	-	1 210	1 391	-	-	-	11 067
Összesen	401 057	98 191	-	194 208	1 758 515	423 500	23 064	-	2 898 535
Pénzügyi források									
Magyarország	-	13 136	120 478	-	-	-	-	2 362 975	2 496 589
EMU országok	-	22 209	0	-	-	-	3 684	126 522	152 415
Kelet-európai országok	-	54	31	-	-	-	-	7 128	7 213
Oroszország	-	-	-	-	-	-	-	1 627	1 627
Egyéb európai országok	-	1 075	-	-	-	-	419	9 686	11 180
Nem európai országok	-	-	-	-	-	-	-	4 976	4 976
Összesen	-	36 474	120 509	-	-	-	4 103	2 512 914	2 674 000

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ

2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

21 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS SZERINTI BONTÁS (folytatás)

A Csoport pénzügyi eszközei, kötelezettségvállalásai és függő kötelezettségei az alábbi földrajzi régiók szerint elemezhetők a biztosítékok és egyéb hitelminőség javítások nélkül 2016. december 31-én:

Adatok millió Ft-ban

	Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredményel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Amortizált bekerülési értéken tartott instrumentumok	Összesen
Pénzügyi eszközök									
Magyarország	186 797	66 748	-	192 192	1 290 964	426 237	-	-	2 162 938
EMU országok	6 378	26 501	-	6	485 013	-	15 276	-	533 174
Kelet-európai országok	202	81	-	-	2 954	-	-	-	3 237
Oroszország	536	-	-	-	5 313	-	-	-	5 849
Egyéb európai országok	2 889	1 944	-	-	769	-	1 177	-	6 779
Nem európai országok	7 525	-	-	912	269	-	-	-	8 706
Összesen	204 327	95 274	-	193 110	1 785 282	426 237	16 453	-	2 720 683
Pénzügyi források									
Magyarország	-	14 405	199 755	-	-	-	-	2 114 018	2 328 178
EMU országok	-	15 558	-	-	-	-	2 552	143 370	161 480
Kelet-európai országok	-	47	376	-	-	-	-	4 412	4 835
Oroszország	-	-	-	-	-	-	-	4 685	4 685
Egyéb európai országok	-	1 796	-	-	-	-	568	6 767	9 131
Nem európai országok	-	-	-	-	-	-	-	4 663	4 663
Összesen	-	31 806	200 131	-	-	-	3 120	2 277 915	2 512 972

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ

2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

22 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS**Hitelminőség pénzügyi eszköz osztályonként**

Az alábbi táblázat a pénzügyi eszközök 2017. december 31-i hitelminőségi besorolását mutatja be:

Adatok millió Ft-ban

	Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Nem értékvesztett eszközök	401 070	98 000	194 208	1 721 362	423 500	23 064	2 861 204
Értékvesztett eszközök	-	191	-	70 489	-	-	70 680
Értékvesztés	(13)	-	-	(33 336)	-	-	(33 349)
Könyv szerinti érték összesen	<u>401 057</u>	<u>98 191</u>	<u>194 208</u>	<u>1 758 515</u>	<u>423 500</u>	<u>23 064</u>	<u>2 898 535</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ

2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

22 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS (folytatás)

Az alábbi táblázat a pénzügyi eszközök 2016. december 31-i hitelminőségi besorolását mutatja be:

Adatok millió Ft-ban

	Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Nem értékvesztett eszközök	204 361	95 259	193 110	1 738 158	426 237	16 453	2 673 578
Értékvesztett eszközök	-	15	-	89 929	-	-	89 944
Értékvesztés	(34)	-	-	(42 805)	-	-	(42 839)
Könyv szerinti érték összesen	<u>204 327</u>	<u>95 274</u>	<u>193 110</u>	<u>1 785 282</u>	<u>426 237</u>	<u>16 453</u>	<u>2 720 683</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
22 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS
(folytatás)

Az egyedileg értékvesztett pénzügyi eszközök, függő és jövőbeli kötelezettségek 2017. december 31-re vonatkozóan az alábbi táblában kerülnek bemutatásra.

	Adatok millió Ft-ban		
	<u>Hitelek és követelések</u>	<u>Függő és jövőbeli kötelezettségek</u>	<u>Összesen</u>
Egyedileg értékvesztett eszközök	19 625	2 251	21 876
Egyedi értékvesztés	<u>(12 461)</u>	<u>(1 097)</u>	<u>(13 558)</u>
Összesen	<u><u>7 164</u></u>	<u><u>1 154</u></u>	<u><u>8 318</u></u>

Az egyedileg értékvesztett pénzügyi eszközök, függő és jövőbeli kötelezettségek 2016. december 31-re vonatkozóan az alábbi táblában kerülnek bemutatásra.

	Adatok millió Ft-ban		
	<u>Hitelek és követelések</u>	<u>Függő és jövőbeli kötelezettségek</u>	<u>Összesen</u>
Egyedileg értékvesztett eszközök	27 062	8 518	35 580
Egyedi értékvesztés	<u>(19 616)</u>	<u>(1 978)</u>	<u>(21 594)</u>
Összesen	<u><u>7 446</u></u>	<u><u>6 540</u></u>	<u><u>13 986</u></u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

22 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS
(folytatás)

Késedelmes és nem értékvesztett hitelek korelemzése

A késedelmes és nem értékvesztett hitelek korelemzése 2017. december 31-re vonatkozóan:

Adatok millió Ft-ban

	<u>30 napon belül</u>	<u>30 – 90 napon belül</u>	<u>Összesen</u>
Ügyfeleknek nyújtott hitelek			
- Vállalat	4 077	558	4 635
- Lakosság	21 883	3 587	25 470
Összesen	<u>25 960</u>	<u>4 145</u>	<u>30 105</u>

A késedelmes és nem értékvesztett hitelek korelemzése 2016. december 31-re vonatkozóan:

Adatok millió Ft-ban

	<u>30 napon belül</u>	<u>30 – 90 napon belül</u>	<u>Összesen</u>
Ügyfeleknek nyújtott hitelek			
- Vállalat	6 338	271	6 609
- Lakosság	28 170	6 067	34 237
Összesen	<u>34 508</u>	<u>6 338</u>	<u>40 846</u>

A késedelmes hitelek azokat az eszközöket tartalmazzák, amelyeket az ügyfél nem egyenlített ki annak esedékességkor (akkor is, ha a késedelem csak egy nap).

Az értékvesztett vagy késett pénzügyi eszközök mögött álló fedezetek 92 334 millió Ft-ot tettek ki 2017. december 31-én (114 408 millió Ft-ot 2016. december 31-én). A fedezetek értéke az indexált vagy felülvizsgált fedezeti értéket tartalmazza a kapcsolódó követelés erejéig.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
22 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS
(folytatás)
Maximális hitelkockázati kitettség a hitelbiztosítékok és hitelminőség javítások nélkül

Az alábbi táblázat a konszolidált mérleg egyes elemeire vonatkozóan – a derivatív pénzügyi eszközöket is ideértve – mutatja be a maximális hitelkockázati kitettséget. A maximális kitettség bruttó összegben jelenik meg, nettósítás és a biztosítéki megállapodások kockázatmentesítő hatása nélkül.

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok*	688 538	688 307
Hitelek	2 182 214	2 008 999
Származékos ügyletek*	62 213	56 718
Egyéb eszközök	19 879	14 943
	<u>2 952 844</u>	<u>2 768 967</u>
Eszközök összesen		
Hitelkeretek	581 748	529 556
Garanciák	213 406	167 334
Akkreditívek	16 152	9 031
	<u>811 306</u>	<u>705 921</u>
Függő kötelezettségek összesen		
Hitelkockázati kitettség összesen	<u>3 764 150</u>	<u>3 474 888</u>

*További információk a 15-ös kiegészítő mellékletben.

A fenti összegek a jelenlegi hitelezési kockázatot mutatják, amely idővel változhat az egyes értékek (derivatív pénzügyi eszközök, befektetési célú értékpapírok stb.) és a devizaárfolyamok változása következtében (a külföldi pénznemben történő hitelezés miatt). A hitelbiztosítékok és egyéb kockázatcsökkentési módszerek hatása a 45.4-es fejezetben kerül bemutatásra.

Maximális hitelkockázati kitettség koncentrációja

A Csoport a kockázat koncentrációját ügyfelek/ügyfélcsoportok, valamint iparágak szerint kezeli. Az egyes ügyfelekre vonatkozó maximális hitelkockázati kitettség 2017. december 31-én 32 880 millió Ft (2016. december 31-én 29 941 millió Ft) volt a hitelbiztosítékok és egyéb hitelminőség javítások nélkül.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
23 – ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – HÁTRALÉVŐ LEJÁRAT SZERINTI BONTÁS

A következő táblázat a pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket várható hátralévő futamidő szerinti bontásban tartalmazza, a 2017. december 31-i állapot szerint:

Adatok millió Ft-ban

	<=1 év	1-5 év	>5 év	Lejárat nélkül	Összesen
Pénzügyi eszközök					
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	401 057	-	-	-	401 057
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	35 086	53 819	8 782	504	98 191
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	8 615	64 312	119 425	1 856	194 208
Hitelek és követelések	800 044	556 510	401 961	-	1 758 515
Lejáratig tartott eszközök	34 906	189 253	199 341	-	423 500
Fedezeti célú származékos ügyletek	1 658	14 242	7 164	-	23 064
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek és pénzügyi eszközök összesen	<u>1 281 366</u>	<u>878 136</u>	<u>736 673</u>	<u>2 360</u>	<u>2 898 535</u>

Adatok millió Ft-ban

	<=1 év	1-5 év	>5 év	Lejárat nélkül	Összesen
Pénzügyi kötelezettségek					
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	14 589	21 381	504	-	36 474
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	41 362	79 147	-	-	120 509
Fedezeti célú származékos ügyletek	9	429	3 665	-	4 103
Amortizált bekerülési értéken tartott instrumentumok	2 227 670	200 290	84 954	-	2 512 914
Fedezett instrumentum valós érték változása a kamatkockázat portfólió fedezetéhez kapcsolódóan	12 560	-	-	-	12 560
Pénzügyi kötelezettségek összesen	<u>2 296 190</u>	<u>301 247</u>	<u>89 123</u>	<u>-</u>	<u>2 686 560</u>
Függő és jövőbeni kötelezettségek	<u>812 680</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>812 680</u>
Pénzügyi kötelezettségek, függő és jövőbeni kötelezettségek összesen	<u>3 096 310</u>	<u>301 247</u>	<u>89 123</u>	<u>-</u>	<u>3 499 240</u>

A látra szóló pénzügyi eszközök és kötelezettségek a <=1 év kategóriába kerültek.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
23 – ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – HÁTRALÉVŐ LEJÁRAT SZERINTI BONTÁS (folytatás)

A következő táblázat a pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket várható hátralévő futamidő szerinti bontásban tartalmazza, a 2016. december 31-i állapot szerint:

Adatok millió Ft-ban

	<u><=1 év</u>	<u>1-5 év</u>	<u>>5 év</u>	<u>Lejárat nélkül</u>	<u>Összesen</u>
Pénzügyi eszközök					
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	204 327	-	-	-	204 327
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	28 251	62 966	3 498	559	95 274
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	3 188	77 106	111 258	1 558	193 110
Hitelek és követelések	917 777	496 971	370 534	-	1 785 282
Lejáratig tartott eszközök	50 120	167 532	208 585	-	426 237
Fedezeti célú származékos ügyletek	663	13 413	2 377	-	16 453
Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek és pénzügyi eszközök összesen	<u>1 204 326</u>	<u>817 988</u>	<u>696 252</u>	<u>2 117</u>	<u>2 720 683</u>

Adatok millió Ft-ban

	<u><=1 év</u>	<u>1-5 év</u>	<u>>5 év</u>	<u>Lejárat nélkül</u>	<u>Összesen</u>
Pénzügyi kötelezettségek					
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	15 328	15 978	500	-	31 806
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	92 855	106 989	287	-	200 131
Fedezeti célú származékos ügyletek	-	255	2 865	-	3 120
Amortizált bekerülési értéken tartott instrumentumok	1 992 434	199 156	86 325	-	2 277 915
Fedezett instrumentum valós érték változása a kamatkockázat portfólió fedezetéhez kapcsolódóan	6 185	-	-	-	6 185
Pénzügyi kötelezettségek összesen	<u>2 106 802</u>	<u>322 378</u>	<u>89 977</u>	<u>-</u>	<u>2 519 157</u>
Függő és jövőbeni kötelezettségek	<u>708 156</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>708 156</u>
Pénzügyi kötelezettségek, függő és jövőbeni kötelezettségek összesen	<u>2 814 958</u>	<u>322 378</u>	<u>89 977</u>	<u>-</u>	<u>3 227 313</u>

A látra szóló pénzügyi eszközök és kötelezettségek a <=1 év kategóriába kerültek.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
23 – ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – HÁTRALÉVŐ LEJÁRAT SZERINTI BONTÁS (folytatás)

A nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek hátralévő lejáratát 2017. december 31-re vonatkozóan az alábbi tábla tartalmazza.

Adatok millió Ft-ban

	<u>< 1 év</u>	<u>> 1 év</u>	<u>Összesen</u>
Adókövetelések	2 843	21	2 864
Befektetések társult vállalkozásokban	-	542	542
Befektetési célú ingatlanok	-	1 476	1 476
Tárgyi eszközök	-	37 144	37 144
Immateriális javak	-	14 525	14 525
Értékesítésre és elidegenítésre szánt befektetett eszközök	1 921	-	1 921
Egyéb eszközök	19 880	-	19 880
Eszközök összesen	24 644	53 708	78 352
Adókötelezettségek	12	828	840
Céltartalék jövőbeli kötelezettségekre	1 443	116	1 559
Egyéb kötelezettségek	56 871	-	56 871
Kötelezettségek összesen	58 326	944	59 270

A nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek hátralévő lejáratát 2016. december 31-re vonatkozóan az alábbi tábla tartalmazza.

Adatok millió Ft-ban

	<u>< 1 év</u>	<u>> 1 év</u>	<u>Összesen</u>
Adókövetelések	2 400	350	2 750
Befektetések társult vállalkozásokban	-	542	542
Befektetési célú ingatlanok	-	1 010	1 010
Tárgyi eszközök	-	37 836	37 836
Immateriális javak	-	12 476	12 476
Egyéb eszközök	14 943	-	14 943
Eszközök összesen	17 343	52 214	69 557
Adókötelezettségek	36	-	36
Céltartalék jövőbeli kötelezettségekre	2 330	107	2 437
Egyéb kötelezettségek	43 020	-	43 020
Kötelezettségek összesen	45 386	107	45 493

A fenti táblázatokban bemutatott várható hátralévő lejáratú bontás egyben a nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek forgó / befektetett besorolását is tükrözi.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

24 – ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖKRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS

A Csoport nem képzett értékvesztést értékesítésre tartott eszközökre 2017-ben és 2016-ban.

25 – HITELEKRE ÉS FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS (MÉRLEG)

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Értékvesztés típusa		
Hitelekre képzett specifikus értékvesztés	30 123	39 317
Függő kötelezettségekre képzett specifikus céltartalék	1 097	1 978
Portfólió alapú értékvesztés és céltartalék	<u>3 490</u>	<u>3 745</u>
Hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztés és céltartalék összesen	<u><u>34 710</u></u>	<u><u>45 040</u></u>
		Adatok millió Ft-ban
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Ügyfél szerinti bontás		
Ügyfelekkel szemben fennálló hitelekre képzett értékvesztés (bankok nélkül)	33 335	42 802
Önkormányzati kötvényekre képzett értékvesztés	1	3
Függő kötelezettségekre képzett specifikus és portfólió alapú céltartalék	<u>1 374</u>	<u>2 235</u>
Hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztés és céltartalék összesen	<u><u>34 710</u></u>	<u><u>45 040</u></u>

A specifikus és a portfólió alapú értékvesztések és céltartalékok definíciója a 45.4-es kiegészítő mellékletben az értékvesztés meghatározása fejezetben található.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
25 – HITELEKRE ÉS FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS (MÉRLEG) (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Hitelekre képzett értékvesztés	Függő kötelezettségekre képzett céltartalék	Portfólió alapú értékvesztés és céltartalék	Összesen
Nyitó egyenleg 2017. január 1-én	39 317	1 978	3 745	45 040
Eredményt érintő változások				
Képzés	15 257	436	7 216	22 909
Felszabadítás	(14 895)	(1 311)	(7 467)	(23 673)
Diszkont hatás	(147)	1	-	(146)
Eredményt nem érintő változások				
Felhasználás	(8 683)			(8 683)
Egyéb	(726)	(7)	(4)	(737)
Záró egyenleg 2017. december 31-én	30 123	1 097	3 490	34 710

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
25 – HITELEKRE ÉS FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS (MÉRLEG) (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Hitelekre képzett értékvesztés	Függő kötelezettségekre képzett céltartalék	Portfólió alapú értékvesztés és céltartalék	Összesen
Nyitó egyenleg 2016. január 1-én	46 666	5 960	3 813	56 439
Eredményt érintő változások				
Képzés	21 225	479	7 613	29 317
Felszabadítás	(15 589)	(1 214)	(7 761)	(24 564)
Diszkont hatás	(183)	14	-	(169)
Eredményt nem érintő változások				
Felhasználás	(12 867)	(3 212)	-	(16 079)
Egyéb	65	(49)	80	96
Záró egyenleg 2016. december 31-én	<u>39 317</u>	<u>1 978</u>	<u>3 745</u>	<u>45 040</u>

A Csoport 13 865 millió Ft veszteséget és 5 338 nyereséget realizált hitelek és hiteljellegű követelések értékesítésén (12 533 millió Ft veszteséget és 4 777 nyereséget 2016-ban). A nettó veszteség Felhasználás címen került bemutatásra a fenti táblázatokban.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
26 – SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK

	2017. december 31.				2016. december 31.			
	Névérték Eszközök	Névérték Források	Pozitív valós érték Eszközök	Negatív valós érték Források	Névérték Eszközök	Névérték Források	Pozitív valós érték Eszközök	Negatív valós érték Források
Kereskedési célú származékos ügyletek								
Származékos devizaügyletek								
Deviza határidős ügyletek	63 267	63 558	306	(460)	66 014	67 142	145	(1 095)
Deviza future ügyletek	20 456	20 471	15	(9)	29 355	29 361	96	(107)
Deviza betétcsere ügyletek	476 339	474 893	2 979	(1 490)	280 544	280 633	1 441	(1 553)
Deviza opciók	221 397	221 397	3 093	(2 725)	284 900	284 900	3 974	(3 934)
Származékos devizaügyletek összesen	781 459	780 319	6 393	(4 684)	660 813	662 036	5 656	(6 689)
Származékos kamatügyletek								
Kamatcsere ügyletek	650 847	650 847	30 602	(19 740)	687 075	687 074	33 586	(14 659)
Keresztdevizás kamatcsere ügyletek	159 363	159 545	1 863	(2 922)	266 602	267 426	795	(2 715)
Opciók kamatügyletek	7 018	7 018	25	(25)	8 228	8 228	36	(36)
Határidős kamatláb megállapodások	6 203	-	-	-	-	-	-	-
Származékos kamatügyletek összesen	823 432	817 411	32 490	(22 687)	961 905	962 728	34 417	(17 410)
Részvényindex opciók	-	228	-	-	-	228	-	-
Árucseres ügyletek	1 167	1 167	41	(41)	2 924	2 924	120	(124)
Árucseres opciók	3 326	3 326	225	(225)	1 109	1 109	72	(72)
Kereskedési célú származékos ügyletek összesen	1 609 383	1 602 450	39 149	(27 637)	1 626 751	1 629 025	40 265	(24 295)
Cash flow fedezeti ügyletek								
Kamatcsere ügyletek	222 811	222 811	6 389	(193)	110 606	110 606	7 838	(133)
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek	591 602	591 602	16 675	(3 910)	495 589	495 589	8 615	(2 987)
Kamatcsere ügyletek								
Fedezeti célú származékos ügyletek összesen	814 413	814 413	23 064	(4 103)	606 195	606 195	16 453	(3 120)
Származékos ügyletek összesen	2 423 796	2 416 863	62 213	(31 740)	2 232 946	2 235 220	56 718	(27 415)

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
26 – SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK (folytatás)
Opciók

A Csoport működési szabályzatának megfelelően a vásárolt és az eladott opciók megbízható hitelképességű partnerekkel kötött ellenirányú ügyletekkel párban állnak. Azok kockázata fedezi egymást, bár a Csoport nem alkalmaz rájuk fedezeti elszámolást.

A Csoport fedezeti elszámolást indított néhány Eszköz – Forrás Menedzsment alatt kötött származékos ügyletére.

Kamatkockázat cash flow fedezete

A cash flow fedezet felállításának célja bizonyos eszköz és forrás csoportok cash flow-inak fedezése a kamatban és devizaárfolyamokban bekövetkező változások miatt. A fedezeti instrumentumok euró és forint kamatcsere ügyletek voltak.

A fedezeti kapcsolatokra előremutató és visszatekintő hatékonyságvizsgálatok készülnek. A fedezeti instrumentum valós érték változásából a hatékony rész az Egyéb átfogó jövedelemkimutatásban kerül elszámolásra és a cash flow fedezeti tartalékban halmozódik fel. Mivel a fedezett eszközök és források deviza átértékelése eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelésként kerül elszámolásra, a fedezeti keresztdevizás kamatcsere ügyletek Egyéb átfogó jövedelemként elszámolt deviza átértékelése is azonnal átvezetésre került a Konszolidált eredménykimutatásba.

A Csoport 129 millió Ft nyereséget vezetett át 2017-ben az egyéb átfogó jövedelemből az adózott eredménybe a nem hatékony rész nélkül (100 millió Ft nyereséget 2016-ban). 2017-ben a Csoport 233 millió Ft veszteséget vezetett az adózott eredménybe nem hatékony rész címén (272 millió Ft veszteséget vezetett át 2016-ban). Az átvezetések Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelésként kerültek be a konszolidált beszámolóba.

Az opciókból származó cash flow-k a következő időszakokban várhatók:

Adatok millió Ft-ban

	2017		2016	
	Várható cash flow		Várható cash flow	
	Bejövő	Kimenő	Bejövő	Kimenő
< 3 hónap	174	(11)	226	(150)
3-6 hónap	388	14	258	-
6 hónap - 1 év	1 041	28	1 435	(32)
1-2 év	1 660	(136)	1 920	(228)
2-5 év	3 061	(1 353)	4 681	(1 890)
> 5 év	759	(913)	164	(157)
Összesen	7 083	(2 371)	8 684	(2 457)

A Csoport 2017. december 31-én úgy prognosztizálta, hogy a jövőbeli cash flow-k közül 38 millió Ft értékű tranzakció várhatóan nem realizálódik, habár ezekre korábban fedezeti elszámolást alkalmazott (2016. december 31-én 8 millió Ft értékű tranzakció).

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****26 – SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK (folytatás)****Kamatkockázat portfólió valós érték fedezete**

A fedezett kockázat kamatkockázat, mely a lejárat nélküli betétek portfóliójának valós érték változásából származik. A fedezeti ügyletek forint kamatcsere ügyletek.

Fedezett instrumentum valós érték változása a kamatkockázat portfólió fedezetéhez kapcsolódóan elkülönítve kerül kimutatásra a konszolidált mérlegben, ami 12 560 millió Ft veszteség 2017-ben (6 185 millió Ft veszteség 2016-ban). A fedezett instrumentumon keletkező veszteséget kompenzálja a fedezeti ügyleten elért nyereség. A fedezett instrumentum és a fedezeti ügylet valós érték változása eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza ártértékelésként kerül elszámolásra a konszolidált eredménykimutatásban.

Értékesíthető fix kamatozású kötvények egyedi valós érték fedezete

A Csoport a szükséges likvid eszközök szintjét általában értékesíthető államkötvények vásárlásával biztosítja. A Csoport fedezendő kamatkockázatként az értékesíthető kötvények valós értéke és a kockázat nélküli (kamatswap) hozamgörbe változása közti eltérést azonosította. A fedezeti ügyletek fix kamatot fizető és változó kamatot (BUBOR 3M-6M) beszedő kamatswapok.

Az értékesíthető államkötvények és a kamatswapok valós értékének a kamatkockázatból eredő változásai a konszolidált eredménykimutatásban kiütik egymást. A kötvények fedezetlen hitelfelára továbbra is a konszolidált egyéb átfogó jövedelem soron került kimutatásra. A fedezett instrumentum valós értékének változása 1 504 millió Ft nyereség volt 2017-ben (1 961 millió Ft nyereség 2016-ban).

27- ÉRTÉKESÍTÉSRE ÉS ELIDEGENÍTÉSRE SZÁNT BEFEKTETETT ESZKÖZÖK

Az értékesítésre és elidegenítésre szánt befektetett eszközök egy Budapesten található épületet tartalmaznak. 2017-ben a Csoport úgy döntött, hogy ezt az eszközt rövid időn belül értékesíti, ezért befektetési célú ingatlanok soráról átsorolta az értékesítésre és elidegenítésre szánt befektetett eszközök közé.

Az eszköz könyv szerinti értéke meghaladja az értékesítési költségekkel csökkentett valós értéket, ezért az eszközt könyv szerinti értéken kell értékelni.

Az épület 2018 januárjában értékesítésre került.

28 – EGYÉB ESZKÖZÖK

	2017	Adatok millió Ft-ban 2016
Előlegek	574	174
Vevők	1 163	656
Munkavállalókkal szembeni követelések	4	4
Bankkártya tevékenységgel kapcsolatos elszámolások	10 832	7 140
Számlavezetéssel kapcsolatos elszámolások	553	1 013
Kompenzáció miatti követelések	211	59
Értékpapírokkal kapcsolatos elszámolások	20	50
Egyéb bevételek és ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	5 384	4 553
Készletek	561	695
Egyéb	578	599
	19 880	14 943

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
28 – EGYÉB ESZKÖZÖK (folytatás)

A vevők és a bankkártya tevékenységgel kapcsolatos elszámolások között teljesítő, rövid lejáratú követelések vannak, melyek nem késedelmesek. Az egyéb sor tartalmaz 258 millió Ft nemteljesítő lakossági követelést (2016-ban 307 millió Ft) amire 236 millió Ft értékvesztés került elszámolásra a konszolidált beszámolóban (254 millió Ft 2016-ban).

29 – HALASZTOTT ADÓKÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

A konszolidált mérlegben kimutatott halasztott adó állománya és annak változása a következőképpen alakult:

2017. december 31.

	Adatok millió Ft-ban			
	Eszköz	Kötelezettségek	Eredmény- kimutatás	Saját tőke
Munkavállalói juttatások	-	4	(46)	(4)
Elhatárolt veszteség	-	-	(1)	-
Tárgyi eszközök és immateriális javak	(14)	(571)	(77)	-
Egyéb céltartalék jövőbeli és függő kötelezettségekre	-	(51)	(8)	-
Hitelekre képzett értékvesztés	-	-	(91)	-
Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	-	5	(1 849)	(5)
Értékesíthető instrumentumok	-	1 966	(29)	(479)
Cash flow hedge ügyletek	-	596	(10)	17
IFRS áttérés hatása	-	(1 079)	1 079	-
Egyéb*	35	(42)	346	-
Összesen	21	828	(686)	(471)

2016. december 31.

	Adatok millió Ft-ban			
	Eszköz	Kötelezettségek	Újra megállapított Eredmény- kimutatás	Saját tőke
Munkavállalói juttatások	46	-	(153)	-
Elhatárolt veszteség	1	-	(25)	-
Tárgyi eszközök és immateriális javak	634	-	(834)	-
A Kúria törvényhez kapcsolódó várt veszteségre képzett céltartalék és a jövőbeli cash flow-k újbóli becsléséből származó hitelek és előlegek könyv szerinti értékének módosítása	-	-	(5 128)	-
Egyéb céltartalék jövőbeli és függő kötelezettségekre	59	-	(92)	-
Hitelekre képzett értékvesztés	91	-	(113)	-
Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	1 849	-	(1 041)	-
Értékesíthető instrumentumok	(1 458)	-	-	1 714
Cash flow hedge ügyletek	(603)	-	-	506
Egyéb*	(269)	-	(583)	-
Összesen	350	-	(7 969)	2 220

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****29 – HALASZTOTT ADÓKÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK (folytatás)**

*Az Egyéb sor a magyar és nemzetközi számviteli szabályok eltéréseiből adódó átmeneti különbszetekre beállított halasztott adó eszközt és kötelezettséget tartalmazza, melyek a hitelnyújtásból eredő díjbevételek amortizációjához, az értékvesztett eszközök kamatbevételeinek függővé tételéhez, a pénzügyi lízingekhez és az értékpapírok eltérő könyv szerinti értékéhez kapcsolódnak.

2017-ben és 2016-ban a halasztott adó számításának alapját a magyar és nemzetközi számviteli előírások szerint összeállított mérlegben szereplő eszközök és források közötti átmeneti különbszetek képezték. Az alkalmazott adókulcs 9% vagy 10,82% (9% társasági adó és 1,82% helyi adó).

A Csoport abban az esetben számol halasztott adót az elhatárolt veszteségre, ha valószínűsíthető, hogy azt az adott leányvállalat adózási szempontból fel tudja használni. A 2015. január 1-je előtt felmerült veszteségekre képzett adót a felmerülés évétől számított 10 éven belül lehet felhasználni. A 2015. január 1-jén vagy az utána induló üzleti években elhatárolt veszteségeket 5 évig lehet felhasználni.

A Csoport a 2017. december 31-én fennálló 771 millió Ft elhatárolt veszteségéből (706 millió Ft 2016. december 31-én) 771 millió Ft-ra (701 millió Ft 2016. december 31-én) nem képzett halasztott adó eszközt, mivel ez az elhatárolt veszteség nagy valószínűséggel nem kerül felhasználásra adóalap módosító tételként a jövőben. A fennmaradó 5 millió Ft részét képezi a halasztott adó számításnak 2017-ben (5 millió Ft 2016. december 31-én).

A csoporttagok üzleti tervei alapján a vezetőség úgy gondolja, hogy az elhatárolt veszteség, melyre halasztott adó lett elszámolva a konszolidált beszámolóban, a jövőben felhasználható lesz, mint adóalap csökkentő tétel.

30 – BEFEKTETÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
HAGE Zrt.	542	542
Összesen	<u>542</u>	<u>542</u>

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Nyitó egyenleg	542	542
- Befektetések értékesítése	-	-
- Könyv szerinti érték, kivezetés, végelszámolás	-	-
- Tárgyévben elszámolt eredmény	-	-
Záró egyenleg	<u>542</u>	<u>542</u>

30 – BEFEKTETÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN (folytatás)

A Csoport társult vállalkozásainak nincs olyan függő kötelezettsége 2017. december 31-én, melyért a Csoport és a társult vállalkozás többi tulajdonosa közösen felelne.

Az alábbi táblázat a társult vállalkozások pénzügyi adatait tartalmazza 2017. december 31-re vonatkozóan.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Összes eszköz</u>	<u>Értékesítés nettó árbevétele</u>	<u>Adózott eredmény</u>
HAGE Zrt.	11 159	7 190	963

A táblázat előzetes adatokat tartalmaz.

Az alábbi táblázat a társult vállalkozások pénzügyi adatait tartalmazza 2016. december 31-re vonatkozóan.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Összes eszköz</u>	<u>Értékesítés nettó árbevétele</u>	<u>Adózott eredmény</u>
HAGE Zrt.	10 935	7 518	604

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET**

31 – BEFEKTETÉSI CÉLÚ INGATLANOK

Adatok millió Ft-ban

	Befektetési célu ingatlanok
2015. december 31.	
Bruttó érték	798
Felhalmozott értékcsökkenés	(58)
Nettó könyv szerinti érték	<u>740</u>
Változások 2016. év során	
Beszerzés	501
Értékesítés - nettó	(208)
Értékvesztés	(7)
Értékcsökkenés	<u>(16)</u>
2016. december 31.	
Bruttó érték	1 087
Felhalmozott értékcsökkenés	(77)
Nettó könyv szerinti érték	<u><u>1 010</u></u>
Változások 2017. év során	
Beszerzés	1 031
Értékesítés - nettó	(522)
Értékvesztés	(26)
Értékcsökkenés	(17)
2017. december 31.	
Bruttó érték	1 579
Felhalmozott értékcsökkenés	(103)
Nettó könyv szerinti érték	<u><u>1 476</u></u>

A befektetési célú ingatlanok a követelések fejében átvett ingatlanokat tartalmazza. A Csoport szándéka belátható időn belül értékesíteni az ingatlanokat.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
31 – BEFEKTETÉSI CÉLÚ INGATLANOK (folytatás)

2017. december 31-én és 2016. december 31-én az eszközök valós értéke és könyv szerinti értéke közötti különbség immateriális volt.

A Csoport úgy ítéli meg, hogy a befektetési célú ingatlanok könyv szerinti értéke megközelíti a valós értéküket (mely 3-as szintbe sorolandó a valós érték hierarchiában).

32 – TÁRGYI ESZKÖZÖK

	Adatok millió Ft-ban				
	Ingatlanok	Átsorolt IT felszerelések	Irodai felszerelések	Egyéb	Összesen
2016. január 1.					
Bruttó érték	47 895	11 424	9 824	2 616	71 759
Halmazott értékcsökkenés	(16 371)	(8 612)	(7 898)	(1 421)	(34 302)
Nettó könyv szerinti érték	31 524	2 812	1 926	1 195	37 457
Változások 2016. év során					
Beszerzés (külső)	1 537	2 655	850	925	5 967
Értékesítés - nettó	-	(2)	-	(226)	(228)
Értékvesztés	(623)	(25)	(76)	(5)	(729)
Értékcsökkenés	(2 437)	(1 221)	(628)	(345)	(4 631)
2016. december 31.					
Bruttó érték	47 439	12 069	9 266	2 581	71 355
Halmazott értékcsökkenés	(17 438)	(7 850)	(7 194)	(1 037)	(33 519)
Nettó könyv szerinti érték	30 001	4 219	2 072	1 544	37 836
Változások 2017. év során					
Beszerzés (külső)	2 728	3 270	109	690	6 797
Értékesítés - nettó	(61)	-	-	(400)	(461)
Átsorolás	(1 921)	-	-	-	(1 921)
Értékvesztés	(190)	(41)	(10)	(13)	(254)
Értékcsökkenés	(2 561)	(1 568)	(694)	(30)	(4 853)
2017. december 31.					
Bruttó érték	46 783	14 113	9 036	2 253	72 185
Halmazott értékcsökkenés	(18 787)	(8 233)	(7 559)	(462)	(35 041)
Nettó könyv szerinti érték	27 996	5 880	1 477	1 791	37 144

A 2017. évi értékesítésre és elidegenítésre tartott befektetett eszközök átvezetése a fenti táblázatban átsorolásként kerül bemutatásra (lásd a 27. kiegészítő mellékletben).

A beruházások értéke 2017. december 31-én 5 357 millió Ft volt (4 858 millió Ft 2016. december 31-én).

Azoknak a tárgyi eszközöknek a bruttó könyv szerinti értéke, melyek teljesen leírásra kerültek, de továbbra is használatban maradtak 12 866 millió Ft volt 2017. december 31-én (12 894 millió Ft 2016. december 31-én).

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
33 – IMMATERIÁLIS JAVAK

	Átsorolt Szoftverek	Egyéb immateriális javak	Adatok millió Ft-ban Összesen
2016. január 1.			
Bruttó érték	41 453	6	41 459
Halmazott értékcsökkenés	(29 732)	(4)	(29 736)
Nettó könyv szerinti érték	11 721	2	11 723
Változások 2016. év során			
Beszerezés (külső)	4 214	-	4 214
Értékvesztés	(149)	-	(149)
Értékcsökkenés	(3 362)	-	(3 362)
Egyéb	50	-	50
2016. december 31.			
Bruttó érték	41 775	6	41 781
Halmazott értékcsökkenés	(29 301)	(4)	(29 305)
Nettó könyv szerinti érték	12 474	2	12 476
Változások 2017. év során			
Beszerezés (külső)	6 013	37	6 050
Értékvesztés	(575)	-	(575)
Értékcsökkenés	(3 390)	(36)	(3 426)
Egyéb	-	-	-
2017. december 31.			
Bruttó érték	47 164	44	47 208
Halmazott értékcsökkenés	(32 642)	(41)	(32 683)
Nettó könyv szerinti érték	14 522	3	14 525

Azoknak az immateriális javaknak a bruttó könyv szerinti értéke, melyek teljesen leírásra kerültek, de továbbra is használatban maradtak 24 059 millió Ft volt 2017. december 31-én (21 359 millió Ft 2016. december 31-én).

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
34 – CÉLTARTALÉK JÖVŐBENI KÖTELEZETTSÉGEKRE

	Adatok millió Ft-ban			
	Átszervezésre képzett céltartalék	Céltartalék adó és jogi ügyekre	Egyéb céltartalék	Összesen
Egyenleg 2016. január 1-én	24	934	594	1 552
Képzés	-	93	1	94
Felhasználás	(14)	(874)	(459)	(1 347)
Visszaírás	-	(37)	(53)	(90)
Egyéb (deviza ártértékelés)	-	-	(7)	(7)
Egyenleg 2016. december 31-én	10	116	76	202
Képzés	-	111	-	111
Felhasználás	(6)	-	-	(6)
Visszaírás	(4)	(108)	(7)	(119)
Egyéb (deviza ártértékelés)	-	-	(2)	(2)
Egyenleg 2017. december 31-én	-	119	67	186

A Csoport érintett a szokásos üzleti tevékenysége során felmerülő jogi ügyekben, illetve követelésekben is. Az adó és jogi ügyekre képzett céltartalékból 119 millió Ft 2017. december 31-én ezekre a jogi ügyekre lett megképezve (2016. december 31-én 116 millió Ft a kereskedelmi jellegű jogi ügyekkel kapcsolatban felmerülő esetleges veszteségekre került megképezésre, amelyek az ügyfeleknek a múltban értékesített befektetési termékekhez kapcsolódtak). A Vezetőség úgy ítéli meg, hogy a jelenleg ismert jogi ügyekre megképzett céltartalék megfelelő mértékű a még fennmaradt lehetséges veszteségek fedezésére.

A függő kötelezettségekre 2017. december 31-re vonatkozóan megképzett 1 374 millió Ft (2 235 millió Ft 2016. december 31-re) céltartalék a kiegészítő melléklet 25-ös fejezetében kerül bemutatásra. A 186 millió Ft jövőbeni kötelezettségre képzett céltartalék és a 1 374 millió Ft függő kötelezettségre képzett céltartalék összege 1 560 millió Ft (összege 2 437 millió Ft 2016-ban).

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

35 – EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Szállítók	11 507	6 897
Lízing kötelezettségek	503	504
Számlavezetéssel kapcsolatos elszámolások	20 184	14 280
Hitelezéssel kapcsolatos elszámolások	2 180	1 436
Bankkártya tevékenységgel kapcsolatos elszámolások	5 445	3 377
Egyéb	<u>17 052</u>	<u>16 526</u>
Egyéb kötelezettségek összesen	<u><u>56 871</u></u>	<u><u>43 020</u></u>

Az egyéb kötelezettségek többsége rövid lejáratú kötelezettség.

Az Egyéb sor forgalmi adókötelezettségeket, szociális hozzájárulásokat, tranzakciós adóból származó még be nem fizetett kötelezettséget, munkavállalókkal szembeni kötelezettségeket (lásd 41-es kiegészítő melléklet) és egyéb aktív költség és halasztott bevétel elhatárolásokat tartalmaz, melyek a normál üzletmenet során merülnek fel és általános adminisztratív költségként kerülnek elszámolásra a Konszolidált eredménykimutatásban.

36 – JEGYZETT TŐKE

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Kibocsátott és forgalomban lévő törzsrészesvények	<u>140 978</u>	<u>140 978</u>

A kibocsátott és 2017. december 31-én forgalomban lévő törzsrészesvények névértéke részvényenként 1 Ft (2016. december 31-én szintén 1 Ft volt a névérték).

A Bank részvényesei:

	<u>2017 Tulajdoni hányad %</u>	<u>2016 Tulajdoni hányad %</u>
KBC Bank N. V.	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
	<u><u>100,00%</u></u>	<u><u>100,00%</u></u>

K&H BANK ZRT.**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET**

37 – TOVÁBBI INFORMÁCIÓK A KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁSHOZ KAPCSOLÓDÓAN

A nettó adóssággal kapcsolatos adatokat az alábbi táblázat tartalmazza.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Készpénz és készpénz egyenlegek	689 900	607 530
Alárendelt kölcsöntőke (lásd 15. kieg. mell.)	(39 362)	(27 957)
Hitelfelvétel - 1 éven belül visszafizetendő	(2 534)	(1 689)
Hitelfelvétel - 1 éven túl visszafizetendő	<u>(191 628)</u>	<u>(258 146)</u>
Nettó adósság	<u>456 376</u>	<u>319 738</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
37 – TOVÁBBI INFORMÁCIÓK A KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁSHOZ KAPCSOLÓDÓAN (folytatás)

A nettó adósság összetevői 2017-ben a következőképpen változtak.

Adatok millió Ft-ban

	Készpénz	Készpénz egyenlegek központi bankoknál	Egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek	Más hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló és 3 hónapon belüli lejáratú betétek	Hitelintézetek által elhelyezett látra szóló betétek	Hátrasorolt kötelezettségek	Hitelfelvétel – 1 éven belül visszafizetendő	Hitelfelvétel – 1 éven túl visszafizetendő	Összes nettó adósság
Nettó adósságállomány 2016. december 31.-én	35 457	186 563	17 764	412 677	(44 931)	(27 957)	(1 689)	(258 146)	319 738
Cash flow	1 332	14 994	182 265	(127 064)	13 292	(10 765)	(844)	67 538	140 748
Deviza árfolyamokkal kapcsolatos kiigazítások	-	-	(568)	(2 570)	208	145	-	3 356	571
Egyéb nem készpénzhez kapcsolódó mozgások	-	(15)	54	349	93	(785)	(1)	(4 376)	(4 681)
Nettó adósságállomány 2017. december 31.-én	36 789	201 542	199 515	283 392	(31 338)	(39 362)	(2 534)	(191 628)	456 376

38 – FÜGGŐ KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

A Csoport szokásos üzletmenete során üzletet köt hitelekhez kapcsolódó olyan pénzügyi instrumentumokra, amelyek mérlegen kívüli kockázatot hordoznak. Ide tartoznak a hitelkeretek, a pénzügyi garanciák, és az akkreditívek. Ezek az instrumentumok a konszolidált mérlegben megjelenő összegeket meghaladó hitelkockázati elemeket tartalmaznak.

A mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumok hitelkockázata a pénzügyi instrumentumban érintett bármely másik fél nem szerződészerű teljesítése miatt keletkező veszteség lehetőségét jelenti. A függő kötelezettségek tekintetében a Csoport ugyanazt a hitelezési politikát követi, mint a mérlegbeli pénzügyi instrumentumok esetében, a jóváhagyási eljárásoktól kezdve a kockázatkezelési limiteken keresztül egészen a nyomon követési folyamatokig.

A hitelkeretek hitelnyújtásra vonatkozó szerződéses megállapodások, rendszerint rögzített, vagy más módon meghatározott lejáráttal, illetve díjfizetési kötelezettséggel. A lehetséges hitelezési veszteség kisebb, mint a fel nem használt keretek összege, mivel a legtöbb hitelkeret esetében a hitelnyújtás attól függ, hogy az ügyfél megfelel-e a teljesítendő feltételeknek. Mivel számos hitelkeret várhatóan a hitel tényleges lehívása nélkül jár le, a kötelezettségvállalások összege nem szükségszerűen tükrözi a jövőbeni készpénzszükségletet.

A kibocsátott pénzügyi garanciák olyan függő kötelezettségvállalások, amelyekkel a Csoport valamely ügyfele teljesítését garantálja egy harmadik fél felé. A garancia kibocsátásában rejlő hitelezési kockázat lényegében ugyanaz, mint az egyéb ügyfelek részére történő hitelnyújtásé. A garanciából eredő esetleges veszteség valószínűségének meghatározása során a Csoport ugyanazon elveket alkalmazza, mint az egyéb hitelkeretek esetleges veszteségére képzendő céltartalék megállapításánál.

Az akkreditívek olyan finanszírozási ügyletek a Csoport és ügyfele között, ahol az ügyfél általában az áru vevője/importőre, a kedvezményezett pedig jellemzően az eladó/exportőr. A hitelezési kockázat korlátozott, hiszen a leszállított áru a tranzakció biztosítékeként szolgál.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

38 – FÜGGŐ KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK (folytatás)

A Csoport hitelezéshez kapcsolódó függő követelései és függő kötelezettségvállalásai a következők:

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Hitelkeretek – le nem hívott összeg		
Kapott	10 707	9 546
Adott		
Visszavonhatatlan	288 654	259 056
Visszavonható	293 559	270 939
Adott hitelkeretek összesen	<u>582 213</u>	<u>529 995</u>
Biztosítékok		
Adott	214 240	169 082
Kapott		
Értékvesztett vagy esedékes eszközök mögött álló		
Nem pénzügyi eszköz	125 873	200 697
Pénzügyi eszköz	6 772	8 843
Nem értékvesztett és nem esedékes eszközök mögött álló		
Nem pénzügyi eszköz	1 243 521	1 313 418
Pénzügyi eszköz	325 041	681 171
Kapott garanciák és biztosítékok összesen	<u>1 701 207</u>	<u>2 204 129</u>
Egyéb adott mérlegen kívüli kötelezettségek	<u>16 227</u>	<u>9 079</u>

A kapott garanciákon és fedezeteken az indexált, illetve a felülvizsgált fedezeti érték szerepel.

2017. december 31-én a maximális hitel kitétség csökkentésére kapott biztosítékok összege (amibe az alábbiakban leírt fedezetérték kerül be a kapcsolódó követelés erejéig) 906 508 millió Ft volt (2016. december 31-én 1 217 398 millió). Pénzügyi instrumentumok esetén ez a valós értéket jelenti, lakossági jelzálogok esetén pedig a hitel indexált hitelfedezeti értékét, mely a folyósításkor érvényes hitelfedezeti érték, korrigálva az ingatlan árindexével. A vállalati nem pénzügyi fedezetek a rendszeresen felülvizsgált hitelfedezeti értékükön szerepelnek a számokban.

Jogi, peres ügyek

Üzleti jellegéből adódóan a hitelintézeti tevékenység velejárói a peres eljárások. A Csoportnak kialakított eljárásrendje van az ilyen ügyek kezelésére. A szakértői vélemény birtokában és a várható veszteség alátámasztott becslése után, a Csoport elvégzi azokkal a követelésekkel kapcsolatos módosításokat, melyek a pénzügyi helyzetére negatív hatást gyakorolhatnak. Év végén a Csoportnak 1 180 millió Ft értékben (1 231 millió Ft 2016. december 31-én) voltak olyan megoldatlan jogi ügyei, melyek esetében a Csoport jogi tanácsadóinak állásfoglalása szerint lehetséges, de nem valószínű, hogy a perek a Csoport számára negatív kimenettel zárulnak, ennek megfelelően a Csoport ezekre a követelésekre nem képzett céltartalékot.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

39 – PÉNZÜGYI ÉS OPERATÍV LÍZING ÜGYLETEK

Csoport, mint lízingbe adó

A Csoport a hazai lízingpiacon működik, pénzügyi és operatív lízing termékeket is kínál. A magyar számviteli szabályok szerint operatív lízingnek minősülő szerződések bizonyos esetekben az IFRS terminológia alapján pénzügyi lízingnek tekintendők.

A Csoport elsősorban személyautókat és tehergépjárműveket ad lízingbe. Pénzügyi lízing esetén a lízingbe vevő kiválasztja a lízingelt eszközt, melyet a Csoport megvásárol és a lízingbe vevőnek adja. A Csoport így megfinanszírozza a lízingbe vett eszközt. A lízingbe vevő a lízing futamideje alatt használja az eszközt, fizeti a javítási és karbantartási költségeket, valamint az eszköz biztosítását. A lízing időtartama alatt az eszköz tulajdonosa jogilag a Csoport, aki kamatot kap a lízingbe vevőtől, továbbá a felmerülő költségek nagy részét továbbterheli a lízingbe vevőre. A tulajdonjogból származó kockázatok és előnyök egy része a lízingbe vevőt terheli, illetve illeti meg. A lízingbe vevőnek opciós joga van a tulajdonjog megvásárlására a névleges áron, ami a visszavásárlási ár.

Az alábbi táblázatok e tevékenység főbb számadatait mutatják be.

Pénzügyi lízing

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Bruttó lízingbefektetés összesen:		
1 évnél rövidebb	18 699	16 517
1 és 5 év közötti	42 244	29 210
5 évnél hosszabb	2 468	2 745
	<u>63 411</u>	<u>48 472</u>
Minimális lízingdíj követelések jelenértéke*:		
1 évnél rövidebb	17 377	14 098
1 és 5 év közötti	38 742	27 504
5 évnél hosszabb	2 367	2 471
	<u>58 486</u>	<u>44 073</u>
Meg nem szolgáltat bevétel	4 925	4 399
Bevételként elszámolt eseti díjak - bruttó	1 422	1 033
Nem garantált maradványérték	9 902	6 127

*Értékvesztéssel csökkentett.

A pénzügyi lízing követelésekre elszámolt értékvesztés 577 millió Ft volt 2017. december 31-én (1 335 millió Ft 2016. december 31-én).

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

39 – PÉNZÜGYI ÉS OPERATÍV LÍZING ÜGYLETEK (folytatás)

Csoport, mint lízingbe vevő

A Csoport külső ügyfelekkel kötött autó-bérelti szerződéseit, melyek IFRS szerint nem felelnek meg a pénzügyi lízing definíciójának, a konszolidált beszámolóban operatív lízingként szerepelnek:

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Fel nem mondható operatív lízingek keretében fizetendő minimális jövőbeni lízingdíjak összesen:		
1 évnél rövidebb	1 066	1 066
1 és 5 év közötti	6 742	8 063
5 évnél hosszabb	426	595
	<u>8 234</u>	<u>9 724</u>

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Ráfordításként elszámolt minimum bérelti díj	3 276	3 407

A Csoport nem vár a jövőben haszonbérelti díjbevételt.

A jövőbeni lízingdíjakból 711 millió Ft a Csoport új székházának a Csoport által nem tulajdonolt részéhez kapcsolódó, meghosszabbítható szerződésből adódik (744 millió Ft 2016-ban).

40 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL

Ebben a beszámolóban a kapcsolt fél fogalma magába foglal minden olyan vállalkozást, mely közvetlenül vagy közvetett módon a Bank befolyása alatt áll, befolyással rendelkezik a Bank felett, vagy akikkel a Bank közös irányítás alatt áll (azaz az anyavállalatot és azok leányvállalatait és a Bank saját leányvállalatait), valamint a társult vállalkozásokat és a Csoport vezetőségét.

Anyavállalat:

A KBC Bank N.V. tulajdonában van a Bank törzsrészesvényeinek 100,00%-a (2016-ban 100,00%-a). A Csoport végső tulajdonosa a KBC Group N.V.

Leányvállalatok:

A leányvállalatok a kiegészítő melléklet 43-as fejezetében kerülnek bemutatásra.

Társult vállalkozások:

A társult vállalkozások a kiegészítő melléklet 43-as fejezetében kerülnek bemutatásra.

A KBC Csoport tagjai és egyéb kapcsolt felek:

CBC Banque SA
Československa Obchodni Banka a.s.
Československa Obchodna Banka a.s.
KBC Bank Ireland Plc.
KBC Asset Management SA
KBC Asset Management N.V.
KBC Credit Investments N.V.
KBC Fund Management Limited
KBC Groep N.V.
KBC Securities N.V.
K&H Biztosító Zrt.
Omnia N.V.

Egyéb – a vezetőségen keresztül – kapcsolt felek

Amennyiben a Csoport vezetőségének közvetlenül vagy közvetetten felhatalmazása vagy felelőssége van más, a KBC Csoporton kívüli cégek tevékenységének tervezésében, irányításában vagy ellenőrzésében, abban az esetben az adott cég egyéb – a vezetőségen keresztül – kapcsolt félként kerül bemutatásra.

A hitelintézeti tevékenységből eredő ügyletek kapcsolt felekkel normál piaci kondíciókkal kötött hitelek és betétek, melyekre a Csoport nem képzett értékvesztést, illetve céltartalékot.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
40 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL (folytatás)

A kapcsoló felekkel kötött ügyletek állománya év végén és az azokból származó bevételek és ráfordítások a következőképpen alakultak:

Adatok millió Ft-ban

	<u>Anyavállalat</u>	<u>Leány- vállalat</u>	<u>Társult vállalkozás</u>	<u>Egyéb vállalatok (KBC Csoport)</u>	<u>Egyéb – a vezetőségen keresztül – kapcsolt felek</u>	<u>Összesen</u>
2017. December 31-én						
Eszközök						
Egyéb lekötött betétek	193 418	-	-	78	-	193 496
Hitelek	216 030	-	90	186 157	2 313	404 590
Folyószámla	-	-	-	72	7	79
Meghatározott időre szóló hitel	216 030	-	90	186 085	2 306	404 511
Pénzügyi lízing	-	-	-	-	-	-
Egyéb követelés	86	-	-	622	-	708
Eszközök összesen	<u>409 534</u>	<u>-</u>	<u>90</u>	<u>186 857</u>	<u>2 313</u>	<u>598 794</u>
Kötelezettségek						
Betétek	16 238	-	82	31 569	1 052	48 941
Látra szóló	15 381	-	82	31 239	1 052	47 754
Meghatározott időre lekötött	857	-	-	330	-	1 187
Alárendelt kölcsöntőke	39 362	-	-	-	-	39 362
Nem átváltoztatható kötvények	-	-	-	71 016	-	71 016
Egyéb kötelezettség	153	-	-	1 256	-	1 409
Kötelezettség összesen	<u>55 753</u>	<u>-</u>	<u>82</u>	<u>103 741</u>	<u>1 052</u>	<u>160 728</u>
Eredmény						
Nettó kamat bevétel	(485)	-	4	(456)	53	(884)
Kamatbevétel	1 429	-	4	8	53	1 494
Kamatráfordítás	(1 914)	-	-	(464)	-	(2 378)
Nettó díjbevétel	(187)	-	4	1 248	41	1 106
Díjbevétel	359	-	4	2 690	46	3 099
Díjrátfordítás	(546)	-	-	(1 442)	(5)	(1 993)
Egyéb bevétel	(22)	-	-	330	-	308
Egyéb ráfordítás	54	-	-	(2 629)	-	(2 575)
Eredmény összesen	<u>(640)</u>	<u>-</u>	<u>8</u>	<u>(1 507)</u>	<u>94</u>	<u>(2 045)</u>
Mérlegen kívüli tételek						
Függő kötelezettségek	104 193	-	-	5 001	10	109 204
Kapott garanciák	2 563	-	-	-	-	2 563
Származékos ügyletek névértéken	1 394 871	-	-	24 914	-	1 419 785

A táblában nem szerepel a derivatívák valós értéke.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
40 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	<u>Anyavállalat</u>	<u>Leány- vállalat</u>	<u>Társult vállalkozás</u>	<u>Egyéb vállalatok (KBC Csoport)</u>	<u>Egyéb – a vezetőségen keresztül – kapcsolt felek</u>	<u>Összesen</u>
2016. December 31-én						
Eszközök						
Egyéb lekötött betétek	9 914	-	-	60	-	9 974
Hitelek	432 176	-	181	46 698	2 517	481 572
Folyószámla	-	-	-	45	8	53
Meghatározott időre szóló hitel	432 176	-	181	46 653	2 509	481 519
Pénzügyi lízing	-	-	-	-	-	-
Egyéb követelés	-	-	-	492	-	492
Eszközök összesen	442 090	-	181	47 250	2 517	492 038
Kötelezettségek						
Betétek	23 512	-	65	29 710	1 070	54 357
Látra szóló	22 744	-	65	29 674	1 053	53 536
Meghatározott időre lekötött	768	-	-	36	17	821
Alarendelt kölcsöntőke	27 957	-	-	-	-	27 957
Nem átváltoztatható kötvények	-	-	-	-	-	-
Egyéb kötelezettség	328	-	-	936	-	1 264
Kötelezettség összesen	51 797	-	65	30 646	1 070	83 578
Eredmény						
Nettó kamat bevétel	(918)	-	9	(106)	113	(902)
Kamatbevétel	628	-	9	7	115	759
Kamatráfordítás	(1 546)	-	-	(113)	(2)	(1 661)
Nettó díjbevétel	(95)	-	4	926	39	874
Díjbevétel	368	-	4	2 294	45	2 711
Díjráfordítás	(463)	-	-	(1 368)	(6)	(1 837)
Egyéb bevétel	17	-	-	434	-	451
Egyéb ráfordítás	15	-	-	(3 176)	-	(3 161)
Eredmény összesen	(981)	-	13	(1 922)	152	(2 738)
Mérlegen kívüli tételek						
Függő kötelezettségek	58 951	-	-	5 754	10	64 715
Kapott garanciák	24 441	-	-	-	-	24 441
Származékos ügyletek névértéken	1 212 633	-	-	3 156	-	1 215 789

A táblában nem szerepel a derivatívák valós értéke.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****40 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL (folytatás)**

Az egyéb lekötött betétek, valamint a kapcsolt felekkel szembeni hitelek és előlegek kamatlába 2017-ben -0,35 és 2,98% volt (0 és 3,84% 2016-ban). A kapcsolt felekkel szembeni betéteknél a minimális kamatláb 0 és a maximális kamatláb 2,76% volt 2017-ben (0 és 2,76% 2016-ban). Az alárendelt kötelezettségek kamatlábai tekintetében lásd a 15. kiegészítő mellékletet.

A Csoport vezetőségének tagjaival kötött ügyletek

A Csoport vezetősége az Igazgatóság tagjait, a szenior ügyvezető igazgatókat és az ügyvezető igazgatókat foglalja magába.

Hitelek

A Csoport belső szabályzata lehetővé teszi a munkavállalók és a vezetőség számára nem kamatozó vagy kedvező kondíciójú hitelek felvételét. Nem kamatozó hitel csak az idevonatkozó törvényi előírásoknak megfelelően adható, meghatározott célra (lakásvásárlásra, amennyiben a hitelfelvevő és az ingatlan is megfelel az előírt követelményeknek). A kedvező kondíciók alatt a kezelési díj alóli mentesülés és a piacinál alacsonyabb kamatláb értendő.

A vezetőség fennálló hosszú lejáratú (15-20 év) lakásvásárlási célú hitelállománya 2017. december 31-én 411 millió Ft (2016. december 31-én 370 millió Ft) volt.

Betétek

A Csoport belső szabályzata szerint a Csoport minden munkavállalója – így a vezetőség tagjai is – jogosult a legalább 4000 alkalmazottal rendelkező vállalkozásoknak ajánlott K&H 4000+ számlavezetési csomag kondíciói szerint folyó- illetve értékpapír számlát nyitni a Banknál. A csomag feltételei alapján a számlák után fizetett kamat az MNB alapkamata -3,25%, de ha az így kapott kamatláb negatív, akkor a K&H látra szóló betét kamata.

A 2017. december 31-én fennálló betétállomány 613 millió Ft (2016. december 31-én 606 millió Ft) volt, melyre a Bank 1 millió Ft kamatot fizetett (2016-ban 2 millió Ft -ot).

Személyi jellegű ráfordítások

2017-ben és 2016-ban a vezetőség a következő juttatásokban részesült:

Juttatás fajtája	Adatok millió Ft-ban	
	2017	2016
Rövid lejáratú juttatások	2 380	2 174
Hosszú lejáratú juttatások	29	32
Részvény alapú kifizetések (pénzeszközben kiegyenlített)	103	113
Juttatások összesen	<u>2 512</u>	<u>2 319</u>

A részvény alapú kifizetésekből származó 172 millió Ft (242 millió Ft 2016-ban) kötelezettség egyéb kötelezettségként került rögzítésre a konszolidált mérlegben.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

40 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL (folytatás)

Részvény alapú kifizetések

A Csoport specifikus szabályokat alkalmaz a Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók esetében. A Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók teljesítmény-alapú javadalmazása olyan módon kerül kifizetésre, ami figyelembe vesz kockázatkezelési szempontokat is és nem ösztönöz a túlzott kockázatvállalásra. Ezt az alábbi specifikus szabályok biztosítják a Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók változó javadalmazása esetében:

- A Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalónak ítélt változó javadalmazás minimum 40%-a nem fizethető ki azonnal, hanem a kifizetés egy 3 évestől 5 éves időszakra kerül elosztásra;
- A Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalónak ítélt változó javadalmazás fele nem készpénz eszköz (fantom részvény) formájában kerül kifizetésre egy egyéves visszatartási időszakot követően;
- Nincs lehetőség a változó javadalmazás gyorsított kifizetésére és visszafizetés/visszatartás kerülhet alkalmazásra (az alábbi esetekben: bizonyítható az adott munkavállaló helytelen magatartása vagy jelentős hibája; a Csoport eredményének lényeges visszaesése; elégtelen kockázatkezelés; a Csoport gazdasági vagy szabályozott tőkehelyzetének jelentős megváltozása).

Azon Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók, ahol a változó javadalmazás kevesebb, mint a Javadalmazási politikában meghatározott összeg, mentesített Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalónak minősülnek. (Ebben az esetben a változó javadalmazásra nem alkalmazandó a három éves halasztás és a nem pénzügyi eszközben történő kifizetés, hanem a változó javadalmazás 100%-a azonnal, készpénzben kerül kiegyenlítésre.) Azon munkavállalók, akik esetében a változó javadalmazásra alkalmazandó a halasztás és a nem pénzügyi eszközben történő kifizetés, materiális Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalónak minősülnek.

A Szenior Ügyvezető Igazgatók és a Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók 2017 évi változó javadalmazási struktúrája

A 2017-es teljesítményév után megítélt változó javadalmazása

	Azonnali kifizetés		Halasztott kifizetés	
Olyan Szenior Ügyvezető Igazgató esetében, akinek a változó bére a Javadalmazási politikában előírt limitet eléri vagy meghaladja	(a jutalom 40%-a)		(a jutalom 60%-a)	
Olyan Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók esetében, akinek a változó bére a Javadalmazási politikában előírt limitet nem haladja meg	(a jutalom 60%-a)		(a jutalom 40%-a)	
Olyan Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók esetében, akinek a változó bére a Javadalmazási politikában előírt limitet eléri vagy meghaladja	(a jutalom 40%-a)		(a jutalom 60%-a)	
	Készpénz (az Azonnali rész 50%-a)	Nem készpénzbeli eszköz (az Azonnali rész 50%-a)	Készpénz (a Halasztott rész 50%-a)	Nem készpénzbeli eszköz (a Halasztott rész 50%-a)
Birtokba vétel időzítése	birtokba kerül az odaítéléskor	birtokba kerül az odaítéléskor	3/5 megegyező birtokba kerülési részlet	3/5 megegyező birtokba kerülési részlet
Visszatartási időszak		a visszatartási időszak végét ér 2019/2020 áprilisában		a visszatartási időszak a birtokba kerülést követő egy év múlva ér véget

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

40 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL (folytatás)

A készpénz a birtokba vételt követően kerül kifizetésre. A nem készpénz eszköz a visszatartási időszakot követően kerül kifizetésre.

A Csoport a KBC részvényeknek a jutalomszámítás alapját képező évet követő év első három hónapja alapján kalkulált átlagos árfolyamát használja arra, hogy megállapítsa a részvények darabszámát az összes kulcsfontosságú személynek járó jutalomra vonatkozóan. A fantom részvények a kifizetés évének első három havi átlagos KBC részvény árfolyama alapján kerülnek kifizetésre.

	2017		2016	
	Részvény darabszám	Súlyozott átlagos részvény árfolyam* Ft/részvény	Részvény darabszám	Súlyozott átlagos részvény árfolyam* Ft/részvény
Állomány az időszak elején	11 232	13 924	15 052	11 748
Új részvények kiosztása	2 304	18 692	4 075	15 501
Lehívott részvények	(5 956)	13 084	(7 895)	10 121
Transzferált részvények**	(925)	13 084	-	-
Állomány az időszak végén	<u>6 655</u>	<u>16 884</u>	<u>11 232</u>	<u>13 924</u>

*A kiosztás napján érvényes részvény árfolyam súlyozva az átruházás napján meglévő részvények darabszámával.

**A KBC csoporttagok között év közben mozgó munkavállalóknak kiosztott részvények növelhetik/csökkenthetik a Csoport által lehívható illetve kifizethető részvények számát. Ezek a változások a transzferált részvények soron jelennek meg. A transzferált részvények tartalmazzák azokat a részvényeket is, melyek korábban kiosztásra kerültek, de a munkaviszony megszűnése miatt nem kerülnek kifizetésre.

2017. december 31-én a fantom részvények árfolyama a KBC részvények záró árfolyama alapján 22 074 Ft/részvény volt (17 459 Ft/részvény 2016. december 31-én).

2017. december 31-én és 2016. december 31-én a meglévő részvényállományban nem voltak lehívható részvények.

A kifizetett részvények súlyozott átlagos árfolyama az átváltás napján 18 692 Ft/részvény volt 2017-ben (15 501 Ft/részvény 2016-ban).

A 2017. december 31-én meglévő fantom részvények súlyozott átlagos hátralévő futamideje 14 hónap (12 hónap 2016. december 31-én).

A Csoport folytatja a részvény alapú kifizetések alkalmazását a 2017-es teljesítmények kompenzálására is.

2017. december 31-én a 2017-es teljesítmény után járó fantom részvények darabszáma nem ismert, mivel az első átruházás 2018 áprilisában történik meg.

A kiosztás napjától kezdve a Csoport a fantom részvényeket a KBC részvények jegyzett piaci árfolyama alapján értékeli. Belső érték nem kerül könyvelésre.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****41 – MEGHATÁROZOTT JUTTATÁSI PROGRAMOK**

A Bank munkavállalóinak egy része jogosult a Bank által indított meghatározott juttatási programokban való részvételre. A juttatás összege függ a munkavállaló által a Bankban eltöltött idő hosszúságától egy meghatározott periódusban és a referencia kamatláb mértékétől. A programból származó cash flow-k nincsenek jelentős hatással a Bank jövőbeli cash-flow-jára.

Az alábbi táblázat a meghatározott juttatási kötelezettségek alakulását mutatja 2017-ben és 2016-ban.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Meghatározott juttatási kötelezettségek a periódus elején	516	1 047
Aktuális szolgáltatási költségek	-	(562)
Kamatráfordítás	16	31
Pénzügyi paraméterek változásából származó aktuárius nyereségek és veszteségek	(45)	-
Kifizetett juttatások	(20)	-
A múltbeli szolgáltatás költségei, beleértve az elszámolásból származó nyereségeket és veszteségeket	(36)	-
Meghatározott juttatási kötelezettségek a periódus végén	<u>431</u>	<u>516</u>

A meghatározott juttatási programok kamatráfordítása kamat és kamatjellegű ráfordításként jelenik meg a konszolidált beszámolóban (3-as kiegészítő melléklet). Az aktuális szolgáltatási költségek a meghatározott juttatási programok átstrukturálásából adódó változásokat tartalmazza. Az aktuális szolgáltatási költségek a személyi jellegű ráfordítások között kerülnek elszámolásra a konszolidált beszámolóban. A pénzügyi feltételezések változásából eredő nyereségek és veszteségek közvetlenül az egyéb átfogó jövedelemben kerülnek elszámolásra.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

42 – KÖNYVVIZSGÁLÓ JAVADALMAZÁSA

Adatok millió Ft-ban

	2017	2016
Törvényes könyvvizsgálati szolgáltatások díjai	236	180
Bejegyzett könyvvizsgáló által nyújtott nem könyvvizsgálói szolgáltatásokhoz kapcsolódó díjak	20	-
Egyéb könyvvizsgáló cégek által nyújtott szolgáltatások díja	439	3
Könyvvizsgáló cégeknek fizetett összes díj	695	183

A táblázatban szereplő értékek tartalmazzák az általános forgalmi adót.

A Csoport számára a PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság nyújt törvényes könyvvizsgálói szolgáltatásokat.

A bejegyzett könyvvizsgáló által nyújtott nem könyvvizsgálói szolgáltatások magukban foglalják a szakoktatáshoz és a speciális hitelezési tevékenységre vonatkozó ellenőrzési jelentésekhez kapcsolódóan elfogadott eljárásokért fizetett díjakat.

A Csoport 439 millió Ft-ot fizetett más könyvvizsgáló cégek számára olyan szolgáltatásokért, mint például az új online hitelezési megoldás megvalósíthatósági tanulmánya vagy az ingatlanokhoz kapcsolódó könyvvizsgálati tevékenységért.

43 – LEÁNYVÁLLALATOK ÉS TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK

	Főtevékenység	Tulajdoni hányad 2017	Tulajdoni hányad 2016
Teljeskörűen konszolidált leányvállalatok		%	%
K&H Jelzálogbank Zrt.	Hitelintézet	100	100
K&H Autópark Kft.	Operatív lízing	100	100
K&H Eszközlízing Kft.	Operatív lízing	100	100
K&H Ingatlanlízing Zrt.	Pénzügyi lízing	100	100
K&H Befektetési Alapkezelő Zrt.	Alapkezelő	100	100
K&H Csoportszolgáltató Kft.	Csoportszolgáltató központ	100	100
K&H Equities Zrt.	Befektetési szolgáltatás	100	100
K&H Faktor Zrt.	Egyéb pénzügyi szolgáltatás	100	100
Kontrol alatt álló, de nem konszolidált befektetések			
K&H csúcstámadás zártkörű alap	Befektetési alap	91	91
Equity módszerrel konszolidált társult vállalkozások			
HAGE Zrt.	Húsfeldolgozás	25	25

43 – LEÁNYVÁLLALATOK ÉS TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK (folytatás)

A Csoport a K&H csúcstámadás zártkörű alap 91%-át tulajdonolja. Mivel az alapot a Bank egyik leányvállalata, a K&H Befektetési Alapkezelő Zrt. kezeli, ezért a Csoport kontrollt gyakorol az alap felett. Az alap a kereskedési célú tőkeinstrumentumként szerepel a konszolidált beszámolóban és valós értéken értékelődik. A Csoport nem konszolidálja az alapot tekintettel arra, hogy az értékelés megváltoztatásának (konszolidációba való bevonás valós értékre értékelés helyett) immateriális hatása lenne a Konszolidált éves beszámolóban szereplő számokra.

A táblázatban felsorolt vállalatok üzleti tevékenységüket Magyarországon folytatják.

44 – MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK

A konszolidált beszámoló jóváhagyásáig nem történt mérlegfordulónap utáni esemény.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS

45.1 Általános tudnivalók

A Csoport nem csupán univerzális kereskedelmi bank és a magyar piac meghatározó szereplője, hanem a KBC nemzetközi banki és biztosítási csoport tagja is. Ennek megfelelően a Csoport tevékenységei széleskörűek, a lakossági, vállalati és szakértői pénzügyi szegmensekre egyaránt kiterjednek. Pénzügyi közvetítői szerepében a Csoport különböző bizonytalansági tényezőkkel néz szembe, amelyek egyszerre jelentenek kockázatot és lehetőséget. A Vezetőség számára a kihívást annak meghatározása jelenti, hogy milyen mértékű bizonytalanságot fogadhat el, miközben a Csoport részvényesi értéke növelésére törekszik.

A kockázatkezelés teszi lehetővé a Vezetőség számára, az említett bizonytalanság és a hozzá kapcsolódó kockázatok és lehetőségek hatékony kezelését, egyúttal emelve a Csoport értéktermelő képességét. Ennek megfelelően mind a KBC Csoportnál, mind K&H Csoportnál az érték- és a kockázatkezelés a következő alapelvekre épül:

- Az érték-, kockázat- és tőkekezelés elválaszthatatlanul összekapcsolódik.
- A kockázatkezelés kérdését átfogó, vállalkozás-szintű szemszögből kell megközelíteni figyelembe véve valamennyi kockázatot, amelynek egy társaság ki van téve és az általa végzett valamennyi tevékenységet.
- Az érték- és kockázatkezeléshez kapcsolódó felelősség elsődlegesen az üzletági vezetőségé, azonban a Tőke és Kockázat Felügyeleti Szolgáltatás területén belül külön – az üzletági vezetéstől független – Érték és Kockázatkezelési Osztály lát el tanácsadói, támogatói és felügyeleti szerepet.
- Minden jelentős leányvállalat köteles az anyavállalat kockázatirányítási modelljét követni.

A Csoport kockázatkezelési tevékenysége elsősorban a nemzetközi sztenderdekkel és a KBC Csoport alapelveivel összhangban álló tőke megfelelés belső értékelésének folyamatán alapszik, amely tárgyát képezi a felügyeleti felülvizsgálat és értékelési folyamatnak (SREP), melyet az anyavállalat országának felügyelete és a helyi felügyelet irányít az Egységes Tőke Döntés keretében.

A Csoport a helyi felügyelet irányelvei alapján Helyreállítási Tervet készített.

Kockázatkezelési irányítási modell

Az érték- és kockázatkezelési irányítási modell az egyes szervezeteken belül határozza meg a különböző testületek és személyek felelősségi köreit és feladatait azzal a céllal, hogy biztosítsa az értékteremtés megbízható irányítását, és a kapcsolódó, a banki és biztosítási tevékenységet érintő kockázatok kezelését. A Csoport kockázatirányítási modellje három vonalra épül:

- Az átfogó társasági és kockázati bizottságok az Igazgatóság, az Audit Bizottság, a Kockázat és Compliance Bizottság, a Vezetői Bizottság, az Ország Csapat és a Tőke és Kockázati Felügyelő Bizottság. E bizottságok átfogó kockázatkezeléssel és az értéktermelés nyomon követésével foglalkoznak.
- A speciális kockázati tanácsok (a Hitelkockázati Tanács, a Kereskedési Kockázati Tanács, a Működési Kockázati Tanácsok) feladata, hogy konkrét kockázattípusokra vonatkozóan vezessenek be csoportszintű kereteket és felügyeljék a kapcsolódó kockázatkezelési folyamatot. A kockázati tanácsok tagjai az üzletágak vezetésének és az illetékes Érték és Kockázatkezelés osztályok a képviselői.
- Az üzletági vezetés és az egyes tevékenységek bizottságai felelnek elsődlegesen az érték- és kockázatkezelésért operatív szinten. Az Érték és Kockázatkezelési osztály méri a kockázatokat, a gazdasági tőkét és az értékteremtést valamennyi érintett üzleti vállalkozásra vonatkozóan és az eredményekről közvetlenül az üzletág-vezetésnek és az egyes tevékenységekért felelős bizottságoknak számol be.
- A Tőke és Kockázat Felügyeleti Szolgáltatás területén belül az Integrált Érték- és Kockázatkezelés Igazgatóság feladata a három meglévő kompetenciaközpont eredményeinek átfogása, a munkamegosztás koordinálása és jelentés a kockázatokról, tőkéről és az értékteremtésről a Vezetőség felé.

Az Igazgatóság és a Kockázat és Compliance Bizottság fontos szerepet játszanak az értékteremtésben és a kockázatirányításban. A Kockázat és Compliance Bizottságnak történő rendszeres beszámolókat biztosítják, hogy mindenre kiterjedő információ jusson el az Igazgatóság megfelelő tagjaihoz az év folyamán. Emellett a teljes Igazgatóságnak az éves kockázati limitek jóváhagyásába történő bevonása révén az Igazgatóság képes teljes körű információkon alapuló döntéseket hozni arról, hogy milyen mértékű kockázatot tekint a Csoport számára elfogadhatónak, és megfelelőnek tartja-e a kockázatkezelés szerkezetét.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Kockázatmérés és monitoring

A kockázatmérés és a monitoring általában a következő folyamatokat foglalja magában:

- Kockázatok azonosítása: lényeges kockázatok feltérképezésének és meghatározásának folyamata, amelyek pozitív vagy negatív hatással lehetnek a Csoport pénzügyi helyzetére. A kockázatok azonosítását az egyes üzleti területeken Új és Aktív Termékek Folyamata (New and Active Products Process, NAPP) is biztosítja.
- Kockázatmérés: a kockázatoknak való kitettség minőségi és mennyiségi felmérése. A Csoport az itt felsorolt lényeges kockázattípusokra többek között az alábbi kockázati mérőszámokat alkalmazza:
 - Hitelbedőlés és migrációs kockázat: nominális pozíciók (kintlévőség/kitettség), PD (hitelbedőlés valószínűsége), LGD/EL (nem-teljesítéskori veszteségráta/várható veszteség), hitelkoncentrációs ráták, hitel nem-fizetési ráták, átstrukturált hitel ráták, hitel veszteség ráták, kockázattal súlyozott eszközérték, stressz teszt eredmények.
 - Kereskedési kockázat: BPV (bázispont érték), historikus kockázatotott érték (hVaR), stressz teszt eredmények.
 - ALM (eszköz-forrás kezelési) kockázat: BPV, kamatjövedelmi nyomástereszt eredmények, paraméteres VaR
 - Működési kockázat: KRI (kulcsfontosságú kockázati) mutatók, kockázati önértékelés eredményei, a Csoportszabályzatoknak való megfelelés szintje, krízis kezelő tervek elérhetősége.
 - Likviditási kockázat: likviditási rés, hitel/betét arány, likviditás fedezettség mutató, nettó stabil forrás arány, likviditási koncentráció ráták, stressz teszt eredmények.
- Limitek meghatározása: a kockázatvállalás egyes formái jóváhagyásának egyik módja. A limit jelzi, hogy milyen mértékű kockázatot tekint a Csoport maximálisan elfogadhatónak egy portfólióra vagy portfólió-szegmensre vonatkozóan. A limitek tükrözik az általános kockázati hajlandóságot is, amelyet az Igazgatóság határoz meg. Ez az általános kockázati hajlandóság bomlik konkrét kockázati limitekra vagy toleranciákra, amelyek tükrözik, a célkitűzésektől való elfogadható eltérések mértékét. A kockázati limiteket az Igazgatóság fogadja el.
- Jelentés: a kockázatmérések eredményeire és a limitek betartására (a kockázati kitettségek a kockázati limitekkel történő összevetésére) vonatkozó, strukturált formában történő beszámolás a döntéshozóknak (a megfelelő kockázati bizottságok) részére. A Csoportban alkalmazott legfontosabb jelentések a következők:
 - a legfontosabb kockázattípusoknak való kitettség
 - kulcs kockázati mutatók
 - limit túllépések
 - veszteségek
 - a Kockázatkezelési igazgatóság javaslatai a kockázati lépésekre.

A helyi érték- és kockázatkezelési osztályok kettős jelentési rendszert alkalmaznak: hierarchikus jelentést a helyi kockázati bizottságokon keresztül a helyi Vezetői Bizottság felé és funkcionális jelentést a KBC Csoportszintű érték- és kockázatkezelésen keresztül a csoportszintű kockázati bizottságok és a KBC Csoportszintű Vezetői Bizottsága részére.

- Monitoring és a hiányosságokra való reagálás: a kockázatokra történő reagálás célja az, hogy korlátozzuk a fenyegetettséget és kihasználjuk a lehetőségeket. A vezetőségnek (vagy a megfelelő döntéshozóknak) a kockázatokra megfelelő választ kell kidolgozniuk, és kontroll-eszközöket kell meghatározniuk, bevezetniük és alkalmazniuk a Csoport kockázati limitjeinek megfelelő maradvány kockázati szint elérése érdekében.

A következőkben az egyes lényeges kockázati típusokról lesz szó részletesebben.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

45.2 A likviditási kockázat és a finanszírozás kezelése

A likviditás a Csoport azon képessége, hogy az eszközökben történő növekedést finanszírozza és kötelezettségeit azok esedékességekor teljesítse anélkül, hogy elfogadhatatlan veszteségek merülnek fel. A Bank azon alapvető szerepe, hogy a rövid-távú betétek és a hosszú-távú hitelek közt lejáratát átalakítást hajt végre maga után vonja a Bank likviditási kockázatának való kitettséget mind intézmény-specifikus, mind a piac egészét érintő jelleggel. A likviditási kockázatkezelés fontossága rendkívül jelentős, mivel egyetlen intézmény likviditáshiánya az egész rendszerre kihathat. Az elmúlt évtized pénzügyi piaci fejleményei tovább fokozták a likviditási kockázat és e kockázat kezelésének komplexitását.

A likviditási kockázatkezelési rendszer célja a likviditási kockázatok korlátozása a megfelelő finanszírozási szint, a Bank potenciális növekedése, valamint a likviditási sokkok figyelembe vételével a Csoport pénzügyi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges cash flow rendelkezésre állásának biztosítása:

- normál üzleti körülmények között
- extrém körülmények között (esetleges sokk esetén)
- és különböző időtávokra vonatkozóan (rövid-, közép- és hosszú távon).

A Csoport a következő likviditási kockázati tényezőket vizsgálja:

- A rövid-távú likviditási kockázat annak kockázatát jelenti, hogy a Bank nem képes fizetési kötelezettségei egészének teljesítésére vagy nem képes fizetési kötelezettségeit időben teljesíteni. A rövid-távú likviditási kockázat maximum 30-90 munkanapos időtávra vonatkozik.
- A hosszú-távú likviditási kockázat annak kockázata, hogy további refinanszírozási források csak magasabb piaci kamatláb mellett lesznek hozzáférhetőek. A hosszú-távú likviditási kockázat legalább 1 éves időtávra vonatkozik.
- Koncentrációs likviditási kockázat akkor jelentkezik, ha a Bank egy betétesnek, egy betéti instrumentumnak, egy piaci szegmensnek vagy egy devizának rendkívüli mértékben van kitéve elsősorban a források oldalán. Koncentrációs likviditási kockázatot okozhat azonban egy a mérlegben szereplő vagy mérlegben kívüli instrumentum koncentrációja is, amely a várható cash flow mértékét jelentős módon megváltoztathatja.
- A piacképes eszköz kockázat azt a kockázatot jelenti, hogy a Bank bizonyos eszközöket csak piaci ár alatt lesz képes eladni.

A likviditási tartalék a Csoport likviditási forrása. A Csoport folyamatosan megfelelő mértékű likviditási forrást tart fenn összeg, lejárat és minőség szempontjából egyaránt annak érdekében, hogy továbbra is eleget tudjon tenni kötelezettségeinek azok esedékességekor normál körülmények között ugyanúgy, mint rendkívüli helyzetekben.

A likviditási tartalék szerkezete tükrözi a Csoport piaci helyzetét, a tulajdonosi szerkezetből eredő előnyöket, valamint a különböző belső és külső prudenciális elvárásokat, mint például:

- jelentős források bevonása (mind vállalati, mind lakossági) ügyfelektől;
- a nemzetközi tőkepiacokhoz való (közvetett) hozzáférés, KBC csoport (anyavállalat) által nyújtott források;
- a finanszírozási költségek minimális szinten tartása a versenyképesség fenntartása mellett (az áraknak összhangban kell állniuk a piac többi fontos szereplője által alkalmazott árakkal);
- az agresszív árazással bevonható instabil betétekre való támaszkodás elkerülése, amennyire ez lehetséges;
- teljes körű szolgáltatások nyújtása az ügyfeleknek, a pénzügyi termékek lehető legszélesebb körével.

A Csoportnak a Magyar Nemzeti Banknál és külföldi levelező bankjainál vezetett számlákon lévő egyenlege lehetővé teszi kötelezettségeinek folyamatos teljesítését.

Az eszközök és kötelezettségek várható hátralévő futamidő szerinti bontása a 23-as kiegészítő mellékletben található.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Az alábbi táblák a pénzügyi kötelezettségek, valamint a függő és jövőbeli kötelezettségek jövőbeli nem diszkontált pénzáramát mutatják be a szerződéses hátralévő lejárat alapján 2017. december 31-re vonatkozóan. A kereskedési célú származékos ügyletek esetén a táblázatok a valós értéket tartalmazzák.

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú származékos ügyletek	Kereskedési célú rövid kötvény pozíciók	Eredményel szemben valós értéken értékel kötelezettségek	Fedezeti célú származékos ügyletek	Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	Összesen
Pénzügyi kötelezettségek						
Látra szóló	-	-	-	-	2 044 439	2 044 439
3 hónapon belüli	2 242	7 910	9 884	163	108 019	128 218
3 hónapon túli és 1 éven belüli	3 509	873	31 591	1 471	131 201	168 645
1 éven túli és 5 éven belüli	21 382	-	79 763	3 078	160 618	264 841
5 éven túli	504	-	-	-	89 751	90 255
Összesen	<u>27 637</u>	<u>8 783</u>	<u>121 238</u>	<u>4 712</u>	<u>2 534 028</u>	<u>2 696 398</u>

Adatok millió Ft-ban

	Hitelkeretek	Garanciák	Akkreditívek	Összesen
Függő és jövőbeli kötelezettségek				
Látra szóló	582 213	214 159	16 227	812 599
3 hónapon belüli	-	81	-	81
3 hónapon túli és 1 éven belüli	-	-	-	-
1 éven túli és 5 éven belüli	-	-	-	-
5 éven túli	-	-	-	-
Összesen	<u>582 213</u>	<u>214 240</u>	<u>16 227</u>	<u>812 680</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Az alábbi táblák a pénzügyi kötelezettségek, valamint a függő és jövőbeni kötelezettségek jövőbeli nem diszkontált pénzáramát mutatják be a szerződéses hátralévő lejárat alapján 2016. december 31-re vonatkozóan. A kereskedési célú származékos ügyletek esetén a táblázatok a valós értéket tartalmazzák.

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú származékos ügyletek	Kereskedési célú rövid kötvény pozíciók	Eredményel szemben valós értéken értékeit kötelezettségek	Fedezeti célú származékos ügyletek	Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	Összesen
Pénzügyi kötelezettségek						
Látra szóló	-	-	41	-	1 364 741	1 364 782
3 hónapon belüli	2 851	9 824	24 761	-	244 494	281 930
3 hónapon túli és 1 éven belüli	5 031	-	55 864	1 038	109 548	171 481
1 éven túli és 5 éven belüli	8 138	-	138 219	3 416	247 748	397 521
5 éven túli	9 951	-	3 568	399	99 164	113 082
Összesen	25 971	9 824	222 453	4 853	2 065 695	2 328 796

Adatok millió Ft-ban

	Hitelkeretek	Garanciák	Akkreditívek	Összesen
Függő és jövőbeli kötelezettségek				
Látra szóló	373 524	153 748	11 752	539 024
3 hónapon belüli	-	-	-	-
3 hónapon túli és 1 éven belüli	-	-	-	-
1 éven túli és 5 éven belüli	-	-	-	-
5 éven túli	-	-	-	-
Összesen	373 524	153 748	11 752	539 024

A Csoport esetén immateriális az a kockázat, hogy a pénzeszközök vagy egyéb pénzügyi eszközök kiáramlása sokkal korábban, vagy jelentősen más összegben történik meg, mint ahogy az a fenti táblázatok adatai alapján várható.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A Csoport különböző mutatókat használ a pénzügyi közvetítésből eredő likviditási kockázat mérésére és korlátozására. Az operatív likviditás monitoringja a fedezetlen likviditási résekre, stressz tesztre és a „Basel III” és hazai felügyeleti likviditási mutatókra vonatkozó limiten alapul. A strukturális likviditás szempontjából a Bank az egész Csoportra vonatkozó stabil finanszírozási mutatót használja. A Csoport ezen felül likviditási stressz teszt eredményeket is elemez.

Az operatív likviditást a fedezetlen likviditási résekre vonatkozó limit méri. Az operatív likviditási rés egy meghatározott időtávban (5 és 30 nap) várható készpénz be- és kiáramlások különbsége. A Csoport belső limiteket határoz meg annak érdekében, hogy ezen réseket a Magyar Nemzeti Banknál elfogadható biztosítékok fedezzék. A Csoportnál 2017-ben és 2016-ban az operatív likviditási rés megfelelően fedezett volt annak következményeként, hogy a Bank a 2017-es év során növekvő mértékben támaszkodott a folyószámla termékekre.

Likviditási stressz teszt

A Csoport a vészhelyzeti likviditási kockázatot különböző likviditási stressz eshetőségek (szcenáriók) alapján méri. A stressz teszt célja annak mérése, hogy a Csoport likviditási tartaléka miként alakul stressz-helyzetekben. A likviditási tartalék – az egyes időtávokra vonatkozó likviditási többlet – alakulását minden eshetőségre kiszámítják. A likviditási többlet a rendelkezésre álló készpénz azon összege, amelyet a Csoportnak nem kell rövidtávon lejáró kötelezettségek teljesítésére felhasználnia. A szimulált likviditási tartaléknak két összetevője van: a készpénzállomány várható alakulása az egyes stressz-helyzetekben, valamint az ilyen helyzetben várható likviditásnövelő intézkedések. Lényegében, négy különböző típusú stressz teszt van: K&H specifikus empirikus, 2013-as ciprusi banki krízis által inspirált empirikus scenárió, kombinált közép-európai és globális scenárió és fordított stressz scenárió. A Csoport mind a négy vonatkozásban képes a belsőleg meghatározott 1 hónapos túlélési időszak teljesítésére, és minden esetben a „time to wall” időszak is számszerűsítésre került, ami kellően távoli értéket mutat.

Basel III és Felügyeleti mutatók

A Basel III-as szabályozásból eredő nettó stabil forrásarány (NSFR) és likviditás fedezeti mutatókat (LCR) a Csoport rendszeresen kiszámítja és jelenti a likviditási kockázat kitüntetett mutatókat. Az LCR minimum elvárt szintje 2015. október 1.-től 100%, a Csoport LCR mutatója 2017. december 31-én 166%-on állt (2016. december 31-én 176%-on) - az elvárt minimum szint felett a futamidő teljes hossza alatt. Az NSFR 2018-tól alkalmazandó 100% küszöbértékkel. A Csoport mutatója 2017 végén 144%-on állt, míg 2016 végén 148%-on.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

45.3 Piaci kockázat

A piaci kockázat annak a kockázata, hogy a pénzügyi instrumentumok valós értéke vagy az azokból származó jövőbeni cash flow olyan piaci változók eredményeként ingadozik, mint a kamatlábak illetve devizaárfolyamok. A Csoport a piaci kockázatnak való kitettséget kereskedési és nem-kereskedési célú állományok szerint osztályozza.

Piaci kockázat – kereskedés

A Csoport a Bank dealing room-jának kereskedési könyvein és a leányvállalatok devizakockázatán keresztül van kitéve piaci kockázatnak. A Csoport limiteket határoz meg a piaci kockázatok elfogadható mértékére. A Csoport a VaR módszert alkalmazza a piaci kockázati pozíciók értékelésére, valamint a potenciális gazdasági veszteség becslésére különböző paraméterek és a piaci feltételek változásaira vonatkozó feltételezések alapján. A VaR a definíció szerint annak az összegnek a becsült mértéke, amelyet egy adott portfólión a piaci kockázat miatt egy meghatározott időszak alatt és adott megbízhatósági szinten el lehet veszíteni. Ez a mérés csak az aktuális portfólióval kapcsolatos piaci kockázatot veszi figyelembe; nem célja, hogy rámutasson a további kereskedésből, fedezeti ügyletekből, a partnerek nem-teljesítéséből vagy működési veszteségekből eredő lehetséges veszteségekre.

A gyakorlatban a tényleges kereskedési eredmények gyakran eltérnek a VaR számítások értékétől és nem ad megfelelő képet a módszer a nyomott piaci körülmények esetén esetlegesen felmerülő nyereségre vagy veszteségre vonatkozóan. A VaR modellek megbízhatóságának megállapítása érdekében, a tényleges eredményeket rendszeresen vizsgálják a feltételezések helytállóságát ellenőrizendő. A piaci kockázati pozíciókat rendszeres stressz teszteknek is alávetjük annak felmérésére, hogy a Bank ellen tud-e állni a piaci sokkoknak.

A bankszektoron belül számos megközelítés létezik a VaR érték kiszámítására, melyek mindegyike különböző mértékben alkalmazható a különböző méretű és típusú portfóliókra. A Csoport a historikus VaR (hVaR) módszer alkalmazását választotta a kereskedési könyvben megjelenő piaci kockázatok mérésére és kezelésére.

A hVaR módszer a tényleges múltbeli piaci teljesítmény segítségével szimulálja a lehetséges jövőbeni piaci eseményeket. A módszer nem támaszkodik az áringadozásokra vagy korrelációkra vonatkozó feltételezésekre, hanem az előző két év tapasztalatain alapuló sémákra épül (500 db scenárió dátum). A Csoport által alkalmazott hVaR egy becslés – 99%-os megbízhatóság szint és tíznapos tartási időszak mellett. A 99%-os megbízhatósági szint azt jelenti, hogy egynapos időtávon belül a VaR értéket meghaladó mértékű veszteség száznaponta egyszer jelentkezhet. A módszer azonban nem adja meg, hogy ezen a napon mekkora veszteség jelentkezik, csak azt, hogy az várhatóan egy meghatározott összeg feletti lesz. A hVaR módszer gyorsan vált a nagy, nemzetközi tevékenységet folytató bankok általános VaR módszerévé, annál is inkább, mivel a hVaR sokkal jobban illeszkedik az egyre nagyobb hangsúlyt kapó scenárió alapú kockázatkezelés kereteibe, amely stressz tesztek is alkalmaz.

A historikus VaR számítások és a stressz tesztek mellett a kockázati koncentrációt másodlagos limitek segítségével is figyeli a Csoport: az FX koncentráció limitek a konkrét devizapozíciókból eredő devizakockázatot, míg a BPV (bázis pont érték) limitek a kamatkockázatot korlátozzák. A BPV limiteket devizanemenként és időtávonként határozzuk meg.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A VaR táblázat értékei a következőképpen alakultak:

Adatok millió Ft-ban

	<u>Deviza VAR</u>	<u>Kamatláb VAR</u>	<u>Teljes VAR</u>
2017 – december 31.	52	156	150
2017 – napi átlag	71	162	189
2017 – legmagasabb	250	374	372
2017 – legalacsonyabb	11	87	92
2016 – december 31.	39	150	153
2016 – napi átlag	97	372	387
2016 – legmagasabb	369	627	659
2016 – legalacsonyabb	16	148	151

A Csoport historikus VaR kitettsége jóval a hVaR limit alatt volt.

A Csoportnak nincs közvetlen részvénytársasági kitettsége. A K&H alapok hozamvédett zárt és nyílt végű jegyeinek visszavásárolt része a Kereskedési könyv részeként biztosít másodpiacot ezen befektetési jegyek számára. Minden hozamvédett alap mögött egy betéti ügylet és valamilyen opciós struktúra van. A kereskedési könyvben a befektetési jegyeket alaptermékekre bontják és az opciós pozíciókat tökéletesen fedezik a limitek betartásával. 5 millió euró nettó névleges limit van megszabva a kereskedési könyvben tartható befektetési jegyekre vonatkozóan, és 1 év fölött minden kockázat teljes mértékben fedezve van.

Piaci kockázat – nem kereskedési

Az értékkeremtést, a lejárat transzformációt és a banki könyv piaci kockázatát a Tőke és Kockázati Felügyeleti Bizottság ellenőrzi. A kockázati tolerancia szinteket a KBC Csoport határozza meg, és a K&H Igazgatósága hagyja jóvá.

A Csoport eszköz-forrás gazdálkodási kockázatának túlnyomó része kamatkockázat, így a tolerancia szintet bázispont érték (10 bázispontos, felfelé történő párhuzamos hozamgörbe eltolás hatása a nettó jelenértékre) szerint korlátozzuk. A kamatkockázatot szcenárió-elemzésekkel is mérjük (stressz tesztek is alkalmazva). A csoport ALM ICM modellje szolgál a banki könyvi pillér 2 tőkekövetelmény meghatározására. A modell a pillér 1 alatt rendelkezésre álló tőke változását méri extrém események esetén. Kizárólag a tőkére ható kockázatok képezik a részét, pl.: kockázatok, amelyek csökkenést okoznak a szavatoló tőkében. A banki könyvben megjelenő kockázatok a kamat-, inflációs- és részvénykockázat, melyek mindegyikét a Csoport egységes módszertana szerint mérjük és nyomon követjük. A deviza-, vagy ingatlan kockázat nem jelenik meg a banki könyvben.

Az alábbi BPV táblázat a valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékét befolyásoló tényezők lehetséges változásának az eredményre és a tőkére gyakorolt hatását mutatja 2017. és 2016. december 31-re vonatkozóan. A változtatások a következők: 10, 100 és 200 bázispontnak megfelelő hozamgörbe eltolódás. A banki könyvre bázis pont értékben meghatározott belső limite van a Csoportnak. Az eredmények a származtatott termékek hatását is tartalmazzák.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

Hozamgörbe emelkedés, 2017. December 31.	Denomináció	Tőke érzékenysége	Eredmény érzékenysége	Érzékenység összesen
+10 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(28)	(198)	(226)
	HUF	(749)	(1 275)	(2 024)
	USD	-	(1)	(1)
+10 bázispont összesen		(777)	(1 474)	(2 251)
+100 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(274)	(1 936)	(2 210)
	HUF	(7 259)	(12 445)	(19 704)
	USD	-	(11)	(11)
+100 bázispont összesen		(7 533)	(14 392)	(21 925)
+200 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(542)	(3 777)	(4 319)
	HUF	(14 026)	(24 235)	(38 261)
	USD	-	(21)	(21)
+200 bázispont összesen		(14 568)	(28 033)	(42 601)
Hozamgörbe csökkenés, 2017. December 31.	Denomináció	Tőke érzékenysége	Eredmény érzékenysége	Érzékenység összesen
-10 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	28	199	227
	HUF	755	1 282	2 037
	USD	-	1	1
-10 bázispont összesen		783	1 482	2 265
-100 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	282	2 036	2 318
	HUF	7 793	13 151	20 944
	USD	-	10	10
-100 bázispont összesen		8 075	15 197	23 272
-200 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	572	4 177	4 749
	HUF	16 167	27 063	43 230
	USD	-	21	21
-200 bázispont összesen		16 739	31 261	48 000

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

Hozamgörbe emelkedés, 2016. December 31.	Denomináció	Tőke érzékenysége	Eredmény érzékenysége	Érzékenység összesen
+10 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(293)	102	(191)
	HUF	(643)	-	(643)
	USD	-	(10)	(10)
+10 bázispont összesen		(936)	92	(844)
+100 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(2 856)	997	(1 859)
	HUF	(6 287)	36	(6 251)
	USD	-	(101)	(101)
+100 bázispont összesen		(9 143)	932	(8 211)
+200 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(5 555)	1 938	(3 617)
	HUF	(12 272)	144	(12 128)
	USD	-	(196)	(196)
+200 bázispont összesen		(17 827)	1 886	(15 941)
Hozamgörbe csökkenés, 2016. December 31.	Denomináció	Tőke érzékenysége	Eredmény érzékenysége	Érzékenység összesen
-10 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	295	(103)	192
	HUF	646	1	647
	USD	-	10	10
-10 bázispont összesen		941	(92)	849
-100 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	3 023	(1 060)	1 963
	HUF	6 615	44	6 659
	USD	-	106	106
-100 bázispont összesen		9 638	(910)	8 728
-200 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	6 227	(2 192)	4 035
	HUF	13 587	177	13 764
	USD	-	217	217
-200 bázispont összesen		19 814	(1 798)	18 016

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Devizakockázat

A devizakockázat alapvetően a Csoport eszközeinek és forrásainak eltérő deviza-szerkezetéből adódik. A pozíciókat napi rendszerességgel ellenőrzik, és a Csoport fedezeti stratégiája a banki könyvben lévő összes lényeges FX pozíció zárásán alapul, ennek következtében a devizakockázatot kizárólag a kereskedési könyvben kezeli. A kereskedési devizakockázat kezelése a kereskedési limiten, vagyis a Csoport globális hVaR limitjén keresztül történik. Részletesebb információ a „Piaci kockázat – kereskedési” fejezetben található.

Valós értékelés

A megfelelő piaci kockázatkezelés egyik alkotóeleme a valós értéken szerepeltetett pozíciók körültekintő értékelése. Ez vonatkozik a *kereskedési célú pénzügyi instrumentumokra* (átértékelésük hatással van az eredményre), a *valós érték opciós pénzügyi instrumentumokra* (átértékelésük hatással van az eredményre) és az *értékesíthető pénzügyi instrumentumokra* (átértékelésük hatással van a tőkére).

A Csoport általános értékelési rendje előírja, hogy – amennyiben lehetséges – a valós érték meghatározásához elismert, aktív piacokról származó közzétett, független árak alkalmazandók. Az inaktív piacok esetén más értékelési módszerhez (a modellel történő „mark-to-model”) értékelés) módszeréhez kell folyamodni a reális valós érték becslés érdekében.

A leírtaknak megfelelően a Treasury Middle Office napi szinten végzi el a front-office pozíciók független értékelését. Az értékelés során alkalmazott, piacon megfigyelt árakat a Piaci és likviditási kockázatok főosztály rendszeresen ellenőrzi egy formális paraméter-felülvizsgálati eljárás keretében. A piaci paraméterek mellett az értékelési technikák/modellek szintén a Piaci és likviditási kockázatok főosztály általi független felülvizsgálaton esnek át.

45.4 Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat arra vonatkozik, hogy valamely kötelezett (hitelfelvevő, kezes, professzionális üzleti partner vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátója) nem fizet vagy nem teljesít, és ebből eredően a várt összegnél kevesebb érkezik be. Ennek oka lehet az, hogy a partner vagy kötelezett nem képes vagy hajlandó fizetni, vagy az, hogy valamely ország politikai és monetáris hatóságai a teljesítést/fizetést megakadályozó intézkedést hoztak. Ez az utóbbi kockázat az ún. országkockázat.

A derivatív (származékos) pénzügyi eszközökből eredő, egy adott időpontban fennálló hitelkockázat csak a mérlegadatok szerinti pozitív valós értékű eszközök esetében merülhet fel. A Csoport garanciákat nyújt ügyfeleinek, amelyek alapján fizetési kötelezettsége keletkezhet az ügyfelek miatt. Ezeket az összegeket az ügyfelektől hitelszerződésük feltételei alapján szedjük be. A garanciák kockázata, amelyet a Csoport visel, hasonló a hitelekéhez, és ezt a kockázatot ugyanazok az ellenőrzési és szabályozási eljárások csökkentik.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ 2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A hitelkockázatot mind az adott ügylet, mind pedig a portfólió szintjén kezeljük. Az ügylet szintű hitelkockázat-kezelés azt jelenti, hogy megfelelő eljárási rendek, folyamatok és alkalmazások segítségével becsüljük fel a kockázatot, az egyes hitelkötettségek elfogadása előtt és utána is. A portfóliószintű kockázatkezelés során rendszeres jelentések készülnek a konszolidált hitelportfólióról (vagy annak egyes részeiről), valamint figyelemmel kísérjük a limitek betartását és a specifikus portfóliókezelési funkciót.

Hitelminőség pénzügyi instrumentumonként

A pénzügyi eszközök hitelminőségét a Csoport belső (ügyletekre és követelésekre alkalmazott) hitelminősítési kategóriák segítségével határozza meg. A Csoport politikája értelmében pontos és következetes kockázati minősítéseket kell alkalmazni a teljes hitelportfólióra vonatkozóan. A belső kockázati minősítések különböző kategóriákhoz igazítottak, és azok a Csoport minősítési szabályzatának megfelelően kerülnek kiszámításra. A Csoport irányadó ügyfélminősítésnek az úgynevezett bedőléssel korrigált PD (bedőlési valószínűség) minősítést tekinti. A bedőléssel korrigált PD számítás az alább felsorolt nem-teljesítési fogalom egyes szempontjainak a belső banki rendszerekben elérhető adatok alapján történő automatikus kalkulációja. Ezáltal valósul meg a részlegesen automatizált default felismerés az aktív kötelezettségvállalással rendelkező ügyfelek körében. A Csoport eszközeit az alábbi vállalati és kis- és középvállalati ügyfelekre (KKV) vonatkozó Basel III PD minősítései szerint, a lízing és a lakossági ügyfelekre a táblázatban szereplő követelésminősítések alapján sorolja be.

(PD) adósmínősítési kategória	IFRS7 eszköz-osztály kategória	Követelésminősítési kategória
1	Magas minősítés	Problémamentes, alacsony kockázatú
2		
3	Átlagos minősítés	Problémamentes, közepes kockázatú
4		
5	Átlag alatti minősítés	Problémamentes, magas kockázatú
6		
7		Figyelendő
8		
9		
10	Nem teljesítő	Figyelendő
		Átlag alatti
11		Kétes
12		Rossz

Hitelkockázat-kezelés ügylet szinten

Befogadás

A hitel-előterjesztéseket az üzleti egységek nyújtják be írásban. Az anyagokat hiteltanácsadó vizsgálja meg és véleményezi (kivéve, ha kis összegről vagy alacsony kockázatról van szó). Az alapelv az, hogy a jelentős hiteldöntéseket két vagy több vezető hozza meg. A döntések szintjét több paramétert tartalmazó mátrixok határozzák meg; ilyen paraméter pl. a teljes csoportkockázat, a kockázati kategória, az ügyfél jellege (magánszemély, cég stb.), a nemteljesítés-kori veszteségráta stb. A teljes csoportkockázat azoknak a hiteleknek és limiteknek az összege, amelyek a KBC Csoport valamennyi tagjától a hitelfelvevő vagy partner összes csoporttagja rendelkezésére állnak, vagy amelyeket a csoporttagok kérelmeztek. A kockázati kategória a kockázat megítélését jelzi, és főleg saját fejlesztésű minősítési modelleken alapul.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Felügyelet és monitoring

Egy adott hitel monitoringjának módját elsősorban a kockázati kategória határozza meg, amely pedig az ügyfél bedőlési valószínűségén (Probability of Default, PD) alapul. A normál hitelportfóliót 1 (legalacsonyabb kockázat) és 9 (teljesítő ügyfélhez kapcsolódó legmagasabb kockázat) közti belső PD-minősítési kategóriákra osztjuk. Az ebben a portfólióban szereplő, kis- és középvállalkozásoknak valamint nagyvállalatoknak nyújtott hitelek rendszeresen, vagyis legalább évente egyszer felülvizsgáljuk. Kockázatra utaló jelek (pl. a kockázati kategória jelentős változása) esetén viszont gyakrabban is kezdeményezünk ún. ad-hoc monitoring-eljárást. Az úgynevezett ex-post monitoring folyamat keretében nem csak magát a hitelt kísérjük figyelemmel, hanem a hiteldöntéseket is, vagyis egy hitelbizottsági tag felülyeli az eggyel alacsonyabb szinten hozott döntéseket, ellenőrizve azt, hogy a döntés összhangban van-e a hitelpolitikával. A PD8-9 minősítésű ügyfelekhez kapcsolódó kitétségre a szokásosnál szigorúbb monitoring előírások vonatkoznak.

A nem-teljesítő kötelezetteket a PD 10., 11. vagy 12. osztályba soroljuk. A PD 10. osztály esetében a „nem-teljesítés” alábbi definíciójának legalább egy feltétele teljesül, ugyanakkor a PD 11. és 12. osztályokra vonatkozó feltételek nem teljesülnek:

- Specifikus céltartalékot képeztünk az ügyfélre (legalább egy kitétségi elem vonatkozásában), vagy az ügyfél kitétségének egy része egy éven belül leírására került.
- A hitelintézet hozzájárul a hiteltartozás kényszer-újrátárgyalásához, amelynek eredményeként a pénzügyi kötelezettség mértéke csökken a törke, kamatok vagy – adott esetben – díjak jelentős mértékű elengedése vagy halasztása következtében.
- az Európai Bankhatóság szabályainak és a Magyar Nemzeti Bank 2016/39-es rendeletének megfelelő átstrukturált kitétség
- A K&H Csoport vagy a KBC Csoport egy másik banki tagja felfüggesztette az ügyfél egy vagy több hitelkeretét, vagy egy adott hitelkeret folyamatos lehívását, vagy a K&H Bank hivatalos értesítést kap arról, hogy bármely másik, az ügyféllel kapcsolatban álló pénzügyi intézmény felfüggesztette az ügyfél egy vagy több hitelkeretét, vagy egy adott hitelkeret folyamatos lehívását.

A 11. osztályba soroljuk azokat a hitelfelvevőket, amelyeknél jelentős összegű, a KBC Csoport bármely tagjával szembeni több mint 90 napja lejárt tartozás áll fenn. Folyószámlahitelek esetén nem-teljesítés akkor merül fel, ha az ügyfél egy előírt korlátozást nem tart be vagy engedély nélkül hív le hitelt a keretből, és az érintett összeg jelentős. Hitelkártya-tartozás esetén a késedelem első napjának a minimális törlesztési kötelezettség esedékességét kell tekinteni.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A 12. osztályba soroljuk a hitelfelvevőket, amennyiben:

- a KBC Csoport bármely tagja részben vagy egészében felmondta az ügyfélhez kapcsolódó bármely kitétséget;
- az ügyfél ellen felszámolási eljárás indult, vagy a Csoport kezdeményezte az ügyfél felszámolását.

Hitelkockázat-kezelés portfólió szinten

A portfólió alapján is végzünk monitoringot, többek közt a konszolidált hitelportfólióra vonatkozó rendszeres jelentések segítségével. Emellett a legnagyobb kockázati koncentrációkat rendszeres jelentések útján kísérik figyelemmel. Az egyes hitelfelvevők és partnerek szintjén, és bizonyos tevékenységekre vonatkozóan is limitek vannak érvényben. Egyes limitek alapja a névleges összeg, de egyre szélesebb körben alkalmazunk más, fejlettebb koncepciókat (pl. a súlyozott eszközön, a várható veszteségen (EL) vagy nemteljesítéskori veszteségrátán (LGD) alapuló módszert) is.

A banki ügyletek országkockázata

Az országkockázatot az egyes országokra és lejáratokra felállított limitek segítségével kezeljük. A kockázat szintjét minden ország esetében egyedileg, konzervatív módon számítjuk ki. Az országlimitek felállítására vagy módosításra vonatkozó javaslatokat a KBC központilag bírálja el, miután azokat független hiteltanácsadó véleményezte, és a megfelelő döntéshozatali szintre előterjesztették. Új ügyletek megkötése előtt ellenőrizzük, hogy az ügylet túllépi-e az országlimitet (és az esetleges rá vonatkozó al-limitet).

A következő kockázatokat vesszük figyelembe:

- hitelkockázat (beleértve az ún. közép- és hosszúlejáratú exporthiteleket, az IFC „B” hiteleket, valamint a teljesítési kockázatokat);
- a befektetési portfólióban szereplő kötvények és részvények kockázata;
- a kihelyezések és más, szakmai ügyfelek közti ügyletek – pl. devizaügyletek és swapok – (súlyozott) kockázata;
- az éven belüli kereskedelmi ügyletek (pl. okmányos meghitelezés és export előfinanszírozás) kockázata.

Az alapelv az, hogy az egyes ügyleteket a következő szabályok szerint soroljuk be az országlimitek alá:

- a teljes értékű kezességek esetében az országkockázatra a kezes országlimitje vonatkozik;
- ha az ügyletet olyan vállalat kirendeltségével vagy fióktelepével végezzük, amely központja más országban van, akkor a kockázat annak az országnak a limitét terheli, ahol az adott kirendeltség/fióktelep működik, kivéve ha a központ országának minősítése alacsonyabb. Ez utóbbi esetben a kockázatot a központ országának kockázata határozza meg;
- az országkockázat szempontjából nem vesszük figyelembe a partner országa pénznemében denominált kitétségeket, valamint az euro-övezet országaihoz kapcsolódó kockázatokat; ezekről külön jelentés készül.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Az ügyleteknek nyújtott hitelek iparág szerinti bontását az alábbi táblázat mutatja be:

	<u>2017</u>	<u>Adatok millió Ft-ban 2016</u>
<u>Iparág</u>		
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat	72 350	74 026
Bányászat, kőfejtés	1 091	7 185
Feldolgozóipar	215 924	200 903
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	5 399	10 982
Vízellátás	10 326	9 553
Építőipar	25 879	25 582
Kereskedelem, gépjárműjavítás	120 998	117 993
Szállítás, raktározás	61 343	60 738
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	18 042	19 462
Információ, kommunikáció	3 316	3 302
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	6 652	5 104
Ingtatlanügyletek	104 150	55 250
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	38 602	35 295
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	7 034	6 219
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	43	32 212
Oktatás	876	800
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	5 828	3 488
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	892	445
Magyar Nemzeti Bank	208 455	272 781
Lakosság	581 948	539 199
Központi költségvetés	34 522	3 128
Önkormányzatok	14 581	8 337
Hitelintézetek	623 952	521 256
Egyéb szolgáltatás	16 568	3 115
	<u>2 178 771</u>	<u>2 016 355</u>
Hitelek és követelések bruttó értéke		
Portfólió alapú értékvesztés	(3 224)	(3 500)
Specifikus értékvesztés	(30 123)	(39 317)
	<u>(33 347)</u>	<u>(42 817)</u>
Hitelek és követelésekre képzett értékvesztések összesen (lásd 25-ös kiegészítő melléklet)		
	<u>2 145 424</u>	<u>1 973 538</u>

Biztosítékok és egyéb hitelminőség javítók

Az üzleti politikának megfelelően a Csoport rendszerint nem nyújt biztosíték-alapú hitelt (vagyis olyan hitelt, amely nem az ügyfél hitel-visszafizetési képességén alapul), ez alól a szabály alól egyetlen speciális terméktípus esetén van kivétel, ebben az esetben készpénz óvadék áll a követelés mögött. A Csoport számára a hitel-visszafizetés elsődleges – közvetlen – forrását a hitelfelvevő cash flow-ja jelenti.

Bármilyen jellegű fedezet bevonásához az ügyfél/hitelfelvevő szolvenciájának vizsgálata szükséges, melynek során a felajánlott eszközöket a vonatkozó belső szabályzatoknak megfelelően kell értékelni.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A legfontosabb biztosíték típusok a következők:

- lakossági hitelek esetében lakóingatlant terhelő jelzálog;
- vállalati hitelek esetén, ingatlant (kereskedelmi- és lakóingatlant egyaránt) terhelő jelzálog, készleteket terhelő zálogjog, állami és intézményi garanciák vagy követelések átruházása;
- értékpapírkölcsönök esetén készpénz vagy értékpapír óvadékok.

A Csoport emellett figyelembe veszi anyavállalatok leányvállalataik hiteleiért várt kezességét is.

A biztosítékok valós értékének monitoringja az ügyfél-kapcsolattartó feladata, amelyhez az érintett biztosítékok rendszeres felülvizsgálatát, és – amennyiben szükséges – további biztosítékok bevonását kéri az ügylet mögé. A nem teljesítő ügyfelek esetén a biztosítékokat alapos vizsgálatnak vetik alá a várható megtérülés becslése érdekében az értékvesztés szükséges mértékének megállapításához.

A Csoport a követelései mögött álló fedezetekből befektetési célú ingatlanokat és egyéb eszközöket vett át 2017-ben 882 millió Ft értékben (589 millió Ft 2016-ban).

A Csoport a követelések fejében átvett fedezeteket értékesíti, és nem használja fel saját tevékenységéhez.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)
Nem értékvesztett és nem késedelmes eszközök minősítés szerint

A nem értékvesztett és nem késedelmes eszközök minősítés szerinti megbontását 2017. december 31-re vonatkozóan az alábbi táblázat tartalmazza:

Adatok millió Ft-ban

	Készpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett lára szóló betétek	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Magas	198 077	86 491	192 352	564 434	423 500	23 064	1 487 918
Átlagos	202 980	9 529	1 856	525 192	-	-	739 557
Átlag alatti	-	1 980	-	598 544	-	-	600 524
Nem teljesítő	-	-	-	664	-	-	664
Könyv szerinti érték összesen	<u>401 057</u>	<u>98 000</u>	<u>194 208</u>	<u>1 688 834</u>	<u>423 500</u>	<u>23 064</u>	<u>2 828 663</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ

2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A nem értékvesztett és nem késedelmes eszközök minősítés szerinti megbontását 2016. december 31-re vonatkozóan az alábbi táblázat tartalmazza:

Adatok millió Ft-ban

	Kézpénz, készpénz egyenlegek központi bankoknál és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett lára szóló betétek	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Magas	15 039	83 374	191 552	604 580	426 237	16 344	1 337 126
Átlagos	187 931	1 733	1 558	551 797	-	-	743 019
Átlag alatti	1 357	10 152	-	540 935	-	109	552 553
Nem teljesítő	-	15	-	1 223	-	-	1 238
Könyv szerinti érték összesen	<u>204 327</u>	<u>95 274</u>	<u>193 110</u>	<u>1 698 535</u>	<u>426 237</u>	<u>16 453</u>	<u>2 633 936</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)
A belső kockázati minősítéseknek megfelelő hitelkockázati kitettség

Az alábbi táblázat az ügyfeleknek és más bankoknak nyújtott hitelek (a pénzügyi pozíciók nélkül), valamint az ezekhez tartozó függő és jövőbeli kötelezettségeket tartalmazza. Az esedékes és nem értékvesztett eszközök felosztásra kerültek a megfelelő hitelminőségi kategóriák között.

Adatok millió Ft-ban

	Múltbeli bedőlési arány* 2017 %	Átlagos fedezetlen kockázati arány 2017 %	Összesen 2017	Múltbeli bedőlési arány* 2016 %	Átlagos fedezetlen kockázati arány 2016 %	Összesen 2016
Magas minősítés	0,00	50,77	198 149	0,00	60,97	191 516
Átlagos minősítés	0,20	57,83	660 766	0,14	53,53	625 902
Átlag alatti minősítés	3,41	38,77	553 153	3,23	38,28	590 813
Értékvesztett	100,00	21,38	107 879	100,00	23,14	134 193
Összesen			<u>1 519 947</u>			<u>1 542 424</u>

* Értékvesztett portfólió minősítési kategóriák szerint összehasonlítva az előző év teljes nem értékvesztett portfóliójával.

Értékvesztés meghatározása

A hitelek értékvesztés-meghatározásának fő szempontjai, hogy van-e késedelmes tőke- vagy kamattörlesztés, van-e tudomásunk cash flow problémákról az ügyfélnél, romlott-e az ügyfél hitelminősítése vagy került-e sor a szerződés eredeti feltételeinek megsértésére. A Csoport az értékvesztés meghatározásával két ponton foglalkozik:

- egyedileg képzett értékvesztés
- csoportosan képzett értékvesztés

Csoportosan képzett értékvesztés
Portfólió alapú értékvesztés

A Csoport a hitelek, előlegek és hitelezési kötelezettségek veszteségeire összevontan, portfólió alapon határozza meg az értékvesztés mértékét, ha nincs arra vonatkozó objektív bizonyíték, hogy az ügyleteknél egyedi értékvesztésre került sor (PD1-9 teljesítő). E hitelek esetében portfólió alapon számolunk el értékvesztést, az „IRB fejlett modellben” meghatározott képlet szerint. A módszertan rendszeresen felülvizsgálatra és finomításra kerül.

Statisztikai módszerrel képzett értékvesztés

A Csoport a hitelek és előlegek statisztikai módszerrel, portfólió alapon határozza meg az értékvesztés mértékét, ha objektív bizonyíték van arra vonatkozóan, hogy értékvesztés következett be (PD10-12 nem teljesítő), de a hitelek és előlegek önállóan nem jelentős mértékűek (ideértve a hitelkártyákat, a lakóingatlant terhelő jelzálogot és a fedezetlen lakossági hiteleket)

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Egyedileg képzett értékvesztés

A Csoport az egyénileg is jelentős mértékű hitelekre (> EUR 1,25 millió), előlegekre és hitelezési kötelezettségekre egyénileg képez értékvesztést, ha objektív bizonyíték van arra vonatkozóan, hogy értékvesztés következett be (PD10-12).

A Csoport az értékvesztés összegének meghatározásakor figyelembe veszi az ügyfél üzleti terveinek fenntarthatóságát, az ügyfél azon képességét, hogy pénzügyi nehézségek esetén növelni tudja a teljesítményét, a tervezett fizetéseket, az egyéb pénzügyi támogatás elérhetőségét, a biztosítékok realizálható értékét és a pénzbefolyások várható időpontjait. Az értékvesztés minden beszámolási időszak végén felülvizsgálatra kerül, hacsak előre nem látható körülmények miatt szükségessé nem válik a fokozottabb elővigyázatosság. A Csoport a behajtható összeg nettó jelenértékének becslése alapján számol el értékvesztést.

A függő és a jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék képzése, valamint a konszolidált mérlegben szereplő (ügyfelekkel szembeni) követelésekre történő értékvesztés elszámolása a helyzet reális értékelésén alapul, biztosítva, hogy a céltartalék és az értékvesztés értéke nem haladja meg a várható jövőbeli veszteség mértékét.

A konszolidált éves beszámolóban néhány esetben nem jelenik meg értékvesztés a nem teljesítő hitelekre és követelésekre. Az IAS 39 előírásai alapján a Kúria törvény miatt forintosított hitelek és követelések kivezetésre, majd újból felvételre kerültek a nyilvántartásokba. A hitel minőség romlásból eredő, konverzió előtti értékvesztés a hitel értékvesztést nem tartalmazó könyv szerinti értékének módosításaként került könyvelésre, értékvesztés könyvelése helyett.

A statisztikai módszerrel és az egyedileg képzett értékvesztésre együtt, mint specifikus értékvesztésre hivatkozunk a Csoport konszolidált beszámolójában.

Belső hitelkockázati modellek és a Bázeli III rendszer

A hitelkockázatok számszerűsítése érdekében a Csoport különböző minősítési modelleket dolgozott ki, egyrészt az ügyfelek hitelképességének felmérése, másrészt az egyes ügylettípusok várható veszteségének felbecslése céljából. E modellek a hitelkockázat-kezelést olyan területeken támogatják, mint az árképzés, a hitelezési folyamat (befogadás és monitoring), valamint a portfólióalapú értékvesztés meghatározása. Számos modellt csoportszinten egységesen alkalmazunk (például a kormányokra, bankokra, nemzetközi nagyvállalatokra és a projektfinanszírozásra vonatkozó modelleket). Más modelleket ezzel szemben az egyes szegmensekre szabottan alakítottunk ki (kis- és középvállalkozások, magánszemélyek stb.). Az egész KBC Csoportban ugyanazt a belső minősítési skálát alkalmazzuk.

2011-től a fenti modellek alapján, az ún. belső minősítés-alapú (IRB) módszer szerint számítjuk ki a hitelkockázatból eredő, a szabályozó szervek által előírt tőkekövetelményeket. 2015 harmadik negyedéig az IRB alap módszerét („Foundation Approach”) használtuk; amikor a felügyelet jóváhagyta a fejlett („Advanced”) modell használatát.

A minősítési modellek bevezetése a fiókhálózatban nem csak a kockázattudatosságra van ösztönző hatással, hanem azzal is jár, hogy magukat a modelleket állandóan összevetjük a piaci fejleményekkel. A minősítési modellek frissítése valójában ugyanolyan fontos, mint kidolgozásuk, ezért a kockázati modellek életciklusának irányítására megfelelő rendszerünk van, amelyen belül a modellek felelőse (a hitelezési funkció) elkülönül azok jóváhagyójától (az Érték- és kockázatkezelési igazgatóságtól). A KBC Csoport szintjén egy központi értékelési egység, helyi szinten pedig az Érték- és Kockázatkezelési Divízió vezetője felelős a modellek végleges jóváhagyásáért.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

45.5 Hitelkockázat – átstrukturált hitelek (forbearance)

Az adósságkönnyítési politika (átstrukturált hitelek és lízing) a Magyar Nemzeti Bank 2016/39-es rendeletén és az Európai Bankhatóság (EBA) által kiadott direktíván alapul, mely 2014/09/30-tól egységesíti az adósságkönnyítési politika és a problémás hitelek definícióját az EU-ban.

Az adósságkönnyítés hasonlít a nehéz helyzetbe került adóssal történő újratárgyaláshoz, amikor a bank hajlandó a meglévő szerződések és kötelezettségek újratárgyalására a nehéz helyzetbe került hitelfelvevővel annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a hitel bedőlése (pl. hogy elkerülje a késedelmi kamat, késedelmes bérleti díj-, tőke- és/vagy banki költségek fizetését).

Az adósságkönnyítés azt jelenti, hogy engedményeket teszünk az adósnak, akinek nehézséget okoz, vagy a közeljövőben nehézséget fog okozni fizetési kötelezettségeinek teljesítése.

Az engedmény a következők valamelyikét jelenti:

- a) a meglévő szerződés feltételeinek módosítása, minthogy az adós a megítélés szerint pénzügyi nehézségei miatt nem képes a szerződés feltételeinek teljesítésére, amennyiben a módosítást elvileg nem engedélyeztük volna, ha az adós nem került volna szorult pénzügyi helyzetbe;
- b) valamely problémás hitel teljes vagy részleges kiváltása új hitellel, kizárólag arra való tekintettel, hogy az adós a pénzügyi nehézségei miatt nem képes a problémás hitel feltételeinek teljesítésére.

A fentiek azt jelentik, hogy valamely kitettséget adósság-könnyítettnek kell tekinteni, ha két feltétel teljesül:

- a) a bank engedményt tett a hitelfelvevőnek, azért mert
- b) a hitelfelvevőnek pénzügyi nehézségei vannak.

Az átstrukturált megjelölés a továbbiakban nem alkalmazandó, amennyiben a lenti feltételek teljesülnek:

- a szerződés teljesítővé válik, abban az esetben is, ha korábban nem teljesítő volt, de az időközben elvégzett hitelminősítés alapján a továbbiakban nem tekinthető nem teljesítőnek;
- az átstrukturált hitel teljesítővé válása után eltelik egy legalább 2 éves próbaidőszak;
- legalább a próbaidő felében történtek rendszeres törlesztések a tőke és kamat egy meghatározott kumulált minimum összege felett;
- a próbaidő alatt egyszer sem rendelkezik 30 napnál nagyobb késedelemmel.

A nemteljesítő kitettségek az átstrukturálást követő legalább 1 éven keresztül nem kerülhetnek át teljesítő kategóriába.

Az ügyfél értékelési kategóriája nem javulhat az átstrukturálásnak köszönhetően. A Csoport az átstrukturált ügyleteket legfeljebb PD9-es kategóriába sorolja. A következő esetekben az átstrukturált hitelek nem teljesítő státuszt kapnak (Legalább PD10):

- a próbaidőszak alatt bekövetkezett második adósságkönnyítés esetén;
- a próbaidőszak alatt bekövetkezett 30 napnál hosszabb jelentős összegű (összkitettség 2%-át vagy 250 000 Ft-ot meghaladó) fizetési késedelem esetén;
- részleges és/vagy teljes adósság elengedés esetén.

Az átstrukturált besorolást a hitel (nem a teljes kitettség) és hitelfelvevő (nem a teljes csoport) szintjén szükséges jelenteni.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Az alábbi táblázat az átstrukturált és nem átstrukturált hitelek, hitelkeretek és garanciák állományát mutatja be.

Adatok millió Ft-ban

	2017		2016	
	Átstrukturált	Nem átstrukturált	Átstrukturált	Nem átstrukturált
Hitelek bruttó értéke	35 593	1 742 108	44 038	1 791 609
Specifikus értékvesztés	(10 963)	(19 160)	(10 681)	(28 636)
Portfólió alapú értékvesztés	(148)	(3 064)	(274)	(3 226)
Hitelek és követelések összesen	<u>24 482</u>	<u>1 719 884</u>	<u>33 083</u>	<u>1 759 747</u>

Összehasonlító információk a 25-os kiegészítő mellékletben.

Adatok millió Ft-ban

	2017		2016	
	Átstrukturált	Nem átstrukturált	Átstrukturált	Nem átstrukturált
Hitelkeretek és garanciák	-	812 680	272	707 884
Specifikus értékvesztés	-	(1 097)	(113)	(1 865)
Portfólió alapú értékvesztés	-	(277)	-	(257)
Hitelkeretek és garanciák összesen	<u>-</u>	<u>811 306</u>	<u>159</u>	<u>705 762</u>

A tábla a vállalati ügyfeleknek adott és átstrukturált hitelkereteket és garanciákat tartalmazza. 2017-ben nem képezték specifikus értékvesztést az átstrukturált hitelkereteknek és garanciáknak az állományára (272 millió Ft 2016. december 31-én).

Az alábbi táblázatok az átstrukturált hitelek állományának változását mutatják be.

Adatok millió Ft-ban

	2017	2016
Állomány az időszak elején	33 082	26 039
Növekedés	1 132	17 717
Csökkenés	(4 377)	(5 458)
Diszkont hatás	(15 856)	(7 615)
Tárgyévben elszámolt értékvesztés	(1 091)	1 684
Deviza ártértékelés	11 592	717
Állomány az időszak végén	<u>24 482</u>	<u>33 083</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Állomány az időszak elején	159	110
Egyéb	(159)	49
Állomány az időszak végén	<u>-</u>	<u>159</u>

A Csoport 1 092 millió Ft kamatbevételt számolt el az átstrukturált hitelekre 2017-ben (1 612 millió Ft -ot 2016-ban).

Az alábbi táblában az átstrukturált hitelek hitelminőség szerinti bontása látható 2017. december 31-én.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Értékvesztett</u>	<u>Esedékes, de nem értékvesztett</u>	<u>Nem esedékes és nem értékvesztett</u>	<u>Összesen</u>
Hitelek bruttó értéke	26 187	2 473	6 933	35 593
Specifikus értékvesztés	(10 963)	-	-	(10 963)
Portfólió alapú értékvesztés	-	(46)	(102)	(148)
Átstrukturált hitelek és követelések összesen	<u>15 224</u>	<u>2 427</u>	<u>6 831</u>	<u>24 482</u>

Az következő táblázatban az átstrukturált hitelek hitelminőség szerinti bontása látható 2016. december 31-én.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Értékvesztett</u>	<u>Esedékes, de nem értékvesztett</u>	<u>Nem esedékes és nem értékvesztett</u>	<u>Összesen</u>
Hitelek bruttó értéke	26 610	6 632	10 796	44 038
Specifikus értékvesztés	(10 681)	-	-	(10 681)
Portfólió alapú értékvesztés	-	(74)	(200)	(274)
Átstrukturált hitelek és követelések összesen	<u>15 929</u>	<u>6 558</u>	<u>10 596</u>	<u>33 083</u>

A teljes hitelportfólióra vonatkozó összehasonlító adatok a 22-es kiegészítő mellékletben találhatók.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Az átstrukturált hitelek szegmensek szerinti bontása (értékvesztéssel csökkentett érték) az alábbiakban kerül bemutatásra.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Lakosság	21 564	29 648
Vállalat	2 918	3 435
Átstrukturált hitelek és követelések összesen	<u>24 482</u>	<u>33 083</u>

Az átstrukturált hitelek iparágak szerinti bontása az alábbi táblázatban kerül bemutatásra.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Iparág</u>		
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat	642	751
Feldolgozóipar	2 437	412
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	370	539
Építőipar	-	1 471
Kereskedelem, kiskereskedelem	149	378
Szállítás, raktározás	2	21
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1 850	1 992
Információ, kommunikáció	2	9
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1 450	445
Ingatlanügyletek	2	3
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	1	4
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	-	-
Lakosság	28 688	38 013
Átstrukturált hitelek és követelések bruttó értéke	<u>35 593</u>	<u>44 038</u>
Portfólió alapú értékvesztés	(148)	(274)
Specifikus értékvesztés	(10 963)	(10 681)
Átstrukturált hitelekre és követelésekre képzett értékvesztések összesen	<u>(11 111)</u>	<u>(10 955)</u>
Átstrukturált hitelek és követelések összesen	<u>24 482</u>	<u>33 083</u>

A teljes hitelportfólióra vonatkozó összehasonlító adatok a 45-ös kiegészítő melléklet Hitelezési kockázat alpontjában található.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)**

Az alábbi táblázat az átstrukturált hitelek földrajzi elhelyezkedés szerinti bontását mutatja be.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Magyarország	<u>35 593</u>	<u>44 038</u>
Átstrukturált hitelek és követelések összesen	<u><u>35 593</u></u>	<u><u>44 038</u></u>

A teljes hitelportfólióra vonatkozó összehasonlító adatok a 21-es kiegészítő mellékletben találhatóak.

45.6 Működési kockázat

A KBC Csoporttal összhangban, a „működési kockázatok” és a „működési kockázatkezelés” tekintetében a K&H Csoport is a Bazel hivatalos definícióját alkalmazza. Ennek megfelelően a működési kockázat az emberek, belső folyamatok és rendszerek nem megfelelő vagy hibás működése, illetve külső tényezők által előidézett veszteségek kockázatát jelenti. Ez magában foglalja a jogi és adó kockázatot, nem tartalmazza viszont a stratégiai és a szisztematikus kockázatot. A Csoport bizonyos mértékben figyelembe veszi a reputációs kockázatot is. Ha a kontrollok nem működnek megfelelően a működési kockázatok pénzügyi és reputációs veszteséghez vezethetnek, jogi és hatósági következményekkel járhatnak. A működési kockázatok nem szüntethetők meg teljesen, azonban átgondolt kontroll rendszer alkalmazásával elfogadható szintre csökkenthetők.

A jelentési feladatok teljesítése céljából általános/egységes folyamatokat és kockázati eseményeket alkalmazunk. A Csoport a folyamatok, kockázati esemény típusok, kockázatcsökkentő/mérő eljárások, és egy eszközrendszer egységes használatát vezette be a működési kockázatok kezelésére.

A működési kockázat kezelés eszközrendszerének első eleme a *csoport sztenderdek* használata. A sztenderdeket egy kompetencia-központ dolgozza ki a legfontosabb kockázatok kontrollja és csökkentése céljából. A csoport sztenderdek betartását egy felmérés – a csoport sztenderd-értékelés – segítségével ellenőrzik, amely során a csoport sztenderdek előírásai és a helyi gyakorlat közti eltéréseket mérik fel. A felmérés eredményeként kidolgozott intézkedési terveket folyamatosan ellenőrzik, és azokról jelentést tesznek a Tőke- és kockázati felügyeleti bizottság illetőleg a Működési kockázati tanács(ok) felé. A helyi üzletági vezetés felelős a csoport sztenderdek helyi folyamatokká történő alakításáért, és az intézkedési tervek időben történő és pontos megvalósításáért.

A *kockázati önértékelések* azt a célt szolgálják, hogy a helyi üzletági vezetés azonosítsa és felmérje a lényeges termékekben, tevékenységekben, folyamatokban és rendszerekben rejlő működési kockázatokat.

Az *esettanulmány értékelés* során a Csoport az egymásra épülő kontroll rétegek közti rések azonosításával teszteli a fennálló kontrollkörnyezet védelmi szintjét olyan súlyos működési kockázati eseményekkel szemben, amelyek a banki és a biztosítási iparágban ténylegesen felmerültek.

A KBC irányelveinek megfelelően a Csoport egy egységes és integrált adatbázisban gyűjti a *működési veszteséget okozó eseményeket*, amelyet a jelentési feladatok ellátására is használ.

A KRI (kulcsfontosságú kockázati mutatók) módszerét és kereteit 2009-ben vezette be a Csoport. Ezek olyan mérhető értékek vagy mutatók, amelyek segítik a szervezetet bizonyos kulcsfontosságú kockázatok önmagában rejlő, illetve maradvány kitétségének monitorolásában, és ötvözik a kockázat mérését annak kezelésével. A kockázati kitétség változását a Csoport kockázatviselési toleranciájával szemben az egyes KRI-okhoz beállított figyelmeztetési és hibálimitek mérik.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A fő üzletágak, az Információ biztonság és az Információ Technológia területek a működési, üzleti és reputációs kockázatának elemzését úgynevezett „top-down”, tehát felülről lefelé haladó módszerrel végezte el, a legfontosabb nem pénzügyi kockázatok felmérésére.

A kritikus üzleti tevékenységek folytonosságának biztosítására a Csoport egy kiterjedt üzletfolytonossági keretszabályzatot hozott létre, mely tartalmaz üzletfolytonossági terveket a fő tevékenységekre és ezeknek a terveknek a tesztjét is előírja, hogy a Csoport felkészülhessen egy lehetséges krízishelyzetre.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2017. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

46 – TŐKE ÉS TŐKEMEGFELELÉS

A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvénynek és a bankokkal és befektetési vállalkozásokkal szembeni prudenciális követelményekről szóló 575/2013 EU rendeletnek (CRR) megfelelően a Csoportnak meghatározott szintű szavatoló tőkével kell rendelkeznie. A Csoport negyedévente jelenti a tőkemegfelelési helyzetét a Magyar Nemzeti Banknak (MNB), valamint rendszeresen előrejelzések készülnek a tőkemegfelelés várható alakulásával kapcsolatosan a Csoport Tőke- és kockázati felügyeleti bizottsága (CROC) számára. Amennyiben beavatkozásra van szükség (tőkeemelés, alárendelt kölcsöntőke felvétele, osztalékfizetés stb.), a Csoport vezetői bizottsága hoz döntést, és javasolja a szükséges lépéseket a tulajdonosnak.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Alapvető tőke elemek	243 828	202 378
Prudenciális szűrők miatti kiigazítások	(6 655)	(6 390)
Egyéb átmeneti kiigazítások	-	-
Alapvető tőke összesen	<u>237 173</u>	<u>195 988</u>
Járuhákos tőke elemek	39 388	27 992
Egyéb átmeneti kiigazítások	-	-
Járuhákos tőke összesen	<u>39 388</u>	<u>27 992</u>
Szavatoló tőke	<u>276 561</u>	<u>223 980</u>

A tőkemegfelelési szabályok szerint a Csoport tőkemegfelelési mutatója (tier 1 + tier 2; utóbbi tartalmazza az alárendelt kölcsöntőkét) 16,30% volt 2017. december 31-én (2016. december 31-ére vonatkozóan 15,29%). A Csoport a 2017-es és 2016-os év folyamán, valamint 2017. december 31-én és 2016. december 31-én megfelelt az MNB tőkemegfelelési követelményének.

A Bank a nyereségének 10%-át köteles későbbi veszteségekkel szemben általános tartalékként megképezni. 2017. december 31-én e tartalék egyenlege 17 629 millió Ft (2016. december 31-én 13 463 millió Ft) volt.

A Bank 2017. december 31-én 36 657 millió Ft felosztható tartalékkal rendelkezett (2016. december 31-én ez az összeg 81 808 millió Ft volt).

A 2017-es évre vonatkozóan a törzsrészesvényekre nincs javasolt osztalék (a 2016-ra vonatkozóan javasolt és 2017-ben kifizetett osztalékról bővebben lásd a saját tőke változásainak kimutatását).

Az Igazgatóság 2018. április 13-án hagyta jóvá a beszámolót.

 David Moucheron
 Vezérigazgató,
 az Igazgatóság tagja

 Gombás Attila
 Pénzügyi divízió vezetője
 az Igazgatóság tagja

K&H Bank Zrt.

Vezetőségi jelentés (konszolidált)

2017. december 31.

A K&H Bankcsoport (továbbiakban: Csoport) konszolidált mérlegfőösszege 3 014 milliárd Ft volt 2017. december 31-én. Banki és biztosítási termékeket egyaránt kínáló pénzügyintézetként a Csoport országszerte 207 fiókkal a pénzügyi szolgáltatások teljes választékát kínálja ügyfeleinek.

1. Gazdasági környezet

2017-ben a magyar gazdaság növekedése 4.0%-ra gyorsult (2016: 2.2%) elsősorban a lakossági fogyasztás és a beruházások felfutásának köszönhetően. Ez utóbbit az európai uniós források gyorsított felhasználása, az alacsony kamatkörnyezet és a munkaerőpiac feszessége egyaránt támogatta. A szektorok közül a leglátványosabb fejlődés az építőiparban jelentkezett, de a szolgáltató szektor is erőteljesen növekedett. A gazdaság belső és külső egyensúlyi pozíciója továbbra is kedvező maradt, ugyanakkor a korábbi szinthez képest némiképp romlott, mivel a fogyasztás és beruházás növekedése az import dinamikusabb emelkedését hozta magával. Az ország kockázati megítélését kedvezően befolyásolta, hogy az év során tovább csökkent az ország külső eladósodottsága, valamint javult annak devizális összetétele is. 2017-ben Magyarország befektetői besorolását két nemzetközi hitelminősítő intézet is felminősítést valószínűsítő pozitív kilátással látta el, így az ország államadósság besorolására vonatkozóan további felminősítések várhatóak 2018 folyamán.

	2016 tény	2017 előzetes
GDP növekedés	+2,2%	+4,0%
Infláció (átlag)	0,4%	2,3%
Háztartások tényleges fogyasztása	+3,8%	+4,2%
Beruházások növekedése	-16,0%	+25,0%
Munkanélküliségi ráta	4,4%	3,8%
Államháztartási egyenleg (ESA egyenleg) (GDP %-ban)	-1,9%	-1,9%
Adósság/GDP ráta	73,9%	72,1%
Folyó fizetési mérleg egyenlege (GDP %-ban)	+6,2%	+4,1%

Forrás: MNB, KSH, K&H

2017-ben az Európai Központi Bank folytatta az agresszív eszközvásárlási programját, miközben a javuló gazdasági környezetnek köszönhetően az amerikai jegybank szerepét betöltő FED három alkalommal emelte az irányadó rátáját és a mérlegét is elkezdte zsugorítani az ősz folyamán. A Magyar Nemzeti Bank (MNB) nem változtatott az irányadó ráta mértékén (0,9%) 2017-ben, ugyanakkor a bankközi- és államkötvényhozamok alacsonyabb szinten tartása érdekében további nem-konvencionális monetáris eszközök alkalmazása mellett döntött (három hónapos betét további mennyiségi korlátozása, extra forint likviditás biztosítása devizacsere ügyleten keresztül, alacsonyabb kamat az MNB-nél elhelyezett egy napos betéteken). Novemberben további intézkedéseket jelentett be annak érdekében, hogy a hozamgörbe hosszabb végén alacsonyabb kamatszint alakuljon ki, ezzel csökkentve a görbe meredekségét (jelzálogkötvények vásárlása, 5-10 éves kamatcsere ügyletek).

2. A Csoport stratégiai célkitűzései

A K&H Bankcsoport egy univerzális bankbiztosító, amely kereskedelmi banki, lízing-, alapkezelői és biztosítási szolgáltatásokat nyújt magánszemélyek és vállalati ügyfelek (elsősorban kis- és középvállalkozások) számára.

Annak érdekében, hogy tulajdonosaink és ügyfeleink elvárásainak megfeleljünk:

- mindig az ügyfelet helyezzük a középpontba,
- könnyű és gördülékeny hozzáférést biztosítunk ügyfeleinknek,
- hosszú távú partneri kapcsolat kialakítására törekszünk az ügyfeleinknek nyújtott kiemelkedő szolgáltatások és a személyes kapcsolat által,
- a nemzetközi tudást és gyakorlatot helyi ismeretekkel ötvözzük.

Célunk, hogy a K&H legyen a példa a bank-biztosítás területén.

Ügyfelekre vonatkozó stratégia:

Lakossági ügyfélkör: ügyfeleinket a különböző szegmensek speciális igényeihez igazodva szolgáljuk ki a legmegfelelőbb banki és biztosítási termékekkel, kiemelkedő ügyfélményt nyújtva.

Vállalati ügyfelek: stabil és független tanácsadóként, a személyes kapcsolatra, valamint az átfogó ügyfélismeretekre építve kínálunk személyre szabott, kényelmes és az ügyfelek igényeihez legjobban illeszkedő pénzügyi megoldásokat.

Termékekre vonatkozó stratégia:

Magánszemélyek:

- Innovatív megtakarítási termékek és tanácsadás, annak érdekében, hogy továbbra is megőrizzessük piacvezető szerepünket.
- Növekedés a hitelezésben, a valós ügyféligények és a hitelkockázatok körültekintő figyelembevételével.
- Erős fókusz a kényelmes tranzakciós szolgáltatások nyújtásán és az elsődleges bankkapcsolatok kialakításán.
- Egyszerű és gyors folyamatok.

Kis- és középvállalkozások (kkv):

- Megbízható és kényelmes tranzakciós banki szolgáltatások.
- Ügyféligényeknek megfelelő sztemerd termékek, egyszerű, könnyen elérhető szolgáltatások.
- Egyszerű és gyors hitelezési folyamat a kkv-k finanszírozásának elősegítésére.

Vállalatok:

- Teljes körű szolgáltatás, hangsúly a tanácsadáson annak érdekében, hogy testre szabott megoldásokat nyújthassunk ügyfeleinknek.

Disztribúciós csatornákra vonatkozó stratégia:

Többszatornás disztribúciós megoldás az alábbiak hatékony kombinációjával:

- széleskörű fiókhálózat
- TeleCenter, távbank
- e-bank, mobilbank
- kizárólagos ügynökök és brókerek

Egyedi ügyfélményt szeretnénk nyújtani a piacvezető csatornáink révén, melyek zökkenőmentesen összehangoltak és ezáltal egyszerű és könnyű utat biztosítanak az ügyfélnek az első érdeklődéstől a termék igénylésén és a szerződéskötésen át a használatáig. Ennek érdekében a digitalizáció területén indított kezdeményezések megvalósítását 2014 óta évente 1,5 milliárd forint beruházással támogatjuk.

A Bankcsoport legfontosabb megkülönböztető jegyei:

- közel vagyunk az ügyfeleinkhez: könnyű hozzáférés mind fizikai (kiterjedt fiókhálózat), mind pedig digitális (távcsatornák) értelemben;
- a K&H Csoport teljes körű szolgáltatást nyújt a banki és biztosítási ügyfeleinek (univerzális pénzügyintézet);
- szakértelem és tanácsadás a pénzügyi szolgáltatások teljes spektrumán;
- az ügyfeleink nyelvén beszélünk (egyszerű és könnyen használható megoldások, ügyfélbarát kommunikáció).

3. A Csoport konszolidált tevékenységének jellemzői

A Csoport mérlegfőösszege 2017. december 31.-én 3 014 milliárd Ft volt (a tavalyi évhez képest 6,7%-kal növekedett).

Milliárd Ft	2016. december 31.	2017. december 31.	Változás
Mérlegfőösszeg	2 825,7	3 013,7	+6,7%
Hitelek és követelések	1 785,3	1 758,5	-1,5%
ebből ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	1 179,5	1 313,0	+11,3%
ebből hitelintézetek és befektetési vállalkozások	589,7	431,3	-26,9%
Ügyfélbetétek	2 131,5	2 287,0	+7,3%
Saját tőke	261,0	267,8	+2,6%

A konszolidált mérleg alakulásában a lényegesebb elemek a következők:

- *A hitelek és követelések* állománycsökkenésének technikai okai vannak:
 - Az MNB és más pénzügyi intézményekhez kihelyezett (nem látraszóló) betétek volumene jelentősen csökkent az év folyamán (2016: 590 milliárd Ft, 2017: 431 milliárd Ft). Ezt ellensúlyozta a központi bankoknál elhelyezett készpénzgegyenlegek és egyéb hitelintézeteknél elhelyezett látraszóló betétek állományának növekedése (2016: 204 milliárd Ft, 2017: 401 milliárd Ft), amely a mérleg külön sorában kerül bemutatásra.
 - Ezt figyelmen kívül hagyva a hitelállomány 11%-os növekedést mutat 2016-hoz képest: mind a vállalati szegmens, mind a lakossági szegmens hitelállományának növekedése (+13% és +6%) meghaladta a teljes bankszektor növekedési ütemét.
- *Az ügyfélbetétek állománya* 7,3%-kal növekedett az év során (a hitelezéshez hasonlóan minden üzleti szegmens hozzájárult a növekedéshez).
- 2017 decemberében a Bankcsoport további 37 millió Euró (11,5 milliárd Ft) *alárendelt kölcsöntőké*t vett fel (az alárendelt kölcsöntőke teljes összege 39,4 milliárd Ft volt 2017-ben és 28,0 milliárd Ft volt 2016-ban.)
- *A saját tőke* 6,8 milliárd Ft-os növekedésének komponensei:
 - a 2017-es év adózás utáni eredménye (+41,8 milliárd Ft),
 - a 2016-os eredmény osztalékként történő kifizetése (-38,9 milliárd Ft),
 - cash-flow fedezeti tartalék (-0,2 milliárd Ft),
 - az értékesíthető pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódó átértékelési tartalék (+3,9 milliárd Ft).

Tulajdonosi döntés alapján a 2017-es eredményből nem fizet a Bank osztalékot.

Milliárd Ft	2016. december 31.	2017. december 31.
Adózás utáni eredmény	38,9	41,8

2017-ben a Csoport 41,8 milliárd Ft adózás utáni eredményt ért el (2016: 38,9 milliárd Ft). A 2016-ban VISA részvényeken elért¹ rendkívüli eredmény nélkül az adózás utáni eredmény az előző évhez képest 18,6%-os növekedést mutat 2017-ben.

A főbb eredménytétel alakulása:

- Az előző évhez képest a *nettó kamat és kamatjellegű eredmény* közel 4%-kal nőtt (2017: 73,0 milliárd Ft, 2016: 70,0 milliárd Ft), a növekvő hitel- és betétállomány az alacsony kamatkörnyezet negatív hatását ellensúlyozni tudta.

¹ 2016-ban a VISA Inc felvásárolta a VISA Europe-ot. A részvényeink eladásának eredményét (4,6 milliárd Ft, adózás előtt) az értékesíthető részvényekből származó nettó realizált nyereség részeként mutatjuk 2016-ban.

- A *nettó jutalék- és díjbevételek* 4%-os növekedése (2017: 54,6 milliárd Ft, 2016: 52,6 milliárd Ft) elsősorban a magasabb tranzakcionális bevételeknek köszönhető. A befektetési szolgáltatásokon elért bevétel csökkent (az ügyfelek más típusú megtakarítási termékek felé fordultak).
- Az *eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredményének* csökkenése (2017: 18,3 milliárd Ft, 2016: 20,9 milliárd Ft) a Treasury kevésbé kedvező kereskedési és értékesítési tevékenységéhez kapcsolódik. Az MNB által indított Piaci Hitelprogramhoz kötődően a Csoport 0,8 milliárd Ft bevételt számolt el a hitelezési aktivitáshoz kötött kamatcsere ügyleteken (HIRS) 2017-ban.
- Az *egyéb bevétel* sor tartalmazza a fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozó elszámolási kötelezettség folyamatos eredményhatását (a 2016-os érték 9,4 Mrd Ft, a 2017-es év 2,7 Mrd Ft nyereséget tartalmaz a forintosított hitelek kivezetésének és újbóli nyilvántartásba vételének IAS 39 szerinti valós érték különbözetéhez kapcsolódóan).²
- A Bankcsoport *működési költsége* 100,2 milliárd Ft volt 2017-ben (2016: 98,3 milliárd Ft), a bankadó és a tranzakciós illeték nélküli működési költség 2,8 %-kal emelkedett (elsősorban a digitalizációs befektetésekhez kapcsolódó magasabb informatikai kiadások miatt).
- 2017-ben 0,8 milliárd Ft hitelezéshez kapcsolódó értékvesztést számolt el a Csoport (ugyanakkor a forintosítás során az IAS39 szerint kivezetett, majd újbóli nyilvántartásba vett hitelek könyv szerinti értékének a hitelek minőségének javulásából származó „egyéb bevételek” között kimutatott változását is figyelembe véve 3,5 milliárd Ft pozitív eredményhatás látszik). A lakossági portfólió minőségére és a hitelezési költségekre tartósan pozitív hatást gyakoroltak a fizetési nehézségekkel küzdő adósok hiteleihez kapcsolódó banki saját és kormányzati adóskönnyítő intézkedések. A vállalati és a kvv portfólió minősége és a portfólióhoz kapcsolódó hitelkockázati költség a 2017-es év során további javulást mutat.

Nem teljesítő hitelek aránya	2016.	2017.
	december 31.	december 31.
Lakosság	18,5%	13,7%
Vállalat	3,1%	2,2%
Összesen	9,8%	7,1%

A pénzügyi instrumentumok értékelésével a konszolidált éves beszámoló részletesen foglalkozik (a kiegészítő melléklet következő pontjai: 15-22, 26), míg a kockázatkezelési témakörre vonatkozó kiegészítő információt a konszolidált éves beszámoló 45. pontja tartalmazza.

A Csoport üzleti tevékenységét az alábbi mutatók is szemléltetik:

millió Ft	2016.	2017.	változás
Költség / bevétel hányados	61,7%	66,7%	+5,0%
Költség / bevétel hányados *	67,7%	67,9%	+0,2%
Nem kamatjellegű bevétel / összes bevétel *	51,8%	50,6%	-1,2%
Jutalékeredmény / összes bevétel *	36,2%	37,0%	+0,8%
Működési bevétel* / átlagos létszám (millió Ft)	39,7	40,4	+1,7%
Működési költség / átlagos létszám (millió Ft)	24,8	25,9	+4,6%
Működési eredmény * / átlagos létszám (millió Ft)	14,9	14,5	-3,0%
Hitelköltség mutató	-0,3%	-0,2%	+0,1%
Nem teljesítő hitelek	9,8 %	7,1%	-2,7%

² A tételek a konszolidált kiegészítő mellékletében részletesen bemutatásra kerülnek. (2017-es kiegészítő melléklet 8-as pontja)

Hitel / betét hányados	60,5%	61,2%	+0,7%
Tőke **/ összes forrás	10,2%	10,2%	0%
Tőkemegfelelési mutató (csoport)	15,3%	16,3%	+1,0%
ROE (átlagos saját tőkével számolva)	16,0%	16,0%	0%
ROE (átlagos saját tőkével számolva)***	14,6%	16,0%	+1,4%
ROA (átlagos mérlegfőösszeggel számolva)	1,4%	1,4%	0%

* a lakossági hitelekkel kapcsolatos elszámolás (Kúria döntés) hatása és a VISA eladás nélkül (2016).

** tartalmazza a saját tőke mellett az alárendelt kölcsöntőkéket is

*** a VISA eladás nélkül (2016).

A Csoport jövedelmezőségét tekintve továbbra is a magyar bankszektor egyik legmegbízhatóbb teljesítményt nyújtó szereplője, stabil likviditási és tőkemegfelelési pozícióval.

4. A stratégiailag fontos leányvállalatok bemutatása

Lízingcsoport

A Lízingcsoportot 2017. december 31-én három gazdasági társaság alkotta a Bank által közvetlenül folytatott lízingtevékenység mellett (a korábbi években három társaság beolvadt a K&H Bank Zrt.-be).

Név	Fő tevékenység
K&H Autópark Kft.	Operatív lízing, flottakezelés
K&H Eszközlízing Kft.	Operatív lízing (felszámolás alatt)
K&H Ingatlanlízing Zrt.	Pénzügyi lízing (ingatlan)

A K&H Lízingcsoport portfóliója 2017. december 31-én 59 milliárd Ft volt, amely 24%-os növekedést jelent az előző év végéhez képest. A kifutó lakossági személygépjármű finanszírozási portfólió tovább csökkent (2,4 milliárd Ft-tal, amely 77%-os csökkenés 2016 végéhez képest), míg az aktívan kezelt portfólió (tehergépjármű, ingatlan, gép, berendezés és flotta finanszírozási portfólió összességében) 13,9 milliárd Ft-tal (31%-kal) növekedett 2016. december végéhez képest.

K&H Alapkezelő Zrt.

Az alapokban kezelt vagyon a 2016. végi 812 milliárd forintról 803 milliárd forintra csökkent. Ennek legfőbb oka az, hogy az alacsony kamatkörnyezet és a lakossági állampapírok térhódítása miatt a pénzügyi és strukturált alapokban csökkent a kezelt vagyon, viszont a vegyes- kötvény- és részvényalapokba pozitív volt a beáramlás.

Az alapokban kezelt vagyon mértéke a harmadik legnagyobb piaci részesedést jelenti a magyar alapkezelők között.

Az intézményi portfóliókezelte vagyon 160 milliárd forintról 166 milliárd forintra történő növekedése mellett a teljes kezelt vagyon 972 milliárd forintról 966 milliárd forintra változott 2017. év végére.

2017. év során tizenegy új származtatott zártvégű és négy új vegyes alapunk indult.

K&H Csoportszolgáltató Kft.

A Csoport - a K&H Csoportszolgáltató Központ Kft. (KHCSK) 100%-os tulajdonosának, a K&H Banknak a vezetésével - 2005-ben csoportszolgáltató központ megalakítása mellett döntött, amelynek célja az egyes, csoporton belüli, az alaptevékenységhez szorosan kötődő kiegészítő szolgáltatói tevékenységek központosítása és hatékony megszervezése volt. A Bankcsoport számára teljeskörűen

végzett szolgáltatói tevékenységek: ingatlangazdálkodás, logisztika- és bankbiztonsági feladatok, üzemgazdasági feladatok (vevő, szállító, tárgyi eszköz könyvelés, adó, bérszámfejtés) és üzleti szolgáltatások támogatása.

A Társaság szolgáltatási szintű megállapodásokat, ill. szerződéseket kötött a csoporttagokkal minden egyes szolgáltatásra vonatkozóan.

K&H Faktor Zrt.

A K&H Faktor Zrt. fő tevékenységként egyéb hitelnyújtási szolgáltatást végez (követelések megvásárlása, megelőlegezése, leszámítolása). A társaság üzleti tevékenységét 2010-ben kezdte meg, azóta az üzleti (faktorálási) forgalma folyamatosan növekszik (2017: 137 milliárd Ft, ami 21%-kal növekedést jelent 2016. azonos időszaki forgalmához képest). A társaság ügyfelekkel szembeni követelése 16,4 milliárd Ft volt 2017. december 31-én.

K&H Jelzálogbank Zrt.

A Magyar Nemzeti Bank 2017. április 1-jétől a kereskedelmi bankok részére előírja Jelzáloglevél Megfelelési Mutató (JMM) teljesítését annak érdekében, hogy a hosszú lejáratú lakossági jelzáloghitelek lejáratú transzformációjához kapcsolódó rendszerszintű kockázat csökkentésre kerüljön. A szabályozás értelmében a lakossági forint alapú jelzáloghitel portfoliót legalább 15%-ban éven túli lejáratú jelzáloglevéllel vagy jelzálog-hitelintézetből felvett refinanszírozási hitelből kell finanszíroznia a hitelintézeteknek. A kereskedelmi bankok dönthetnek, hogy önálló jelzálogbank alapításán, vagy egy már működő jelzálogbankon keresztül refinanszírozzák a jelzáloghitel állományuk egy részét. A K&H Bank alapos piaci elemzést követően egy önálló jelzálogbank alapítása mellett döntött 2016 januárjában.

A K&H Jelzálogbank Zrt. alaptevékenysége (a K&H Bank jelzáloghiteleinek refinanszírozása, jelzáloglevél kibocsátás) 2017 első negyedévében indult, 2017. december 31-én a kibocsátott jelzáloglevél állománya 71 milliárd forint volt.

5. Nem pénzügyi jelentés

A K&H fenntarthatósági stratégiája

A fenntarthatóság szerves részét képezi a vállalati referencia-stratégia négy pillérének (bankbiztosítás, fenntartható és nyereséges növekedés, ügyfélközpontúság és a társadalmi szerepvállalás), valamint mindennapi üzleti tevékenységeinknek. A fenntarthatóság csak akkor valósítható meg, ha sikerül a társadalom bizalmát is megőrizni, amelyben működünk.

Célunk, hogy mindezt felelős vállalathoz méltó fellépéssel érjük el: azaz mindenkor tudatában vagyunk működésünknek a társadalomra gyakorolt hatásával, valamint kiegyensúlyozott, releváns és átlátható módon reagálunk a társadalom szükségleteire és elvárásaira.

A K&H Csoport fenntarthatósági stratégiájának központi elemei

5.1

Az üzleti etikával, a szociális érzékenységgel, az emberi jogokkal, valamint a környezeti és ökológiai lábnyomunk csökkentésével kapcsolatos tevékenységeink szigorú irányelveken alapulnak.

A kapcsolódó szabályzatok a K&H-nál:

Üzleti etika:

-A K&H Bank magatartási szabályzata (2010. március)

-Etikai kódex (2010. február)

Szociálisan érzékeny témák:

- Lakossági hitelkockázati szabályzat (2013. július)
- Magáncsőd (2015. szeptember)
- Vállalati hitelezési politika (része a Vállalati döntési szabályzatnak)
- Egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása az ügyfélkapcsolat során (2016. november)

Emberi jogok:

- Kollektív Szerződés (6A és 6B §)

Környezetvédelem:

- A K&H Márkacsoport és a KBC csoport magyarországi érdekeltségeinek környezeti politikája (2016. szeptember)
- A K&H Márkacsoport és a KBC csoport magyarországi érdekeltségeinek energiapolitikája (2016. szeptember)

5.2

Célunk, hogy növeljük a társadalomra gyakorolt pozitív hatásunkat, ami az üzleti alaptervekenységünkhöz közel álló négy témát ölel fel: a pénzügyi ismereteket, a környezet iránti felelősséget, a vállalkozásösztönzést és az egészséget.

Pénzügyi ismeretek

A 2016-2017-es iskolaévben hetedik alkalommal rendeztük meg 'K&H Vigyázz, kész, pénz!' általános iskolás diákoknak szóló pénzügyi oktatási programunkat és vetélkedőnket, amivel arra kívánjuk biztatni a gyerekeket, hogy ismerkedjenek meg a háztartás napi pénzügyeinek alapjaival, így segítve későbbi okos döntéseiket.

A fiókvezetők részvételével fióki mentor programot is összeállítottunk az iskolák számára.

Eredmények: 7 év alatt 533 település, 992 iskola, 7 215 csapat és több mint 30 000 diák vett részt.

Környezetvédelem és a K&H ökológiai lábnyoma

Azon túl, hogy ügyfeleinket segítjük az okos döntések meghozatalában, azért a közösségért és természeti környezetért is felelősek vagyunk, amelyben lakossági és üzleti ügyfeleink valamint munkatársaink is működnek. Pénzügyi közvetítő szerepünknek köszönhetően nagy hatással vagyunk arra a környezetre, amelyben társadalmunk él. Ezért célunk az, hogy megfelelően reagáljunk a társadalom környezeti igényeire, és hozzájáruljunk ahhoz, hogy a társadalom tagjai ma is és a jövőben is teljes életet élhessenek. Részt veszünk az olyan fiatal szakembereket támogató, fenntartható agrárium ösztöndíj kialakításában is, amelynek segítségével új folyamatokat fejlesztenek ki, ezzel megváltoztatva a jövőt és a szakma általános arculatát is. A pénzdíjjal azon hallgatók tanulmányait és kutatómunkáját szeretnénk támogatni, akik az agrárium hosszú távú, egészséges és fenntartható növekedését is szem előtt kívánják tartani. Eredmények: 167 résztvevő és 21 díj, 14 egyetem képviselőjében.

Pénzügyi tevékenységein túl, fenntartható működésének részeként a K&H Csoport külön hangsúlyt fektet energiafelhasználása hatékonyságára. 2016 végén a K&H Csoport integrált környezeti és energiakezelési rendszere tanúsítványt kapott, és így az első olyan magyar pénzintézeté váltunk, amely auditált és tanúsítvánnyal rendelkező ISO 14001-es és ISO 50001-es rendszereket üzemeltet.

A K&H 2011-ben elkészült székháza Közép-Európában először kapott LEED arany fokozatú környezetvédelmi tanúsítványt a teljes projektre vonatkozóan. A székház építéskor felhasznált csúcstechnológiát képviselő műszaki megoldások segítségével a K&H Csoport a 2015-2017 közötti időszakban 36%-kal tudta csökkenteni egy főre jutó széndioxid-kibocsátását. Ezenfelül a Csoport 3%-kal kevesebb ivóvizet, 14%-kal kevesebb papírt, és 8%-kal kevesebb energiát használ évente, és 2015-höz képest 21%-kal kevesebb hulladékot termelt.

Vállalkozásösztönzés

Magyarországon a vállalkozások mintegy 70%-a családi tulajdonú kis- és középvállalkozás, amelyek az ország GDP-jének több mint felét termelik, és a magyar foglalkoztatottak több mint felének nyújtanak álláslehetőséget.

- A K&H 'üzletet ide!' programja ingyenes piackutatást biztosít a kkv-k számára a helyi igényekről. A www.uzletetide.hu weboldalon látható, hogy milyen termékekre és szolgáltatásokra tartanak igényt helyben az emberek, és pontosan hol. A K&H üzletfejlesztési eszközöket is nyújt vállalkozók számára. Eredmények: oldalmegtekintések összesen: 390 977, üzleti ötletek száma: 18 794, szavazatok: 54 775, kkv-s leadok: 7 828.
- A K&H Családi Vállalkozások (FOB) Kiválósági Díja komoly média megjelenést biztosít a nyertesek számára, ezzel segítve a családi vállalkozásoknak a magyar gazdasághoz, valamint a munkaadói piachoz történő hozzájárulását, valamint a helyi közösség melletti elkötelezettségét. A két eddigi pályázati időszakban 35 pályázat született.
- K&H családi vállalkozási rendezvényeink célja, hogy megszólítsuk a családi vállalkozások tulajdonosait és a helyükbe lépő családtagokat, így segítve őket a vállalat jövőbeli növekedésében és fenntarthatóságában.
- FOB (családi vállalkozási) klubrendezvények: ügyfélrendezvények, amelyek célja, hogy ösztönözzék és lehetővé tegyék a résztvevők közötti hálózatépítést (eddig 10 rendezvény szervezésére került sor, 400-500 résztvevő ügyféllel).
- Next Generation (NextGen) kerekasztal-beszélgetéseket szervezünk, amelyek célja a vállalatvezetés titkainak megismertetése és a résztvevők inspirálása. A program 2015-ben indult (eddig 38-an vettek részt benne).
- K&H NextGen öregdiákok: az összes NextGen résztvevő számára szervezett rendezvények (eddig 2 rendezvény megszervezésére került sor).

Egészség

A felmérések azt mutatják, hogy a magyar társadalom az egészségügyet tartja az egyik legfontosabb területnek az országban, amely az állami finanszírozáson túl is támogatásra szorul. A K&H 15 éves gyógyvarázs programja elkötelezetten támogatja a gyermekegészségügyet. A K&H által biztosított forrásokból gyermek-egészségügyi berendezéseket vásárolunk kórházak számára. Ezenfelül működtetjük a K&H gyógyvarázs mesedoktorok önkéntes programot is kórházakban és a YouTube-on keresztül, amely lelki támogatást nyújt a gyerekeknek a felépüléshez. Az elmúlt 14 év alatt összesen 619 millió Ft értékű eszközadományt osztottunk szét 390 intézmény között. 48 672 önkéntes mesedoktor regisztrált, akik összesen 16 508 órát olvastak 46 kórházban. 665 videót töltöttek fel, amelyeket 75 810 alkalommal tekintettek meg.

5.3.

Korrupció és megvesztegetés elleni küzdelem érdekében tett intézkedések, emberi jogok tiszteletben tartása

A Bankcsoport korrupció ellenes programjának két fő célkitűzése

- olyan szempontok és alapelvek meghatározása, amelyek segítségével a Bankcsoport dolgozói és a kapcsolt személyek elkerülhetik az összeférhetetlenség kialakulását
- csoportszintű megoldás kidolgozása az összes jogi követelmény teljes körű megvalósítása érdekében.

A Programot a Bank Compliance igazgatósága irányítja és koordinálja. A helyi szintű végrehajtás és teljesítés az összes érdekelt közös felelőssége.

Az emberi jogok tiszteletben tartása tekintetében cégünk belső szabályai tartalmazzák az általános rendelkezéseket.

Társadalmi felelősségvállalás

2013-ban a TOP10 Sokszínű és Családbarát munkahely közé választották a K&H Bankot. 2014. és 2016. évben a Kormány által elbírált Családbarát Munkahely pályázatán Nagyvállalati kategóriában a Bank díjat nyert. 2017. évben bevezettük a Senior programot az 55 év feletti munkatársak számára, mert meggyőződésünk, hogy egy ilyen program kidolgozása és működtetése hozzájárulhat a munkamagánélet egyensúlyának minél teljesebbé tételéhez, az egészséges és jól működő családok számának növekedéséhez.

Jelenleg 340 munkatársunk töltötte be az 55. életévét és az elkövetkezendő 3 évben további 200 munkatárssal gyarapodik ez a szám. Szociálisan rászoruló munkavállalói és nyugdíjasai részére szociális segítyt biztosít Bankcsoportunk. A Bank 2017. évben 45 millió forintot fordított szociális támogatásokra, amelyből eddig mintegy 850 munkavállaló és banki nyugdíjas részesült.

A kötetlen munkaidő lehetőséget biztosít munkatársainknak, hogy munkaidejüket maguk oszthassák be családi kötelezettségeikhez igazodva és így családi életük alakítása is szabadabb keretek között történhessen meg. Ezen túlmenően a munkavállaló kérésére az általánostól eltérő munkarendet állapíthat meg a munkáltatói jogkört gyakorló vezető. Jelenleg mintegy 600 munkatársunk dolgozik szerződése szerint kötetlen munkarendben. Munkatársaink egyéni igényeit és a munkakör tartalmát figyelembe véve 2017-ben 180 főnek biztosítottunk rész munkaidős foglalkoztatást, mely különösen a gyermeknevelés miatti tartós távollétról visszatérők és nyugdíj előtt álló munkatársaink körében népszerű.

A nehéz szociális élethelyzetek, hitelek visszafizetésének támogatása, betegségek okozta keresetvesztések pótlása, költségek viselése mellett 2017. évben is fontosnak tartottuk a hozzánk forduló munkatársak lombikbébi programban való részvételének anyagi támogatását.

A nők munkaerő-piaci reintegrációját elősegítő programunk, a „Welcome back” program. A 4000 munkatársból 2000 kolléganőnk tartozik abba a korosztályba, amely a közeljövőben tervezhet családalapítást, vagy újabb gyermekeket vállalhat. Fontosnak tartjuk, hogy ők is tájékozottak legyenek a K&H Csoport aktuális eseményeiről, másrészt segítséget szeretnénk nyújtani nekik, hogy a gyermeknevelési szabadság után minél többen térhessenek vissza munkahelyükre.

Örömmel mondhatjuk, hogy a gyermeknevelés miatt távol lévő és visszatérő kismamák közel 30%-a rész munkaidősbe tér vissza a munka világába, ami kivételesen magas aránynak számít a hazai foglalkoztatási viszonyok között.

Budapest, 2018. április 26.

David Moucheron
Vezérigazgató

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője